

2022
2026

STRATEJİK
PLAN

TİRE
TİCARET ODASI

**Bu Stratejik Plan 25.11.2021 Tarihli
46 Numaralı Yönetim Kurulu Kararı ile
Gözden Geçirilip Onaylanmıştır.**

TİRE TİCARET ODASI

**STRATEJİK PLAN
2022- 2026**

**“Türkiye’imizi layık olduğu
seviyeye yükseltebilmek için
mutlaka ekonomimize birinci
derecede önem vermek
mecburiyetindeyiz”**

**Gazi Musatafa Kemal
ATATÜRK**

Ticaretin gelişimini ve ülke ekonomisine katkı sağlamayı hedefleyen Tire Ticaret Odası kuruluş itibariyle (Miladi 1884-Hicri 1301) Ege Bölgesinin en eski ticaret odasıdır. En güçlü ve köklü meslek kuruluşlarından biri olmanın üye memnuniyetine dayalı çalışma sistemimizin bir göstergesi olan TOBB Akreditasyon sürecinde ve kalite sistemimizde yol haritası olarak kullanacağımız misyonumuzda ve vizyonumuzda da yer verdiğimiz "TİRE'Yİ MARKA BİR İLÇE HALİNE GETİREREK ÜYELERİN GELİŞİMİNİ SAĞLAYACAK FAALİYETLER SÜRDÜREN, İLÇE EKONOMİSİNE DEĞER KATAN ÜRÜNLERİN İŞLENEREK İHRACAT YAPAN BİR İLÇE HALİNE GELMESİNİ SAĞLAMAK."

Geçtiğimiz yıllarda ve hala etkisini hissettiğimiz pandemi süreci tüm dünyayı olduğu gibi Türkiye'yi de ekonomik olarak oldukça etkiledi. Yaşanan olumsuzlukları çözümlenmeye, üyelerimizin moralini yüksek tutmaya çalışarak bu süreci hep birlikte en az hasarla atlarmaya çalıştık. Pandemide yaşanan krizden sonra nasıl bir ekonomi ile karşılaşacağımızı öngörmemiz, beklentilerimizi değiştirmemiz, yeni stratejiler oluşturmamız gerekmekte olduğunu fark ettik paydaşlarımızla beraber yeni stratejik planımızı oluştururken de bu tür anlayışının en önemli göstergelerinden biri olarak stratejik planı hazırladık.

Mehmet Naidr DELİKANLI
Yönetim Kurulu Başkanı

1.1 Coğrafi Konum	1
1.2 Ulaşım	2
1.2.1 Karayolu İle Ulaşım	2
1.2.1.1 Şahsi Araç ile Ulaşım	2
1.2.1.2 İzmir'den Otobüs ile Ulaşım	2
1.2.1.3 Diğer İllerimizden Otobüs ile Ulaşım	2
1.2.2 Demiryolu ile Ulaşım	2
1.3 Tire'nin Tarihsel ve Mekansal Gelişimi	3
1.4 Doğan Tarihi Kültürel Değerler	6
1.4.1 Tarihi Değerler	6
1.4.2 Kültürel Değerler	19
1.4.2.1 Urgancılık	19
1.4.2.2 Nalıncılık	19
1.4.2.3 Beledi Dokuma	20
1.4.2.4 Keçecilik	20
1.4.2.5 Yorgancılık	20
1.5 Demografik yapı	21
1.5.1 Yıllara Göre Nüfus Dağılımı	21
1.5.2 Yaş Gruplarına ve Cinsiyete Göre Nüfus Dağılımı	21
1.5.3 Yaş Gruplarına ve Cinsiyete Göre Medeni Durum	23
1.5.4 İzmir İli ve Tire İlçesi Cinsiyete Göre Okur - Yazarlık Durumu	24
1.5.5 Nüfusa Kayıtlı İlçeye Göre İkamet Edilen İller	26
1.6 Ekonomik	27
1.6.1 Tarımsal Yapı ve Hayvancılık	26
1.6.1.1 Tire İlçesi'nde Üretilen Meyve ve Sebzeler	28
1.6.1.2 Tire İlçesi'nde Üretilen Tahıllar ve Alanları	30
1.6.1.3 Tire İlçesi'nde Üretilen Sebzeler ve Alanları	32
1.6.2 Hayvancılık	34
1.6.2.1 Tire İlçesi'nde Büyükbaş Hayvan Varlığı	34
1.6.2.2 Tire İlçesi Büyükbaş Süt Üretimi	35
1.6.2.3 Tire İlçesi Küçükbaş Hayvan Varlığı	36
1.6.2.4 Tire İlçesi Küçükbaş Süt Üretimi	37
1.6.2.5 Tire İlçesi Kümes Hayvancılığı	37
1.6.2.6 Arıcılık	38
1.6.3 Sanayi ve Ticaret	39
1.6.3.1 Faaliyet Kollarına Göre Dağılım	40
1.6.3.2 Tire Organize Sanayii Bölgesi	41
1.6.3.3 İhracat	42
2. Stratejik Plan Yaklaşımı	44
3.1 Odaların Tarihsel Gelişimi	47
3.2 Tire Ticaret Odası'nın Tarihi	50
3.2.1 Geçmiş Dönem Meclis Başkanları	52
3.2.2 Geçmiş Dönem Yönetim Kurulu Başkanları	52
3.2.3 Geçmiş Dönem Genel Sekreterleri	53
3.2.4 Geçmiş Dönem Disiplin Kurulu Başkanları	53
3.3 Yasal Yükümlülükler ve Mevzuat Analizi	53
3.4 Faaliyet Alanları Ürün ve Hizmetler	54
3.4.1 Oda Sicil	54
3.4.2 Ticaret Sicil	54
3.4.3 Muhasebe	55
3.4.4 İnsan Kaynakları	55

İÇİNDEKİLER

3.4.5 Basın Yayın	55
3.4.6 Bilgi İşlem	56
3.4.7 Dış Ticaret	56
3.4.8 Kalite Yönetimi	56
3.4.9 Akreditasyon	56
3.5 Paydaş Analizi	57
3.5.1 İç Paydaş Analizi	58
3.5.2 Dış Paydaş Analizi	59
3.6 Kurum İçi Analizi	61
3.6.1 Mali Kaynaklar	63
3.7. SWOT Analizi	63
3.7.1 Tire İlçesi	63
3.7.2 Tire Ticaret Odası	65
3.7.2.1 Pesonel	66
3.7.2.2 Meclis ve Yönetim Kurulu	67
4.1 Vizyonumuz	69
4.2 Misyonumuz	69
4.3 Kalite Politikamız	69

TIRE

1.1 COĞRAFİ KONUM

Tire ilçesi; Anadolu yarımadasının batısında, Ege Denizinin doğusunda 38'-39' enlem ve 27'-28' boylam arasında bulunmaktadır. İzmir iline bağlıdır. Küçük Menderes havzasının bereketli toprakları üzerinde bulunan ilçe, güneyindeki Güme Dağları'nın eteklerinde kurulmuştur. Yerleşim yeri ilk dönemlerde doğu, güney ve batıyı içine alırken, daha sonraları kuzeye doğru iniş göstermiştir. Yeni Tire, zengin tarihsel dokuya dokunmadan gelişmektedir.

İlçenin kuzeyinde Küçük Menderes Ovası ve Bayındır ilçesi, güneyinde kestane, ceviz, zeytin, ağaçları ile örtülü Güme (Aydın) Dağları ve dağların arkasında Aydın ili, doğusunda Bozdağ ve Gölcük yaylası eteğinde kurulu Ödemiş ilçesi, batısında Boğaziçi yolu ile bağlanan Selçuk ilçesi bulunmaktadır. Selçuk ile dolaylı olarak İzmir- Aydın-Denizli Karayoluna bağlanmaktadır ve Kuşadası limanına yakındır. Yüzölçümü 802 km² olup, İzmir'e uzaklığı 80 km, deniz seviyesinden yüksekliği 92 metredir. İlçe sınırları içinde yer alan Güme dağları, 1.646 metre yüksekliğinde olup kıyıya dik paraleldir. Güme dağı etekleri kestane ve ceviz ağaçları ile örtülüdür.

Klimatolojik yapısı Akdeniz ikliminin etkisi altında olup, yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlı geçmektedir. Yazın en yüksek sıcaklık +42°'ye kadar çıkmakta kışın ise +3° derece olmakla beraber bazı yıllarda sıfırın altına düşmektedir. Ortalama yağış miktarı 600-650 mm'dir. Yağış en fazla Aralık, Ocak, Şubat ve Mart aylarında görülmektedir. Nem oranı % 60-65 arasındadır.

Tire İlçesinin toprak karakteristiği ovada kumlu, killi ve kır taban olmasına rağmen toprakları verimlidir ve her türlü ekime elverişlidir. Bitki örtüsü de Akdeniz bitki örtüsünün özelliğini taşıyan maki bitki topluluğudur.

İlçenin tek akarsuyu 175 km. uzunluğundaki Küçük Menderes Irmağıdır.

1.2 Ulaşım

1.2.1 Karayolu ile Ulaşım

1.2.1.1 Şahsi Araç İle Ulaşım

İzmir-Tire arasında güzel ve yeşil manzaralı yol yaklaşık 1 saat sürmektedir. İstanbul ve Ankara istikametinden ilerlerken İzmir'e vardıkdan sonra Gaziemir istikametine doğru yol alarak Torbalı üzerinden Tire'ye ulaşılmaktadır. Ayrıca Manisa Salihli üzerinden gelen daha engebeli ve nispeten daha düşük kaliteli bir yol bulunmaktadır. Bu yol ile Birgi ve Ödemiş üzerinden yemyeşil doğal güzellikler arasında Tire'ye ulaşılır.

Otoyoldan Tire'ye ulaşmak için İzmir'den Aydın istikametine seyrederken Selçuk sapağından çıkarak otoyolun, Devlet Karayolu ile bağlantı noktasına varınca ilk kavşaktaki Ödemiş-Tire-Belevi tabelalarını takip ederek Tire'ye ulaşılmaktadır.

Alternatif olarak Devlet Karayolu, İzmir-Aydın karayoluna girdikten sonra Gaziemir yönünden şehirden çıkarak Adnan Menderes Havaalanı yanındaki yoldan Torbalı-Aydın-Denizli tabelalarını takip etmekte; Torbalı ve Çaybaşı'nı geçtikten sonra Pamukyazı köyünün çıkışındaki dönemeçten Ödemiş-Bayındır-Tire istikametine devam ederek Tire'ye ulaşmaktadır.

1.2.1.2 İzmir'den Otobüs ile Ulaşım

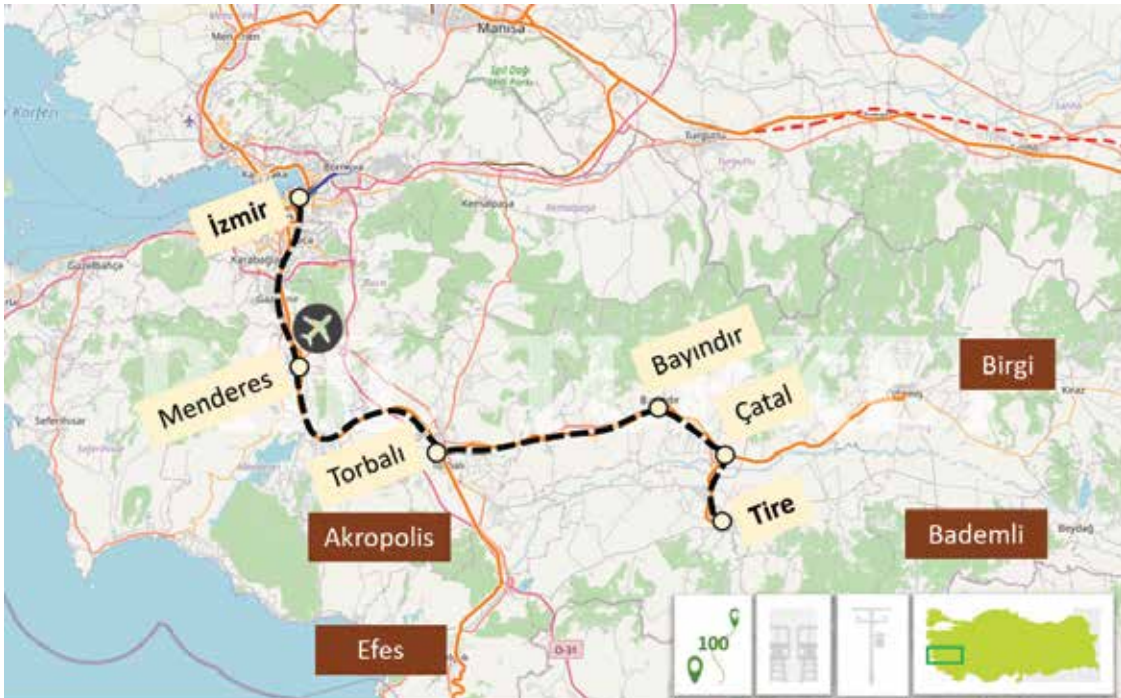
S.S. Tire Otobüsleri Yolcu Taşıma Kooperatifi tarafından İzmir Otogar ve Gaziemir'den Tire'ye sık aralıklarla olan otobüs seferleri ile seyahat yaklaşık 1,5 saat sürmektedir. Her gün düzenli aralıklarla otobüs seferleri düzenlenmektedir.

1.2.1.3 Diğer İllerimizden Otobüs ile Ulaşım

İzmir Turizm'in otobüs seferleri ile İstanbul, Ankara, Bursa, Balıkesir, Uşak, Afyon, Antalya, Alanya, Bodrum, Denizli, Kuşadası, Söke, Milas ve Nazilli'den karşılıklı olarak her gün Tire'ye ulaşım mümkün olmaktadır.

1.2.2. Demiryolu İle Ulaşım

İzmir (Basmane) - Tire arasında demiryolu ulaşımı Çatal istasyonundan aktarmalı olacak şekilde sabah ve akşam saatlerinde mevcuttur. Tren seferleri yaklaşık 1,5-2 saat sürmektedir.

1.3. Tirenin Tarihsel Ve Mekansal Gelişimi

Tire, çağlar boyu zengin coğrafyasının sağladığı olanakla birçok uygarlıklara sahne olmuştur. Bunlar; Hitit, Frigya, Lidya, Pers, Hellen, Roma ve Bizans dönemleridir. Ancak Türklerin Tire'yi ele geçirmesiyle çok zengin tarih kültürü birikmiştir. Tire, Tarihçi Pachmeres'in deyişiyle "Keşişler Yöresi", Şerafeddin'in Zafernamesinde "Rum'un Meş-hur Kenti", ünlü gezgin Evliya Çelebi'nin (1611-1682) Seyahatnamesi'nde "Şehr-i Muazzam Tire" olarak tariflenmiştir.

Kâtip Çelebi, (1608-1656) Tire için "Eski Taht Şehri" derken, 1908 Aydın Vilayeti Salnamesinde "Ulemalar Yatağı" denilmektedir. Kentin ne zaman kurulduğu kesin olarak bilinmemekle beraber M.Ö. 2 bin yıllarında adının geçtiği ve Hititler dönemine uzanan kaynaklarda adının hisar-kale anlamına gelen Tyrha, Thyra, Thira, Thyroion, Apateira, Teira ve Roma döneminde şehir anlamına gelen Arkadiapolis adıyla anıldığı görülmektedir. Hitit arşiv belgeleri Kadeş savaşına katılanları sayarken Turşalardan (Tirha) söz etmektedir.

Lidyalılar döneminde, Ephesos (Selçuk) ve Sardes (Salihli) arasında bulunan Kral Yolunun üzerinde bulunması ile önemini arttırmıştır. Kimi kaynaklarda Lidya Devletinin ünlü krallarından Giges'in Tire Prensi olduğu yer almaktadır.

Thomos'dan (Bozdağ) inen Paktalos (Sart Deresi) çayının altın rezervleri Lidya'yı dünyanın en zengin devleti yapmış ve dünyadaki ilk madeni sikke burada basılmıştır.

Lidyalılardan sonra M.Ö. 650'li yıllarda Pers egemenliğine giren

Tire, kısa bir süre sonra tekrar Lidya'ya bağlanmıştır. Lidya kralı Krezüs'ün döneminde yeni ve büyük bir uygarlık ile büyük bir zenginlik oluşturulmuştur.

Çok geçmeden Krezüs Farslara yenilmiş ve Tire Fars'ların eline geçmiştir. 213 yıl süren bir işgal devresinden sonra Tire Büyük İskender'in istilasına uğramıştır. M.Ö. 323 yılında yerine veliaht bırakmadan ölen İskender'in ardından, Menandros, Kaystros ovasının yöneticisi olmuştur. Daha sonra, sırayla Keitos, Antigonos, Lysimakhos ve Antiokhos'un eline geçen bölge, Antiokhos ile Pergamon (Bergama) kralı I. Attalos'un arasında Koleo çevresinde yapılan savaş sonucu Bergama Krallığına bağlanmıştır. Tire bu dönemde de çok gelişmiş ve özellikle bilim merkezi olmuştur.

Bergama Kralı Attalos'un ölümü ile Tire Romalılara geçmiş, bu dönemde Anadolu'nun en seçkin şehri haline gelmiştir. Artemis kültürünün etkisi ile şehir gelişmiş ve Efes şehrinin zenginleri Güme dağının eteklerini şato ve saraylarla süslemişler ve Tire bir sayfiye merkezi olmuştur. M.S. 262 senesinde meydana gelen çok büyük depremden sonra bu yapılar yerle bir olmuştur.

Roma döneminde, Tire önemli bir siyasi konuma da sahip bulunmaktaydı. Küçük Menderes yöresinin Kaystros Senatörlüğü, Roma Senatusunda temsil edilmekteydi. Bu dönemde Tire bir hristiyan şehri haline gelmiş ve her yerde kiliseler ve ayazmalar yapılmıştır. Bu dönemin eserlerinden Halkapınar Köyündeki II. Teos'un anıtsal mezarı dikkate değer bir örnektir.

Roma'nın ikiye ayrılışı üzerine, Doğu Roma yani Bizans imparatorluğu sınırları içinde kalan Tire, dönemin önemli kentleri içinde yer almıştır. Hıristiyan dininin Ortodoks mezhebinin etkin rolü ortaya çıkmış, Kilise listelerinde Asya eyaletinin Başpiskoposluk merkezlerinden biri olmuştur. Bizans döneminde Kadıköy (İstanbul) ve Nikea (İznik) Meclislerinde etkin, karar sahibi bir kent olarak görülmektedir.

Malazgirt savaşının ardından gerçekleşen Anadolu'nun Türkleşmesi süreci, Batı Anadolu'nun fethi ile tamamlanmıştır. Özellikle kıyı Ege'de fetih ve iskan 1300'lü yılların başında gerçekleşmiştir. Selçuklu devletinin yıkılış sürecine geçtiği bu dönemde, gerek Moğol otoritesinin zayıflaması, gerek Selçuklu Uç Beylerinin hareket alanı bulmaları fethin gerçekleşmesinde etkili olmuştur. Menteşe Bey, 1282 yılında Aydın'ı ele geçirmeyi başarmıştır. Daha sonra Menteşe Beyin Damadı olan Sasa Bey, 1304'de yardıma çağırdığı Germiyan Emiri Aydınoğlu Mehmet ile birlikte Tire, Ayasuluğ (Selçuk), Birgi ve Keles'i (Kiraz) ele geçirmiştir. Aydınoğlu Mehmet Bey 1308'de Birgi'yi ele geçirdiği daha önce Birgi'ye hakim olan Sasa Beyle arası açılmıştır.

Bu olayla başlayan gelişmeler sonucu Mehmet Bey kumandasındaki Aydınoğlu kuvvetleri ile Sasa Bey yönetimindeki Menteşe Birlikleri Tire ovasında karşılaşmıştır. Mehmet Bey üstünlük kazanıp, Sasa Bey de savaş meydanında ölünce 1310 yılında Aydınoğlu Beyliği kurulmuştur.

1.3. Tirenin Tarihsel Ve Mekansal Gelişimi

1310 yılında Küçük Menderes yöresi toprakları üzerinde Aydın-ğulları Beyliğinin kurulması ile Kent hızlı bir gelişim sürecine girmiş, yeni Türk kentine bu tarihten itibaren yüzlerce aşiret, oba ve oymağın yerleşmesi hem ekonomik büyümeyi hızlandırmış, hem de folklorik zenginliği sağlamıştır. Beylik döneminde Tire'de çarşı, zaviye, cami, medrese, han, hamam, su yolları, köprüler inşa edilerek kent yeniden yapılanmıştır.

Aydın-ğulları Tire ve Ayasuluğ'da (Selçuk) gümüş ve bakırdan para bastırılmışlardır. Tire darphanesi Osmanlılara geçtikten sonra da XVI. yüzyılın sonlarına kadar Osmanlı paralarını basmaya devam etmiştir. 1425 yılında Tire Darphanesinde basılan ve Osmanlı mangırları içinde ilk defa kartal motifli paranın bulunması dikkatle izlenmesi gereken kent özelliğinin işaretini vermektedir.

1390 yılında Aydın-ğulları Beyliği, Osmanlılara bağlanınca Beylik lideri İsa Bey Tire'de oturmaya zorunlu tutulmuş ve başkent Selçuk'tan çıkarılmıştır. Yıldırım Beyazıt (1360-1403) İsa Bey'in kızı Hafsa Sultanla evlenerek akrabalık sağlamış, bu olay Beyliğin ilk sona erdiği olmuştur.

Osmanlı Devletinin Ankara Savaşından yenik çıkması siyasi dengeyi değiştirdiği gibi Aydın-ğulları Beyliğinin yeniden tarih sahnesinde görünmesini sağlamıştır. Beyliğin, Ankara Savaşından sonraki yönetim kenti Tire olmuş, Beylik lideri İsa Bey'in çocukları Musa ve II. Umur Beyler babalarının ölümünden sonra Beyliği Tire'den yönetmişlerdir. Ankara Savaşından sonra Timur kışı Tire'de geçirmiş ve Tire'de bir kaya üzerine Farsça bir kitabe kazdırmıştır ve bu

konuda Fransız tarihçi Alphonse De Lamartine, "Osmanlı Tarihi" adlı eserinde "şelalesi, gölü ve çam ağacı reçinesi kokan haliyle İsviçre kentlerine benzeyen Tire " diye yazmıştır.

1402 Ankara Savaşı'ndan sonra Musa Bey'in kısa süren bir liderliği olmuşsa da sonuçta Cüneyt Bey duruma hakim olmuş ve II. Umur Beyin kızını alarak Aydın-ğulları Beyliğinin başına geçmiştir. 1426 yılına dek süren Cüneyt Bey - Osmanlı sürtüşmesi, Cüneyt Beyin öldürülmesi ile Aydın-ğulları Beyliği ortadan kalkmıştır.

Aydın-ğulları Beyliği düşünsel üretim açısından oldukça dikkat çekici özelliklere sahiptir. Gezgin İbni Batuta'nın 1333 yılında Birgi'ye yaptığı ziyarette tanıştığı Başkent Kadısı İbni Melek'den (İzzettin Abdüllatif Ferište) üzerinde durulması gereken bir isim olarak bahsetmiştir. Din, fıkıh, hadis ve hukuk üzerine yazdığı eserler yalnız Aydın ili topraklarında değil, Osmanlı İmparatorluğu Medreselerinde ders kitabı olarak okutulmuştur. Kendi adını taşıyan Medresesi 1919 yılına kadar açık kalmıştır.

14. yüzyılda Tire İbni Batuta'nın ifadesi ile bir ahi kenti olup, gelişme ortamı bulan inanç özgürlüğü Mevlevi, Rufai, Halveti, Hurufi, Bektaşî, Nakşibendi, Şazeli ve Uşşaki gibi tarikatların gelişme ve büyümesini sağlamıştır. Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nde şehirde yetmiş adet tarikat tekkesi bulunduğunu belirtmiştir. Bu dönemin eserlerinden günümüze kalan en önemli eserler Aydın-ğulları Cüneyt Bey tarafından yaptırılan Ulu Cami, Kara Hasan Bey tarafından yaptırılan Kara Hasan Camii, Aydın-ğulları İsa Bey tarafından yaptırılan İsa Bey Hamamı, Aydın-ğulları Umur

Bey'in kızı Gürcü Melek Hatun tarafından yaptırılan Gürcü Melek Hatun Mescidi ve Hafsa Hatun Zaviyeli Cami, hamamı ve imareti ile 14. yüzyılda İbni Melek tarafından yaptırılan Terziler hamamıdır. Bu hamam günümüzde de kullanılmaktadır.

1426 yılında kesin bir şekilde Osmanlı Devletine bağlanan Tire, gerek siyasi, gerek ekonomik ve gerekse kültürel varlığı nedeniyle Osmanlıların bu kente daha ciddi eğilmelerini sağlamıştır. Bu dönemde yeni kurulan Aydın Eyaletinin Sancak Merkezi de Tire olmuştur. Özellikle II. Murat (1404-1451) ve Fatih Sultan Mehmet (1432-1481) dönemlerinde girilen imar hareketleri kenti kısa sürede İmparatorluk sınırları içinde birinci dereceden bir kent konumuna sokmuştur. Birçok ünlü sadrazamları eğiten kent, birçok devlet adamı yetiştirerek saraya sunmuş, İmparatorluğun gözde şehirleri olan Mekke, Medine, İstanbul, Şam, Bağdat, Kahire ve Bursa'da Tire'li kadı ve müftüler görev yapmışlardır. Bunların başlıcaları Bostani Mehmet Efendi (Kanuni Sultan Süleyman döneminde şeyhülislam), Bostanzade Yahya Efendi (İstanbul Kadısı, Bursa Hakimi), Bostani Mustafa Efendi (İstanbul Kadısı, Rumeli Kazaskeri), Bostanzade Mehmet Efendi (Selanik Hakimi), İbni Melek (Aydın-ğullarının ve Osmanlıların padişah hocası), Dülgerzade Mehmet Efendi (Bağdat Kadısı), Nureddin Hamza Efendi (Padişah Defterdarı), Leyszade Pir Ahmet Çelebi (Üsküp Kadısı), Ethem Efendi oğlu Şeyhi Efendi (Manisa, Medine, Bursa Hakimi)'dir.

1.3. Tirenin Tarihsel Ve Mekansal Gelişimi

İstanbul'un fethi ile Rum nüfusunu kırmak amacı ile Tire halkından yaklaşık 35.000 kişi Vefa semtine yerleştirilmiştir. Vefa semtine adını veren Muslihiddin Mustafa Vefa Bin Mehmet Tire'li olup Tire'den İstanbul'a giden beyin göçlerinden biridir. Ayrıca Üsküp ve Bayburt şehirlerinin kurulmasında Tire'nin pay sahibi olduğunu belgeler göstermektedir. Bu dönemde Tire iskan sağlayıcı kentler grubu içinde ilk sırada yer almıştır.

Tire'ye 1868 yılında Sultan Abdülaziz (1830-1876) döneminde İngilizler tarafından demiryolu hattı döşenmiştir.

XVII. asır sonlarında Osmanlı ülkesini ziyaret eden Polonyalı Ermeni Simeon, Seyahatnamesinde Tire'yi zengin ve ticareti canlı bir kent olarak belirterek her gün yük bağlandığını ve bir kervanın yola çıktığını belirtir. Evliya Çelebi 1671 yılında hacca giderken üzerinden geçtiği Tire'yi büyük ve canlı bir şehir olarak yazmıştır. Ona göre şehrin 68 mahallesi, 36 cami olmak üzere 144 mihrabı, 30 medresesi, 13 hamamı, 27 hanı, 60 okulu, 270 çeşmesi, kurşun kubbeli 5 sebili ve evden eve akan suları bulunmaktaydı.

II. Murat'ın kumandanı ve Aydın Sancak Merkezi'nin Beyi Halil Yahşi Bey'in yaptırdığı "Yeşil İmaret" adıyla anılan zaviye, Anadolu'daki ilk yarım kubbeli zaviye olması ve mekanı paylaşan yan odaların Mevlevihane olması ile önemli bir eserdir. Bu özelliklerini günümüze dek koruması kentin turizmi açısından da önemlidir. Yavuz Sultan Selimin damadı ve Kanuni Sultan Süleyman döneminde 1539 yılında Sadrazam olan Lütfi Paşa'nın yaptırdığı Paşa Cami, Yeni Han ve Kurşunlu Han, Eski Yeni

Hamam, Çatal Çeşme, Yavuz Sultan Selim'in (1470-1520) Sadrazamlarından Lala Sinan Paşa'nın yaptırdığı Cami ve dükkanları, Fatih Sultan Mehmet'in Sadrazamlarından Rum Mehmet Paşa'nın yaptırdığı cami, hamam ve dükkanları, Kanuni'nin defterdarlarından Abdüsselam Efendi'nin yaptırdığı Ali Efe Hanı, Sultan II. Selim'in yaptırdığı (1524-1574) Dar-ül Kurra Medresesi, Yoğurtluoğlu Mehmet Beyin yaptırdığı cami, medrese ve rasathane, eski kaynak bilgilerine göre planı Mimar Sinan tarafından yapılan ve Sadrazam Ferhat Paşa'nın oğlu Mehmet Çavuş'un yaptırdığı Yalınayak Cami, Yeniçeri Kethüdası Behram Paşa tarafından yaptırılan Yeni Cami, II. Mahmut (1786-1839) devri devlet adamlarından, Şam ve Bağdat valiliklerinde bulunmuş Necip Paşa tarafından 1827'de yaptırılan Necip Paşa Kütüphanesi, 1684 yılında Hacı Seyyid Hamza Ağa tarafından yaptırılan Yenice Köy Camii bu dönemin en güzel örnekleridir.

Çağlar boyunca hem siyasi geçmişinden, hem de ekonomik gücünden yararlanan Tire tarih sahnesinde hep kalmıştır. Sürekli başkaldıran kentin, olaylardan uzak tutulması için hep güçlü kişiler atanmıştır. Kent tarihinde siyasi olay canlılığı ayrı bir birikim taşır. Kanuni Sultan Süleyman'ın hayran kalarak Rodos Seferi dönüşünde 40 gün konakladığı kent coğrafyası, Timur'un Ankara savaşından sonra kışı geçirdiği belde olmuş, Çelebi Mehmet Karamanoğullarını dize getirmek için karargah olarak Tire'yi seçmiştir. I. Fetret Devrinin en ciddi olaylarından Simavna Kadıoğlu Şeyh Bedrettin'in (1368-1420) Batınlık hareketinin plan merkezi Tire olmuştur.

1624 yılındaki Celali Cennetkaroğlu (?-1625) ayaklanması Tire'yi etkilemiştir. 18. yüzyılda Mollalar hareketi ile sarsılan kent, 1832-1834 yılları arasında Mısır Seraskerliği geçici hükümeti'nin işgaline uğramış, Kavalalı Mehmet Ali Paşa (1769-1849) ve oğlu İbrahim Paşa'ya (1798-1848) Mısır, Suriye ve Adana'nın verilmesiyle sonuçlanan Kütahya antlaşması ile Mısır askerleri Anadolu'dan çekilmiştir. Osmanlı tarihinde II. Fetret Devri diyebileceğimiz siyasi, sosyal ve ekonomik otorite boşluğunu yaşamıştır. Bu dönemde İbrahim paşa ordunun giderlerini ve yiyecek gereksinimini Tire'den sağlamıştır. Mısır Seraskerliğince Kütahya'dan Tire'ye gönderilen buyrultular, kentin ne derece yüksek ekonomik güce sahip olduğunu göstermektedir.

Osmanlı devletinin son dönemlerinde işgal gören kent 27 Mayıs 1919'da kente giren düşmanlara Zincirli kuyu Kurşunu ile karşılık vererek, 4 Eylül 1922'de özgürlüğüne kavuşmuştur. Mustafa Kemal'in Havza Bildirisi ile harekete geçen Efe grupları Tire'yi işgalden kurtarmış ve Kuvayı Milliye içinde haklı yerini almıştır. Küçük Menderes ovasının efeleri topraklarını ele geçirmeye çalışan emperyalizme boyun eğmemişlerdir. Tire, tarihinde sosyal olayların yanı sıra doğal felaketler ile de karşı karşıya kalmıştır. 1653 yılında şiddetli, 1739 Nisanı ile 1778 Haziran'ında orta şiddetli depremler olmuştur.

1.3. Tirenin Tarihsel Ve Mekansal Gelişimi

1880 Temmuzunda büyük bir yangın olmuş, 2 Temmuz 1916 yılındaki yangında Tire çok büyük zararlara uğramıştır. Tarih boyunca geçit yolu üzerinde bulunması nedeniyle çeşitli salgın hastalıklara maruz kalmıştır. 1866'da çıkan veba salgınında sayısız insan ölmüş, bir sürü deve miras yolu ile bir haftada yedi sahip değiştirmiştir. Türkiye'nin idari örgütlenmesinde önemli bir yer tutan Tire, 1922'de Kurtuluş Savaşı'nın kazanılması ve 1923'de Cumhuriyetin ilanı ile 20.Nisan.1924 tarihli Sancakların Kaldırılması ve Yerlerine İllerin kurulması kanunu ile yeni kurulan İzmir iline bağlanmıştır.

Tire tarihi, kültürü ve doğal güzellikleri ile Türkiye'nin en gözde kentlerinden biridir. Yüzlerce tarihi yapısı, müzesi, el sanatları, evleri, çarşısı ve yemek çeşitleri ile zengin turizm değerlerine sahiptir.

İzmir'e 80 km, Selçuk'a 40 km. uzaklıktadır. Günlük turlar için her türlü olanağa sahip olan kent, ilginç tarihi ve doğal değerleri ile bir açık hava müzesidir. Ekolojik dengenin henüz bozulmadığı dağlarındaki restoranları ve piknik yerleri anılardan silinmeyecek güzelliكتedir.

Camileri, medreseleri, hanları, hamamları, çeşmeleri, türbeleri, tekkeleri ve daracık sokaklarıyla tarihsel mirası, doğal konumlarında paylaşmak tüm insanların beklentisidir dört bin yıllık bir şehirden...

Böylesine zengin tarih, doğa ve kültür varlıklarının tümünü görmek bir kaç güne sığmaz, anılarda Tire adının yaşaması için mutlaka gezilmesi, görülmesi ve yaşanması gereken bu değerlerin bazılarında söz etmek gerekir.

1.4 Doğal, Tarihi Kültürel Değerler

1.4.1 Tarihi Değerler

Abdüselam Hanı (Ali Efe Hanı)

“

Kanuni'nin defterdarlarından Abdüsselam Efendi vakfından olan han Tire'de daha çok Ali Efe Hanı olarak bilinmektedir. 1525 yılında yaptırılmış olup, hala han olarak çalışan tek yapıdır. Diğer adı Serban Hanı'dır.

”

“

Mısır Memlukuluları tarafından önce Mısır'dan, Fatih Sultan Mehmet döneminde İstanbul'dan Tire'ye sürülen Halveti-Melami Şeyhi ünlü Seyyid Sultan Alaaddin'in; blok mermerlerden ve antik malzemelerden yapılan türbesi, Tire'de daha çok Alamadan Dede türbesi olarak bilinmektedir. 15. yüzyıl dinsel düşünce dünyasına adını yazdıran bu ünlü, daha çok tarihçiler tarafından Alaaddin Abdal olarak anılmaktadır.

”

Alaaddin Sultan Türbesi

Ali Baba Tekkesi

“

Kanuni'nin defterdarlarından Abdüsselam Efendi vakfından olan han Tire'de daha çok Ali Efe Hanı olarak bilinmektedir. 1525 yılında yaptırılmış olup, hala han olarak çalışan tek yapıdır. Diğer adı Serban Hanı'dır.

”

“

Ulu Cami doğusunda yer alan mescit, buradaki Orta medrese bahçesinde bulunmaktadır. Alihan, Batı Anadolu'nun özellikle Büyük ve Küçük Menderes havzalarının en kayda değer adlarının başında yer almaktadır. Beylik devrinin efsanevi isimlerindedir. Zaviyenin alt katındaki türbe kitabesi esas alınacak olunursa; Alihan Zaviyesi Ulucami ile birlikte kitabeler anlamda en eski ve öncül yapılardan olması gerekir.

”

Ali Han Mescidi

“

1496 yılında yapılan türbe Bektaşiliğin kurucularından Balım Sultan'a aittir. Hisarlık köyü eteklerinde yer alan Balım Sultan Türbesi geleneksel Sultan Nevruz törenlerinin kaynağını oluşturması bakımından ayrı bir öneme sahiptir. Balım Sultan Türbesi'nin biraz altındaki küçük türbede ise 1500 yılında öldüğü mezar yazıtından anlaşılan Gül Hatun yatmaktadır.

”

Balım Sultan Türbesi

“

Dede'nin ismi ile anılan semtte bir tepenin üzerinde mescidi ve mezarı bulunmaktadır. Yatır hakkında kesin bir bilgi bulunmamakla beraber yöredeki halkın anlattığına göre bugün Tire'nin batı ucunda bulunan ve aynı zamanda semte adını veren Kesikbaş'la birlikte XV. yüzyılda Tire'yi Cenevizlilere karşı savunmuş bir kahramandır.

”

Buğday Dede Türbesi

Çanakçı Mescidi

“

1339 yılında Selçuklu ailesinden Bahadır Bey tarafından yaptırılan Mescit Tire'nin bilinen ilk dini yapısıdır. Mescit bugün kullanılmamaktadır.

”

“

Sultan II. Selim'in Mescidi ve Medresesi'dir. Medrese güneyindedir. Külliye II. Selim'in şehzadeliği sırasında 16. yüzyılda yapılmıştır. 1916 Tire yangınında hasar görmüş, kütüphanesi yanmış ve bir çok değerli belge yitirilmiştir.

”

Dar-ül Kurra Mescidi ve Medresesi

“

16. yüzyıl eserlerinden olup Sadrazam Lütfi Paşa vakfındandır. Osmanlı Klasik dönemi yapılarından olup hala çalışmaktadır. Klasik hamam planına sahip olan hamamda erkekler ve kadınlar bölümü vardır.

”

Eski-Yeni Hamamı

“

Karakadı Külliyesi'nin güney doğusunda yer alan Gucur Cami'nin Gucur Bey vakıflarından olduğu, Gucur Baba'nın da Horasanilerden bilinmektedir. Zaviye, Leyse Camii'nde olduğu gibi sekizgen planlı bir imara uygun olarak inşa edilmiştir. Zaviyenin batısında yer alan üniteler yıkılmış olup, mescit görevi gören ana giriş bölümü ile doğu tarafındaki minaresi ayakta.

”

Gucur Cami (Zaviye)

Hafsa Hatun Çeşmesi

“

Aydinoğlu İsa Beyin kızı Hafsa Hatun tarafından yaptırılmıştır. Aynı zamanda Osmanlı Sultanı Yıldırım Beyazıt'ın eşi olan Hafsa Sultan, su yolları, hamam ve çeşmeleri ile yöreye büyük hizmetler getirmiştir.

”

“

Hüseyin Ağa tarafından tahmini 1680'li yıllarda, Tire'ye 5 km. uzaklıkta Küçük Menderes üzerine yaptırılmıştır. Köprü suların şiddeti ile 1812 ve 1907'de hasar görmüş ve yaptırılmış olup 1941 yılındaki sele dayanamamaya yıkılmıştır. Yıkıldığı zamanlarda Tire'nin ticari ve iktisadi hayatını felce uğratmıştır. Bugün hemen yanında yeni bir köprü vardır.

”

Hüseyin Ağa Köprüsü

“

İbni Melek ve Türbesi

Tire'nin yetiştirdiği büyük isim, Aydinoğullarının Başkent Kadısı ünlü tefsirci İbni Melek takma adlı İzzettin Ferište'ye ait olan türbenin içinde, ayrıca Mevla'na Nizameddin, İbni Melek oğlu Mehmet Efendi, Alaybey ailesinden Evliya Ali Efendi yatmaktadır. Tire Belediyesi tarafından restore edilen türbe kesme blok mermerlerden oluşmuştur. Üstü açıktır. Türk Kültürü ve Türk Diline yapmış olduğu katkı bakımından en önemli eseri "Feri-tezade Manzumesi" veya "Lugat-ı İbni Ferište" gibi adlarla anılan Arapça-Türkçe sözlüğüdür. Kaynaklara göre İbni Melek, sadece fakih yani hukukçu olmayıp aynı zamanda hadis, usul ve tasavvuf alanında söz sahibidir. Bazı eserleri Bedr'ul vaizin, Şerhu Tuhfeti'l müluk, Risali fi't-tasavvuf, Şerhu'l-Mecma, Mebariku'l-ezhar, Şerhu'l Vikaye ve Şerhu'l Menar'dır.

“

14. yüzyılda yapılmış cami altıgen planlı olup, ilk Rumeli Beylerbeyi Muceddin tarafından yaptırılmıştır. Timur Ankara savaşından sonra Tire'de kışladığı süre içinde Cuma namazlarını burada kılmıştır. Allah ve Bismillah sözcüklerinin ustaca yerleştirildiği plaketer, yivler arasında dik olarak minare gövdesini süsler.

”

Karakadı Cami

”

Karahasan Cami

“

Bu cami Aydınoğlu Cüneyt Beyin kardeşi Karahasan tarafından 1440 tarihlerinde yaptırılmıştır. Minare gövdesi özgün formunu mısır koçanındaki dizileri andıran yivli yapısından almaktadır.

”

“

Tire'nin girişindeki Maltepe mevkiinde bulunan Laletpe'de yer alan kaya mezarların Irmak Tanrısı Kayistiros'a ait olduğu sanılmaktadır. Roma dönemine denk gelen 3 bin yıllık bir geçmişe sahip olan kaya mezarlar, ünlü coğrafyacı Strabon'un M.Ö. 50'li yıllarda yaptığı gezilere ait notlarına göre Küçük Menderes bölgesinde yaşayan Irmak Tanrısı Kayistiros'a ya da önceleri bölgeye daha sonra da Ege ve Asya kıtasına adını veren Aisa'ya ait olabileceği düşünülmektedir. Görünen şekliyle mezarlar, çok tanrılı döneme aittir. Tek tanrılı dinler döneminde de Bizanslılar tarafından soyulmuş olma olasılığı çok yüksek. Tarihin bir dönemine ışık tutacak olan bu mezarlarda ciddi bir arkeolojik inceleme yapılması gerekiyor. Tepenin güney kısmında bulunan ve bugün sadece kolonlarının bulunduğu Rum Agias Gianis (Aya Yani) Şapel'i bölgenin önemini farklı bir biçimde ortaya koymaktadır.

”

Kaystros Kaya Mezarları

“

Türkiye tarihinin önemli adlarından olan Kızıl Deli Baba adlı Seyyid Ali Sultan'ın Boynuyoğun Köyündeki zaviyesi 14. yüzyıl eserlerindedir. Kızıl Deli Sultan, Aydınoğullarının Osmanlılara bağlanmasının ardından Yıldırım Beyazıt tarafından onurlandırılarak Edirne'ye götürülmüş, Balkanların Türkleştirilmesinde etkili olmuştur.

”

Kızıl Deli Baba Zaviyesi

Kurt ve Doğancıyan Zaviyesi

“

14. yüzyılda Kurt Bey ve Doğancılar Aşireti tarafından yaptırılmış olan zaviye; iki sahipli olup, Tire'nin ilk zaviyesi olması açısından önemlidir. Tire tuğla sanatının eşsiz örneklerinden biri olan minaresi çam ağacı kozalağı şeklinde olup, çevrede daha çok “Güdük Minare” olarak tanınır.

”

“

Sadrazam Lütfü Paşa vakfından olan han, Kurşunlu Han olarak da anılmakta olup 16. yüzyıl eserlerindedir. Yapıldığında 53 odası bulunurken, batısından Atatürk Caddesinin geçmesi nedeniyle orijinal yapısını yitirmiştir. Günümüzde restore edilerek hizmete açılmıştır.

”

Kurşunlu Han (Bakırhanı)

“

Tire'nin 1922'de düşman işgalinden kurtuluşunu sembolize eden Kurtuluş Anıtı 1953 yılında mimar Can Egeli'ye yaptırılmıştır.

”

Kurtuluş Anıtı

“

1441-42 tarihli vakfiyesinden hareketle Aydın Sancak Beyi Halil Yahşi Bey tarafından 1426-1442 yılları arasında inşa ettirildiği düşünölmektedir. 1857 ve 1916 yangınlarında zarar gören yapı 1991'de tescillener ek koruma altına alınmıştır. 2 Kasım 2021'de restorasyon süreci tamamlanan han tekrar kullanıma açılmıştır. Tire Çarşısının önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Özellikle doğu cephesinde bulunan Kapalı Çarşı (Arasta) dikkati çeken bir yapıdadır.

”

Kutu Hanı

Lütfi Paşa Cami

“

Tire Paşa Camii, Kanuni Sultan Süleyman'ın Sadrazamı Tarihçi Mustafa Lütfü Paşa tarafından, 1500'lü yılların başında, Aydın Sancak Bey'i iken yaptırılmıştır. Caminin 1543 tarihli vakfiesine göre, kurşun kubbeli bir harem'e Beş kubbeli, sekiz mermer direkli son cemaat yerine sahiptir. Osmanlı klasik dönemi eserlerinden olan caminin avlusunda altı sütunlu bir kubbe altında sekiz lüleli şadırvan yer almaktadır. Camide kubbeye geçiş, Tire camilerinin bir kısmında görüldüğü gibi tromplarla sağlanmıştır ve bu geçişler oldukça dikkat çekici özelliklere sahiptir.

”

“

Mehmet Bey Cami, Tire'nin Dere Mahallesi Alacamescit semtinde yer almaktadır. Caminin adı da kayıtlarda Alacamescit olarak geçmektedir; Caminin asıl banisi bilinmemekle birlikte asıl banisi olarak, camiyi onaran Hüsam Dede'nin (Hüsamettin) oğlu Mehmet Bey'in adı geçmektedir. Tüm vakıf kayıtlarında caminin Emir Mehmet tarafından onarıldığı bilgisinin bulunması, camiyi daha önceki bir tarihe götürmektedir. Son cemaat yeri iki kubbeli olan caminin son cemaat yerinin bir duvarı çöşmedir. Caminin yanında taş ve tuğla işçiliği bir arada görülmektedir. Minaresi tek şerefelidir.

”

Mehmet Bey Cami

“

İlçemizin 2 km kuzeybatısında yer alan cami, II. Beyazıt'ın Şeyhülislamı Molla Arap takma adlı Ali Arabi tarafından yaptırılmıştır. Cami, hamam ve medreseden oluşan külliye'nin medresesi Kanuni Devrinin ünlü kişilerini yetiştirmiştir. Kayıtlar bu medresenin yüksek okul statüsünde olduğunu göstermektedir.

”

Molla Arap Cami

“

Aynı zamanda Yedi Kardeşler Türbesi diye de anılan Türbe 14. yüzyılın sonlarında yapılmış olup, üst katı zaviyedir. Alt katında Buğday Dede'nin kızları yatmaktadır. Yedi yatırın bulunduğu türbe Bursa kemerli oluşu ile dikkati çekmektedir.

”

Sır Hatunlar Türbesi

Necip Paşa Kütüphanesi

“

Tanzimat dönemi sadrazamlarından Mehmet Nedim Paşa'nın oğlu, II. Mahmut Devri devlet adamlarından ve Bağdat Valiliğine kadar yükselmiş XIX. yüzyıl alimlerinden Mehmet Necip Paşa'nın, Baruthaneler Nazırlığı sırasında Tire'de kendi adına yaptırmış olduğu kütüphanedir. Kütüphanenin 1827 tarihli inşa kitabesi, 1829 tarihli vakfiyesi vardır. Zengin gelirleri bulunan Kütüphanede çok değerli yazma ve basma kitaplar mevcuttur. Sosyal bilimlerle ilgilenen yerli ve yabancı araştırmacılar tarafından ziyaret edilmektedir.

”

“

İbni Melek türbesi ile aynı bahçede bulunan türbede Aydınoğulları'ndan Mehmet Bey'in oğlu Tire Emiri Süleyman Şah ve aile bireyleri yatmaktadır. Diğer türbelerden özellikle malzemesi ile farklılık gösteren eser kübik gövdenin sekizgen bir karnak üzerinde yükselen kiremit kaplamalı bir kubbeye örtülmesinden ibaret taş bir yapıdır.

”

Süleyman Şah Türbesi

Molla Arap Cami

“

İlçemizin 2 km kuzeybatısında yer alan cami, II. Beyazıt'ın Şeyhülislamı Molla Arap takma adlı Ali Arabi tarafından yaptırılmıştır. Cami, hamam ve medreseden oluşan külliye'nin medresesi Kanuni Devrinin ünlü kişilerini yetiştirmiştir. Kayıtlar bu medresenin yüksek okul statüsünde olduğunu göstermektedir.

”

“

Derekahve semtinde bulunan mescit 15. yüzyıl yapılarından. İki katlıdır. Alt katı Hıristiyanlarca kutsal olan ayazma, üst katı ise mescittir. Çevresi tarihi köprüler ve doğal güzelliklerle kaplıdır.

”

Şemsi Mescidi ve Ayazma

Tahtakale Cami

“

Tahtakale Camii, 1499 yılında, Hoca Emir tarafından yaptırılmıştır. İki katlı olan caminin alt katında dükkânlar vardır. Yol zemininden, yaklaşık 3 metre yükseklikteki caminin son cemaât yerine, kuzeyden dönüşümlü bir merdivenle ulaşılır. Minare kaidesinin dükkânlar arasında bulunuşu nedeniyle, halk bu Camiye, "Temelsiz Minare" adını vermiştir. Tire'deki Tahtakale Külliyesi, nefis plâniyla, kenti merkeze çekerek, bugün bile, ilçenin "Merkez Çarşısı" özelliğini taşıyan eşsiz bir uygulamadır. 1426 tarihinde Yenipazar olarak anılan Tahtakale Meydanı'na, kuzeyde, kervansarayı, doğuda Kutu Hanı'yla bağlantılı olan Kapalı Çarşı ve batıdaki hamamı, 15. yüzyılda bile, Türk Mimarisinde plân kavramının ciddiyetini ortaya koyan kanıtlardır. Bugün dükkân olarak kullanılan bu hamam, Tire hamamları içinde seçkin bir yere sahiptir. Hamamın erkekler soyunma yeri nişleri, tek kelimeyle hayranlık uyandıracak güzellikte olup, günümüzde halvetleri depo, dükkânları ise işyeri olarak kullanılmaktadır.

”

“

Sicil kayıtlarına göre, Tire Kent Çarşısı, Bizans Döneminde Bedesten Sempti'dir. Reifchtal, Bedesteni 8 veya 9. yüzyıl yapısı olarak nitelendirir. Fetihle birlikte Aydınoğulları'nın da, bu çarşığı merkez olarak ele aldıkları anlaşılıyor. Kısacası, Bedesten çevresi 14. yüzyılda "Çarşı" konumu özelliğini taşıırken, Beylik Devri Çarşısı, "Yukarı Çarşı"dır ki, burası kentin Türkler öncesi çarşısıdır. Bizans Bedesten'inin çevresinden kuzeye doğru oluşan bu çarşı ve pazar yeri, Osmanlılarca da kullanılmıştır. Sekiz kubbeli Bedesten, dört yöne açılan kapıları ile, kentin yüzyıllar boyu, ana çarşısı olmuştur. İç dükkânları, Rum Bezazların Ticarethaneleri olarak çalışmıştır. Bedesten'in toplam 28 dükkânı bulunmaktadır. İlk Osmanlı çarşı plâni, Halil Yahşi Bey tarafından uygulamaya konulmuş olup, 600 yıldır çalışmakta olan Tahtakale Çarşısıdır.

”

Tahtakale Çarşısı

Tahtakale Hamamı

“

Tahtakale Hamamı, Sultan II.Murat'ın ünlü emirlerinden Abdullah oğlu Halil Yahşi Bey tarafından yaptırılan Yeşil İmaret Zaviyesi'nin vakfıdır. Tahtakale Hamamı, plan anlayışı, tuğla zenginliği ve estetik özellikleri nedeniyle Tire'nin en seçkin hamamlarının başında yer almaktadır.

”

Terziler Hamamı

“

Yeni Mahalle, Atatürk Caddesi üzerindeki Hamam, Tirenin en eski hamamlarından biridir. Beylik Devrinin önemli özelliklerinden olan çatılı soyunma yeri bu hamamda da görülmektedir. Erkekler Hamamı kubbesi derin kasnaklı ve silindirik yapısıyla dikkat çekerken, kadınlar bölümü kubbesinde kasnaklı, silindirik görüntü yoktur. Her iki bölüm de tek halvetlidir. Külhanı güneyde yer alan Hamam, kuzeyden Karakadı Hanıyla birleşmiş durumdadır.

”

“

Tire'nin Halkapınar Köyü yakınlarında yer alan Mezar Anıtının kime ait olduğu bugün halen arkeologlar arasında tartışma konusu olmakla beraber, M.Ö. 246 Efes'te ölen Selevkos Devleti Krallarından II. Theos adına yaptırıldığı görüşü ağır basmaktadır. Mezar civarında ayrıca arkaik çağa tarihlenen bir tümülüs bulunmaktadır. Bir kaide üzerine tapınak formunda inşa edilen Anıt Mezar, korint nizamındaki sütun başlıkları süslemekte idi. Ayrıca mezar çatısında dekoratif grifonlar ile taş vazo tasvirleri yer almaktaydı. Lahtin üzerinde yarı uzanmış kişi, mezarın sahibini temsil etmektedir.

”

Theos Mozolesi

“

Tire'nin en geniş haremli camisi olup Aydınoğlu Cüneyt Bey tarafından yaptırılmıştır. Belgelerde Camii-üş Şehir (Şehir Camisi) diye geçmektedir. Evliya Çelebi'nin 2 kapısı vardır dediği caminin bugün üç kapısı bulunmaktadır. Kentin en büyük camisi olup, Bizansın metropol kilisesi iken camiye çevrilmiştir.

”

Ulu Cami

“

Banisi Kanuni ve II. Selim devri Sadrazamlarından Ferhat Paşa'nın oğlu Hasan Çavuş'tur. Kimi kaynaklarda cami planının Mimar Sinan tarafından yapıldığından söz edilmektedir. 16. yüzyıl eserlerindedir. Camide görülen mihrap, minber ve kalem işçiliği yanında, şadırvanındaki bordür halindeki çiçek bezemeleri dikkati çekmektedir.

”

Yalınayak Cami

Yeğenağa Çeşmesi

“

Sadrazam Es-seyyid Yeğen Mehmet Paşa tarafından 1798 yılında yaptırılmıştır. Tire İtfaiye meydanı önünde bulunan anıtsal çeşme, 1912 yılında tamir görmüştür.

”

“

Tire'nin Yeniceköy semtindeki cami Hamza Ağa tarafından 1684 yılında yaptırılmıştır. Evliya Çelebi Yeniceköy'den Yenice kasabası diye söz eder. Yeniceköy'ü anlatırken “Kurşunlu Cami, medrese, han, hamam, tekke, mektep, imaret ve çeşmelerle süslü, ikibin kiremit örtülü evli şirin bir kasabadır. Kırım'ın bahçe sarayından ve Kaçı Bağlarından bile güzeldir” demiştir.

”

Yeniceköy Cami

“

Sadrazam Lütü Paşa vakfından olup, esir ticaretinin yapıldığı yer olarak ünlüdür. Leyse caminin batısında yer alır. Paşanın 1543 yılındaki vakfiyesine göre üstte 37, altta 24 odası ile 100 at alacak ahır ve şadırvanı vardı. Hanın kuzey cephesi dışındaki dükkanlar hala çalışmaktadır.

”

“

1441 yılında Yoğurtlu Mehmet tarafından yaptırılmıştır. Aynı avluyu paylaşan cami, medrese, imarethane ve rasathaneden oluşmaktadır. Hamamı yıkılmıştır. Özellikle rasathanesi Osmanlı Tarihi açısından önemlidir. Bir yapılar topluluğu özelliği taşıması bakımından ilginçtir.

”

Yoğurtluoğlu Külliyesi

Yeniceköy Hamamı

“

Aydınoğulları Beyi İsa Bey tarafından Yeniceköy semtinde 14. yüzyılda yaptırılmıştır. Bu hamam aynı zamanda Yeniceköy semtinin kuruluşunu yansıtmaları bakımından önemlidir. Hamamın pek az bölümü ayaktadır.

”

“

Aydınoğulları Beyliğine son veren II. Murat'ın kumandanlarından Halil Yahşı Bey tarafından yaptırılmıştır. Kentteki ilk Osmanlı eseridir. 1441 tarihli vakfiyesi bulunan zaviyenin en önemli özelliği ibadet mekanlarının yarım kubbe ile büyütülen ilk  rneği olmasıdır. Ana bölümün doğu ve batısındaki bölümler Mevlevihanelerdir. Bu zaviyenin vakıfları içinde yer alan Tahtakale  arşısı halen Tire'nin kullanılan Merkez  arşısı konumundadır. Yeşil İmaret Zaviyesi 1936-1971 yılları arasında Müze olarak kullanılmıştır.

”

Yeşil İmaret Zaviyesi

“

Tire'de Halkevinin sanat kolu olarak 1935 yılında açılmış olup, 1936 yılında Halil Yahşı Bey'in yaptırmış olduğu Yeşil İmaret Camii'ne taşınarak ziyarete açılmıştır. Zengin arkeolojik ve etnografik eserlere sahiptir. 1971 yılında yeni binasında hizmete girmiştir. Etnografik malzemeler içinde Rufai tarikatının eşyaları, Urgancı esnafının Ahi Sancağı, Bismillahirrahmanirrahim yazılı pirinç taneleri ve tezhibli el yazması Kuranlar ilginç malzemelerdir. Müzede 3.231 adet arkeolojik, 3.165 adet etnografik eser ile 20.218 adet sikke bulunmaktadır.

”

Tire Müzesi

“

Tire Şehir merkezinde, Cumhuriyet meydanı üzerinde yer alan müze binası; 1955 yılında Mimar Can Egeli tarafından inşa edilmiştir.2011 yılına kadar Belediye binası olarak kullanılmasının ardından,15 Ekim 2014 tarihinden itibaren Tire Belediyesi Kent Müzesi olarak hizmet vermeye başlamıştır.

”

Tire Şehir Müzesi

Hidrellez Kutlamaları

“

Her yıl 5 Mayıs'ı 6 Mayıs'a bağlayan günün sabahı Dere kahve semtinde baharın gelişi sade törenlerle kutlanır. Adaklar adanır ve dualar edilir. Hızır-İlyas olarak da bilinir. Halk inanışında ölümsüz sayılan Hızır ile İlyas kişiliklerinin ilişkilendirilmesi Hidrellez kutlamalarının temelini oluşturur. Bahar Bayramı niteliği taşımakla birlikte Hızır'ın olağanüstü özelliklerinden yardım sağlama inancıyla birleşmiştir. Zenginlik, sağlık, bereket elde etme, hastalık ve kötülük kovma amacına yöneliktir. Rumi takvime göre ilkbaharın başlangıcı sayılan 23 Nisan, Miladi takvime göre 6 Mayıs, Hristiyan dininde Ortodokslarda Aya Yorgi, Katoliklerde Aziz Georgius adıyla kutlanır.

”

“

Bektaşiliğin kurucusu Balım Sultan için Hisarlık Köyü yakınlarında ve kendi adıyla anılan türbe civarında yüzlerce yıldır yapılan kutlamalardır. Her yıl 21 Mart'ta yapılan törenler Tirelilerce coşkuyla kutlanır. Kutlama son yıllarda Taştepe, Maltepe ve Toptepe gibi semtlere taşınmıştır. Piknik niteliğindedir.

Sultan Nevruz Kutlamaları

”

Tire Pazarı

“

Salı günleri kurulan ve neredeyse ilçenin tüm sokaklarına yayılan Tire pazarı, her salı sabahı belediye hoparlörlerinden okunan Pazar Duası'yla başlar. 1700'den fazla tezgahı olan Tire Salı Pazarı'nda mevsimine göre kuzukulağı, şevketibostan, turpotu, hardal, pazı, mellengeç, çobandüdüğü gibi ot ve sebzeler satılmaktadır. Peynir, çökelek ve yağların dışında iğne oyaları, kanaviçeler ve keçe, nalın, semer, kalay, urgan gibi az bulunur ürünleri de bulmak mümkündür.

”

1.4.2 Kültürel Değerler

Tire'nin kültür tarihinden söz ederken, yüzyıllardır onun folklorunu zenginleştiren, yaşantısını biçimlendiren, çevresiyle ve devletle olan ilişkilerini etkileyen, sosyal ve ekonomik hayatına yön veren el sanatlarından bahsetmemek mümkün değildir.

Teknolojinin gelişmesi, yeni ham maddelerin bulunması ve ihtiyaç alanlarının daralması nedeniyle bugün artık eski parlaklığını yitirmiş olan Tire'deki el sanatları içinde urgancılığın, beledi dokumacılığının, nalıncılığın ve keçeciliğın ayrı bir yeri vardır.

1.4.2.1 Urgancılık

“

Tire'nin sembolü olup urgancılık deyince kenevirde üretilen kendir urgancılığı akla gelmektedir. Tarihi, antik çağa kadar uzanan el urgancılığının Tire kültür tarihinde oldukça eskiye dayanan bir geçmişi vardır. Küçük Menderes ovasının verimli topraklarında yüzyıllar boyunca bölgenin en kaliteli kendiri yetiştirilmiştir. Beyazlığı ve sağlamlığı ile tüm yurttan ün kazanmıştır. Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u fethederken, 34

Tire'li ustaların ördüğü urganla gemilerini karadan Haliç'e çektiği rivayet edilmektedir. Osmanlı Donanması'nın halatları da Tire'de dokunmaktaydı. Bu nedenle kent yüzyıllar boyu Kendir Vergisi'nden muaf tutulmuştur.

Osmanlı döneminde binden fazla olan çark sayısı, 1951 yılında Tire Ticaret ve Sanayi Odası tarafından yayınlanan kitapta 600 çark olarak geçmekte iken günümüze 50 çark kalmıştır. Tire Müzesinde urgancı esnafının dokuduğu atlas üzerine işlenmiş ve üzerinde İmam-ı Gazali'nin adı yazılı klaptanlı Urgancılar Sancağı bulunmaktadır. Şu anda 50 kadar aile evlerinde urgancılıkla geçmektedir.

”

Urgancılık

1.4.2.2 Nalıncılık

Nalıncılık

“

Tire'de el sanatları içinde nalıncılığın farklı bir yeri vardır. Kadife üzerinde sim-sırma ile işlenmiş nalınların ilk defa Tire'de yapıldığı söylenmektedir. Nalın yapımında kavak ağacı kullanılması işçiliğini de kolaylaştırmıştır. İmal edilen nalınlar kına rengine boyandıktan sonra sim, sırma ve pullarla işlenir. Bu sanatın uzun yıllar yaşamasına, nişan ve düğün hediyesi olarak genç kızlara bu nalınlardan hediye edilmesinin gelenek haline gelmesi neden olmuştur.

”

1.4.2.3 Beledi Dokuma

“

Osmanlıların erken dönemlerinde Tire'den Bursa'ya ulaşan dokuma sanatlarından biri de Belediye Dokuması'dır. Tire'nin Ekinhisarı ve Karacaali semtlerinde yoğunlaşan üretimin hammaddesi olan ipeğin elde edilmesi için vakıf dutluklar oluşturulmuştur. Araştırmalarda en eski Belediye dokumalarına 16. yüzyılda Tire'de, daha sonra Bursa'da rastlanmıştır. Tezgah adedinin bir zamanlar 500 olduğu bazı kaynaklarda yer almaktadır. 1908 yılında 60 el tezgahına sahip olan Tire'de bu sayı, 1930'da 38'e, 1951'de 26'ya, günümüzde tek tezgaha düşmüştür. Bademye ve Süleymaniye adlı iki ayrı tezgahı vardır. Başlıca motifleri Bademli, Kutulu, Celepiş, Tireiş, Aynalı ve Yıldızlı'dır. Çift kat olan Belediye Dokumasının alt kısmı beyazdır. Üst kısımları beyaz, sarı, kırmızı, mavi ve lacivert renklerde olmaktadır. Tire Ticaret Odası 1996 Mayıs ayı içinde Tire Çıraklık Eğitimi Merkezine Belediye tezgahı olarak Tire'nin bu kültürünü yaşatmak ve gelecek nesillere aktarmak amacıyla bağışta bulunmuştur. Belediye Dokuması yorgan, minder ve pencere örtüsü olarak yüzlerce yıl kullanılmıştır.

”

Beledi Dokuma

1.4.2.4 Keçecilik

Keçecilik

“

Esnaf teşkilatı ve gelenekleri ile Tire'nin sosyal hayatında önemli izler bırakan keçecilik, yıllarca geniş bir halk kitlesinin geçim kaynağı olmuş ve Tire folklorüne renk katmıştır. Yoğun bir emek gerektiren bu el sanatı teknolojiye yenik düşmüş, unutulmaya ve kaybolmaya yüz tutmuştur. Keçe hazırlanışı zor, kullanışı rahat ve sağlıklı bir el sanatı ürünüdür. Koyun ve kuzu yününden yapılır. Keçede daha çok kırmızı ve lacivert renk kullanılır.

”

1.4.2.5 Yorgancılık

“

Oldukça zengin motif çeşitlerine sahiptir. İlçemizde Yorgancılar Çarşısı olarak bilinen Uzunçarşı'da 25 civarında işyeri varlığını sürdürmektedir. El sanatları içinde, kent içi ve dış pazarlardaki yeri nedeniyle önemli bir yere sahiptir.

”

Yorgancılık

1.5. DEMOGRAFİK YAPI

2021 yılı ADNKS sonuçlarına göre ilçe nüfusu 86758 kişidir. Nüfusun 48.593' ü merkez mahallelerde, 34.487'si ise kırsal mahallelerde yaşamaktadır. Merkez mahalleler ve kırsal mahallelerde yaşayan erkek nüfus sayısı 40.952, kadın nüfusu ise 42.130'dur.

1.5.1 Yıllara Göre Nüfus Dağılımı

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) oluşturduğu Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi'nden (ADNKS) elde edilen bilgiler doğrultusunda Tire'nin nüfus artış hızında bir artış olduğu gözlenmektedir. Geçmiş yıllarda ilçenin göç almaması ve aile planlamasına önem verilmesi gibi nedenler gösterilebilirken, 2016 yılı itibariyle Tire'nin nüfus artışında gözle görülür bir değişim izlenmektedir. Bu hareketliliğin nedeni olarak gerekli istihdam olanaklarının artması sebebiyle yaşanan göç, kaliteli yaşamın artmasının doğal ve kültürel yapısının cazibe merkezi olarak görülmesi, tanıtımının iyi yapılması, konut artışı vb. gelişmeler gösterilebilir.

	1970	1975	1980	1985	1990	2000	2017	2022
Kadın	31562	33795	35487	37562	38852	39769	42547	43985
Erkek	31039	33856	34783	36368	38462	38889	41282	42773
Toplam	62601	67651	70270	73930	77314	78658	83829	86758
Toplam Nüfus Artış Oranı		8,1%	3,9%	5,2%	4,6%	1,7%	6,6%	3,5%

Nüfus Değişim Grafiği

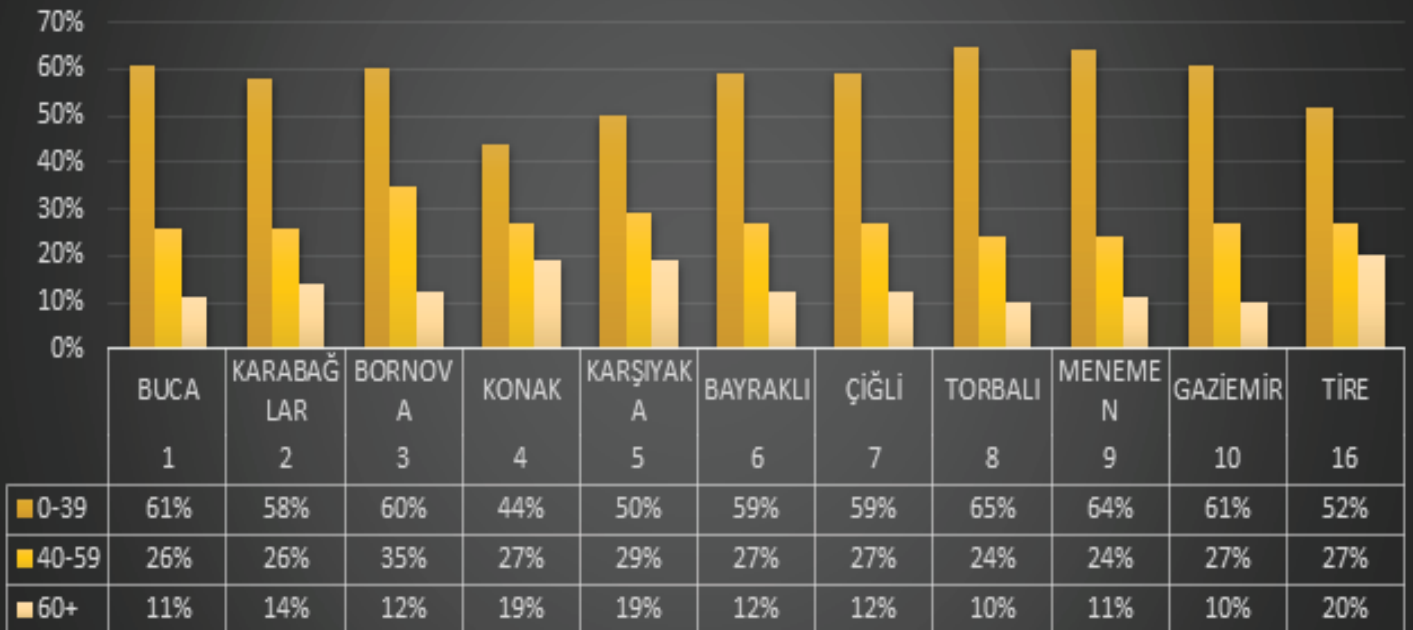
1.5.2 Yaş Gruplarına ve Cinsiyete Göre Nüfus Dağılımı

Tire'nin nüfusunun yaş gruplarına göre dağılımına bakıldığında 0-40 yaş arası nüfusun toplam nüfusun %52'sini oluşturduğu görülmektedir ve bu oranla İzmir'deki 30 ilçe içinde 21.sıradan 16. sıraya yükselmiştir. Önceki yıllarda iş ve eğitim olanaklarının kısıtlılığı, genç nüfusun diğer il ve ilçelere göçüne neden olurken, 2021 yılı itibariyle bu durum görüldüğü üzere göç vermeyen ve göç alan bir ilçe olarak Tire ilçesinin karşımıza çıktığını söyleyebiliriz.

2021 Yılı Tire İlçesi Yaş Gruplarına Göre Nüfus Dağılımı

Yaş Aralığı	Erkek	Kadın	Toplam	%
0-4	2514	2285	4799	5,5
5-9	2787	2616	5403	6,2
10-14	2764	2574	5338	6,2
15-19	2628	2505	5133	5,9
20-24	2547	2520	5067	5,8
25-29	2730	2686	5416	6,2
30-34	2914	2810	5724	6,6
35-39	3054	3226	6280	7,2
40-44	3368	3488	6856	7,9
45-49	3101	3012	6113	7,0
50-54	2804	2911	5715	6,6
55-59	2822	2919	5741	6,6
60-64	2701	2809	5510	6,4
65-69	2372	2483	4855	5,6
70-74	1645	1966	3611	4,2
75-79	1040	1365	2405	2,8
80-84	570	892	1462	1,7
85-89	326	629	955	1,1
90+	86	289	375	0,4
Toplam	42773	43985	86758	

İZMİR İLÇELERİ YAŞLARA GÖRE NÜFUS DAĞILIMI

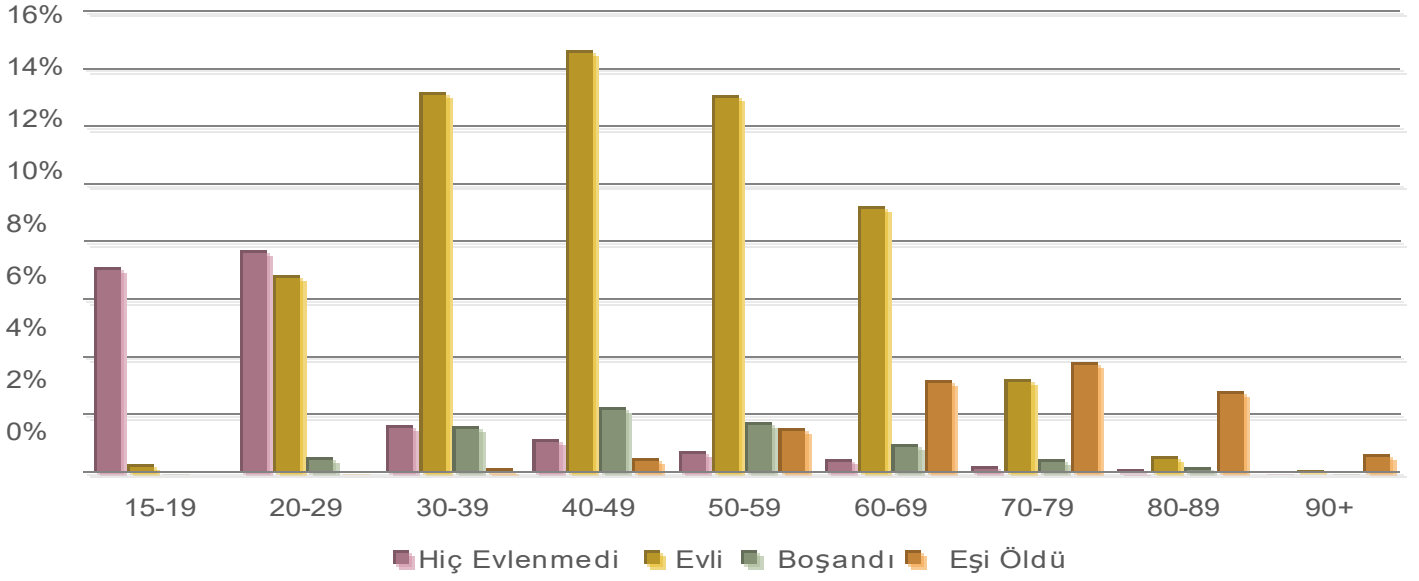
1.5.3 Yaş Gruplarına ve Cinsiyete Göre Medeni Durum

Tire'nin nüfusunun yaş gruplarına göre dağılımına bakıldığında 0-40 yaş arası nüfusun toplam nüfusun %52'sini oluşturduğu görülmektedir ve bu oranla İzmir'deki 30 ilçe içinde 21.sıradan 16. sıraya yükselmiştir. Önceki yıllarda iş ve eğitim olanaklarının kısıtlılığı, genç nüfusun diğer il ve ilçelere göçüne neden olurken, 2016 yılı itibarıyla bu durum görüldüğü üzere göç vermeyen ve göç alan bir ilçe olarak Tire ilçesinin karşımıza çıktığını söyleyebiliriz.

YAŞ GRUPLARI VE CİNSİYETE GÖRE MEDENİ DURUM

	Yaş Grubu	2018			2019			2020			2020%		
		Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Boşandı	15-19		2	2			0		1	1	0,0%	0,0%	0,01%
	20-29	27	72	99	32	78	110	28	76	104	0,2%	0,5%	0,34%
	30-39	164	231	395	180	250	430	173	243	416	1,1%	1,6%	1,34%
	40-49	267	297	564	295	333	628	302	343	645	1,8%	2,0%	1,91%
	50-59	249	214	463	273	224	497	302	264	566	1,7%	1,4%	1,57%
	60-69	143	131	274	148	139	287	170	147	317	1,0%	0,9%	0,93%
	70-79	48	44	92	58	51	109	66	68	134	0,3%	0,3%	0,31%
	80-89	13	22	35	14	22	36	17	26	43	0,1%	0,1%	0,12%
	90+	1	3	4	1	2	3	1	2	3	0,0%	0,0%	0,01%
Eşi Öldü	15-19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,00%
	20-29		2	2		1	1		1	1	0,0%	0,0%	0,01%
	30-39	2	15	17	2	17	19	0	18	18	0,0%	0,1%	0,06%
	40-49	13	86	99	11	81	92	13	73	86	0,1%	0,6%	0,34%
	50-59	16	221	237	18	231	249	18	230	248	0,1%	1,5%	0,80%
	60-69	54	457	511	50	478	528	49	488	537	0,4%	3,1%	1,73%
	70-79	73	560	633	74	552	626	85	581	666	0,5%	3,8%	2,15%
	80-89	90	412	502	98	414	512	100	429	529	0,6%	2,8%	1,70%
	90+	14	61	75	21	70	91	21	91	112	0,1%	0,4%	0,25%
Evli	15-19	2	33	35	1	34	35	1	37	38	0,0%	0,2%	0,12%
	20-29	579	1.149	1.728	534	1.073	1.607	516	1.042	1.558	4,0%	7,8%	5,87%
	30-39	1.873	2.141	4.014	1.831	2.068	3.899	1.762	2.014	3.776	13%	14%	14%
	40-49	2.098	2.179	4.277	2.089	2.227	4.316	2.070	2.240	4.310	14%	15%	14%
	50-59	2.186	1.995	4.181	2.160	2.004	4.164	2.185	2.000	4.185	15%	13%	14%
	60-69	1.600	1.297	2.897	1.662	1.335	2.997	1.708	1.410	3.118	11%	8,8%	9,83%
	70-79	749	439	1.188	785	475	1.260	826	491	1.317	5,1%	3,0%	4,03%
	80-89	227	80	307	237	87	324	249	83	332	1,5%	0,5%	1,04%
	90+	16	4	20	14	1	15	13	8	21	0,1%	0,0%	0,07%
Hiç Evlenmedi	15-19	1.272	1.035	2.307	1.263	1.033	2.296	1.246	1.084	2.330	8,7%	7,0%	7,83%
	20-29	1.779	1.027	2.806	1.886	1.064	2.950	1.959	1.178	3.137	12%	6,9%	9,53%
	30-39	639	261	900	656	245	901	682	246	928	4,4%	1,8%	3,06%
	40-49	241	148	389	256	163	419	297	172	469	1,6%	1,0%	1,32%
	50-59	127	101	228	135	103	238	157	107	264	0,9%	0,7%	0,77%
	60-69	62	50	112	66	56	122	79	68	147	0,4%	0,3%	0,38%
	70-79	16	27	43	18	28	46	21	31	52	0,1%	0,2%	0,15%
	80-89	4	14	18	3	13	16	5	13	18	0,0%	0,1%	0,06%
	90+	3	2	5	4	2	6	1	3	4	0,0%	0,0%	0,02%
TOPLAM	14.647	14.812	29.459	14.875	14.954	29.829	15.122	15.308	30.430				

NÜFUSUN YAŞ VE MEDENİ DURUMA GÖRE DAĞILIMI

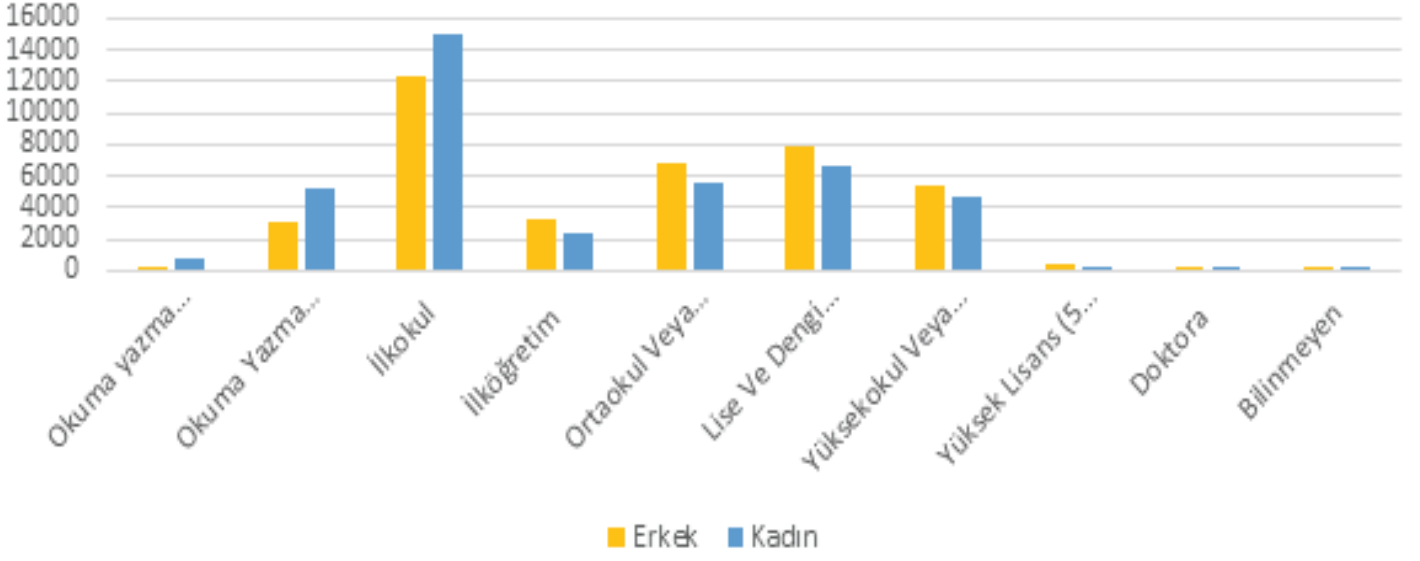
1.5.4 İzmir İli ve Tire İlçesi Cinsiyete Göre Okur - Yazarlık Durumu

Okuma-yazma bilmeyen kadın nüfusu, okuma-yazma bilmeyen erkek nüfusundan yaklaşık %57 oranında daha fazladır. Okuma-yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen kişi sayısı toplam nüfusun yaklaşık %17'sini kapsamaktadır. Okuma-yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen kadın sayısının erkek sayısından fazla olmasının nedeni toplumda kadının eğitim almasına verilen değerin düşük olmasından kaynaklanmaktadır. İlköğretimin 1997 yılında zorunlu hale gelmesiyle ilköğretim mezunlarının ilkokul mezunlarından %50 daha az olmasının nedeni yine toplumda kadının eğitim almasına verilen değerin düşük olmasından dolayı aileleri tarafından okula gönderilmemeleri ya da eğitimleri tamamlanmadan okuldan alınmalarından kaynaklanmaktadır.

14 ile 21 yaş arasında lise ve dengi okul mezunu olan kadın sayısı erkek sayısından %9 daha fazla olmasına rağmen 21 yaş üstü gruplarda bu oran düşmektedir. Yüksekokul veya fakülte mezunu olan kişi sayısının toplam nüfusa oranı yaklaşık %7 olmakla birlikte yüksek lisans mezunu kişiler toplam nüfusun %0,30'luk, doktora mezunu kişiler % 0,07'lik ve Okur-yazarlık durumu açısından hiçbir bilgiye ulaşılamayan kısım ise %1'ini kapsamaktadır

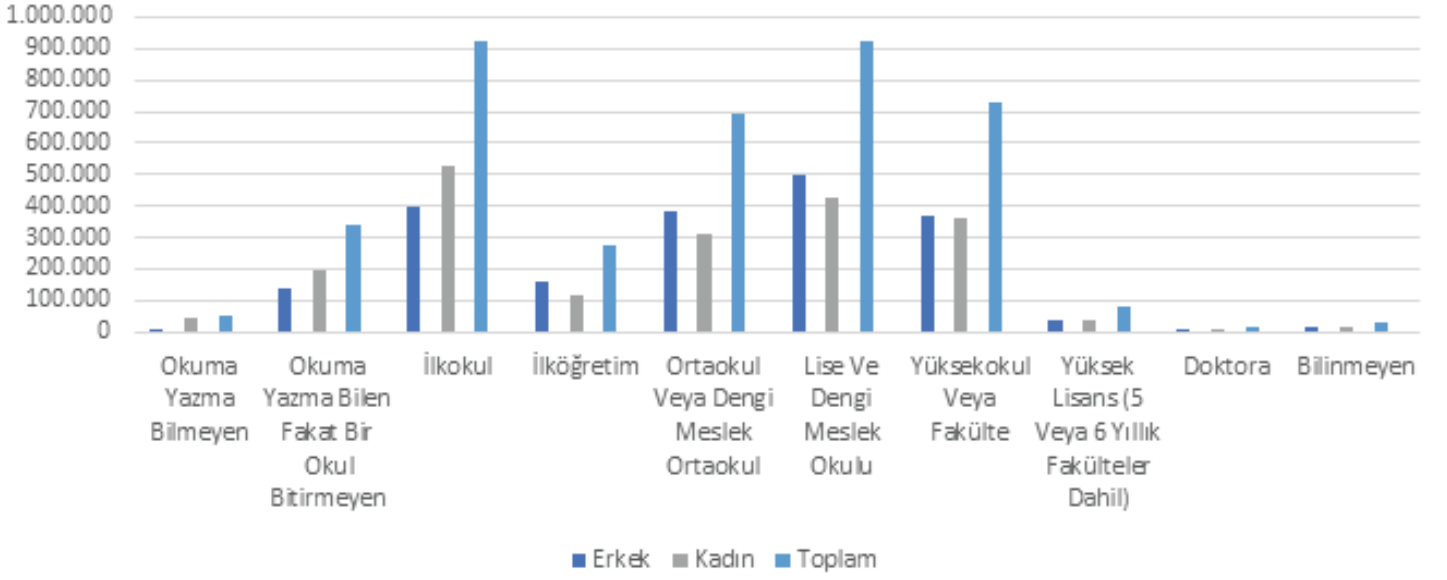
Tire						
	Erkek	%	Kadın	%	Toplam	%
Okuma yazma bilmeyen	191	0,49	701	1,72	892	1,11
Okuma Yazma Bilen Fakat Bir Okul Bitirmeyen	3054	7,77	5148	12,62	8202	10,24
İlkokul	12286	31,24	14947	36,64	27233	33,99
İlköğretim	3296	8,38	2470	6,06	5766	7,20
Ortaokul Veya Dengi Meslek Ortaokul	6786	17,26	5648	13,85	12434	15,52
Lise Ve Dengi Meslek Okulu	7874	20,02	6643	16,29	14517	18,12
Yüksekokul Veya Fakülte	5348	13,60	4750	11,64	10098	12,60
Yüksek Lisans (5 Veya 6 Yıllık Fakülteler Dahil)	443	1,13	305	0,75	748	0,93
Doktora	44	0,11	40	0,10	84	0,10
Bilinmeyen	124	0,32	140	0,34	264	0,33
Toplam Nüfus	39322		40792		80114	

Tire İlçesi Eğitim Durumu

İzmir						
	Erkek	%	Kadın	%	Toplam	%
Okuma Yazma Bilmeyen	7.561	0,35%	41.376	1,87%	48.937	1,11%
Okuma Yazma Bilen Fakat Bir Okul Bitirmeyen	140.853	6,44%	197.252	8,94%	338.105	7,69%
İlkokul	397.072	18,15%	526.890	23,87%	923.962	21,02%
İlköğretim	161.503	7,38%	114.025	5,17%	275.528	6,27%
Ortaokul Veya Dengi Meslek Ortaokul	379.205	17,34%	311.208	14,10%	690.413	15,71%
Lise Ve Dengi Meslek Okulu	499.886	22,85%	425.917	19,29%	925.803	21,07%
Yüksekokul Veya Fakülte	369.166	16,88%	362.656	16,43%	731.822	16,65%
Yüksek Lisans (5 Veya 6 Yıllık Fakülteler Dahil)	38.409	1,76%	37.800	1,71%	76.209	1,73%
Doktora	8.598	0,39%	7.602	0,34%	16.200	0,37%
Bilinmeyen	13.563	0,62%	14.184	0,64%	27.747	0,63%
Toplam Nüfus	2.187.226		2.207.468		4.394.694	

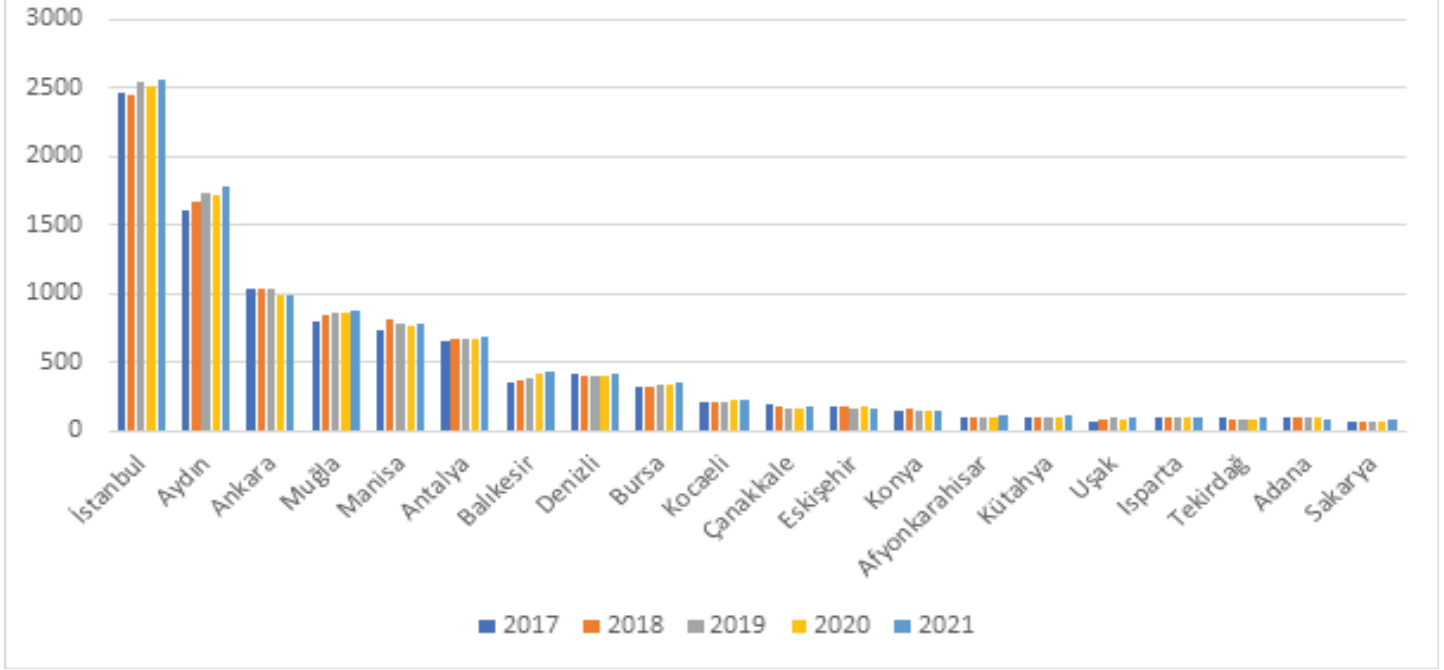
İzmir İli Eğitim Durumu

1.5.5 Nüfusa Kayıtlı İlçeye Göre İkamet Edilen İller

Nüfusa Kayıtlı Olunan İlçeye Göre İkamet Edilen İller						
Sıra No	İL	2017	2018	2019	2020	2021
1	İzmir	84315	84526	84484	84646	83982
2	İstanbul	2462	2450	2547	2508	2569
3	Aydın	1614	1676	1742	1725	1791
4	Ankara	1033	1031	1029	984	983
5	Muğla	797	839	862	856	881
6	Manisa	730	814	785	774	782
7	Antalya	658	674	672	678	689
8	Balıkesir	349	364	389	413	433
9	Denizli	416	408	407	398	421
10	Bursa	328	321	340	334	352
11	Kocaeli	209	213	213	219	231
12	Çanakkale	192	179	164	162	180
13	Eskişehir	181	171	170	171	159
14	Konya	151	157	147	140	139
15	Afyonkarahisar	106	98	103	97	111
16	Kütahya	99	100	102	100	109
17	Uşak	71	87	95	76	102
18	Isparta	97	99	102	96	101
19	Tekirdağ	94	90	87	88	92
20	Adana	105	104	91	103	90
21	Sakarya	75	68	72	70	85
22	Mersin	92	81	85	84	81
23	Edirne	80	69	67	68	74
24	Gaziantep	66	64	70	66	69
25	Samsun	58	51	58	60	65

Nüfusa Kayıtlı Olunan İlçeye Göre İkamet Edilen İller

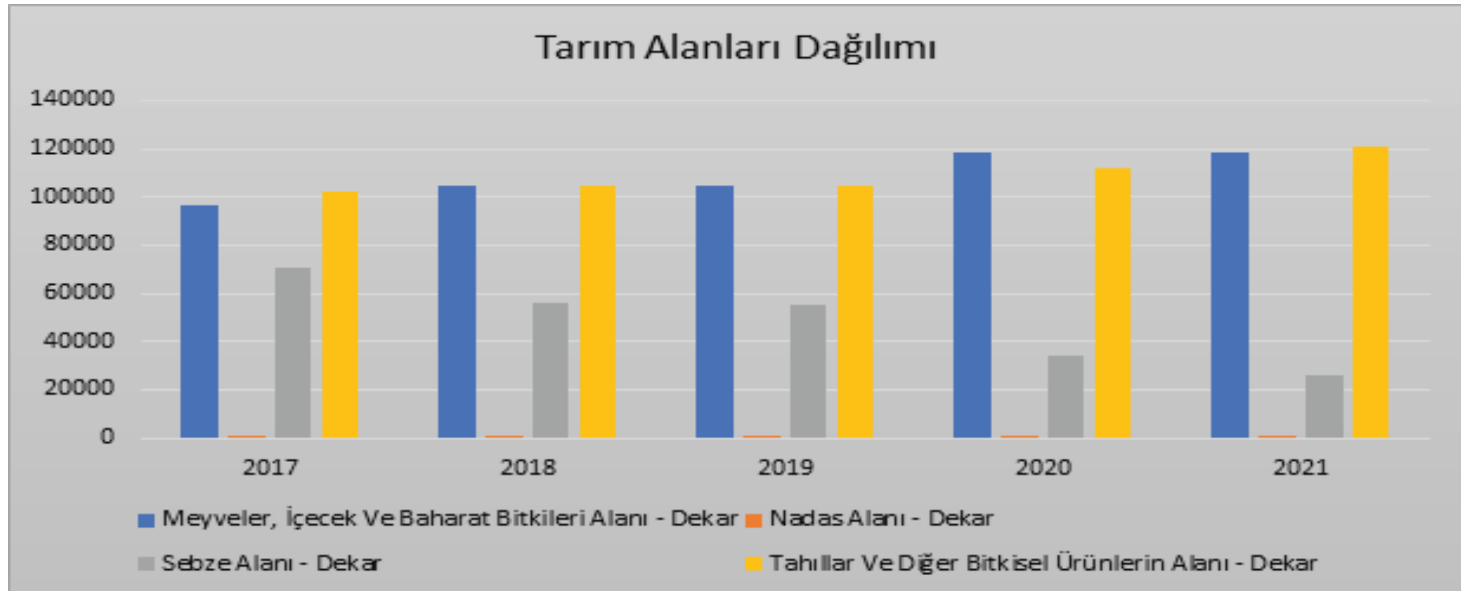
1.6 Ekonomik

1.6.1 Tarımsal Yapı ve Hayvancılık

Tire'nin kesinlikle bir tarım ilçesi olduğu söylenebilir. İlçede her türlü kültür bitkisinin üretimi yapılabilmektedir. Toplam alanı 891.000 dekar olan ilçenin 2016 yılında tarım yapılan alanı 278.000 dekar'dır. Doğu-Batı doğrultusundaki Kızılcahavlu ve Gökçen'den itibaren Yeniçiftlik' e kadar devam eden Küçük Menderes havzası ile Tire-Selçuk yolu civarındaki arazilerin taban yapısı iyi drenajlı, şimdilik sorunu olmayan taban arazi niteliğindedir.

Tarım Alanı	2017	2018	2019	2020	2021
Meyveler, İçecek Ve Baharat Bitkileri Alanı - Dekar	96841	104627	104566	118187	118166
Nadas Alanı - Dekar	197	200	1112	599	661
Sebze Alanı - Dekar	70430	56038	55558	34410	25703
Tahıllar Ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Alanı - Dekar	102112	104838	104502	112242	120990

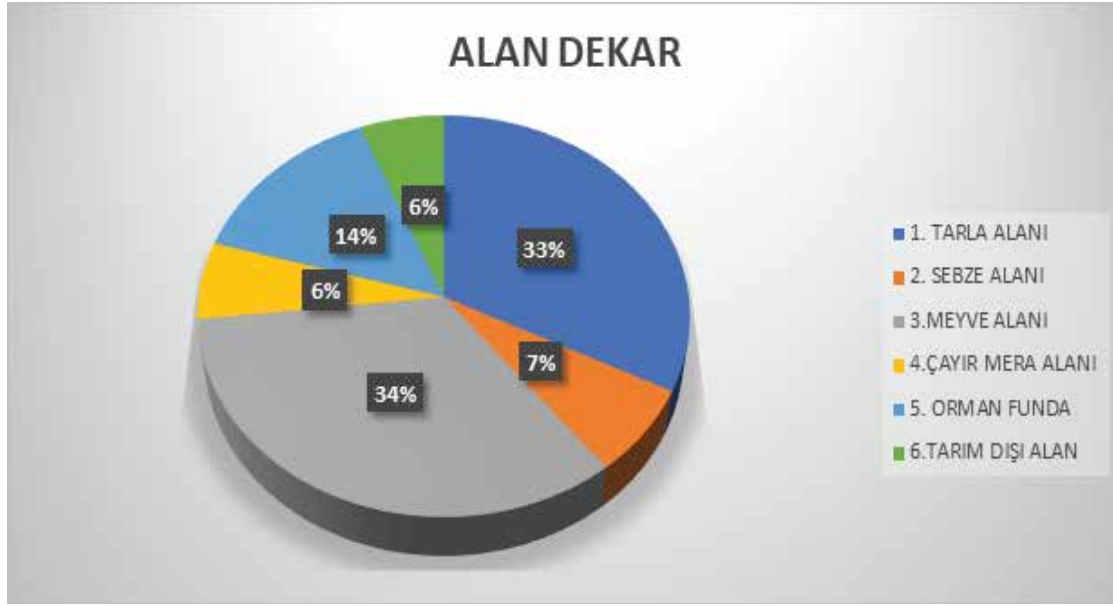
Tarım Alanları Dağılımı

TİRE İLÇESİ TARIM ALANLARI DAĞILIMI

ALAN DEKAR

1. TARLA ALANI	164.966
2. SEBZE ALANI	35.642
3. MEYVE ALANI	171.224
4. ÇAYIR MERA ALANI	31.500
5. ORMAN FUNDA	73.527
6. TARIM DIŞI ALAN	30.769
TOPLAM	507.628

1.6.1.1 Tire ilçesinde Üretilen Meyve ve Sebzeler

Açıklama		2017	2018	2019	2020	2021
Zeytin Sofralık - Ton	Tire		434			
	İzmir	24752	20341	12204	11014	15026
	%	0,00	2,13	0,00	0,00	0,00
Zeytin Yağlık	Tire	18750	21275	20674	31117	36650
	İzmir	42576	45652	43433	62347	68271
	%	44,04	46,60	47,60	49,91	53,68
İncir Yaş Ton	Tire	18750	21275	20674	31117	36650
	İzmir	42576	45652	43433	62347	68271
	%	44,04	46,60	47,60	49,91	53,68
Şeftali	Tire	17500	12499	12500	6800	7650
	İzmir	82572	76056	74200	70502	62381
	%	21,19	16,43	16,85	9,65	12,26
Üzüm	Tire	1397	1054	821	268	169
	İzmir	173633	194978	154189	155073	133576
	%	0,80	0,54	0,53	0,17	0,13
Portakal Washington	Tire	15	13	13	13	24
	İzmir	597	573	498	535	543
	%	2,51	2,27	2,61	2,43	4,42
Mandalina Satsuma	Tire	161	88	75	63	82
	İzmir	109863	153456	80567	155569	65271
	%	0,15	0,06	0,09	0,04	0,13

1.6.1.1 Tire ilçesinde Üretilen Meyve ve Sebzeler

Açıklama		2017	2018	2019	2020	2021
Elma Golden	Tire	120	120	120	18	24
	İzmir	1696	1665	1384	1363	854
	%	7,08	7,21	8,67	1,32	2,81
Elma Starking	Tire	108	108	108	4	16
	İzmir	888	899	688	674	700
	%	12,16	12,01	15,70	0,59	2,29
Elma Diğer	Tire	229	120	120	5	20
	İzmir	857	846	862	1447	1450
	%	26,72	14,18	13,92	0,35	1,38
Armut	Tire	700	703	703	58	173
	İzmir	5585	5499	5206	4661	4482
	%	12,53	12,78	13,50	1,24	3,86
Ayva	Tire	98	99	99	100	425
	İzmir	2287	2760	2702	3587	4316
	%	4,29	3,59	3,66	2,79	9,85
Kayısı	Tire	352	388	405	100	280
	İzmir	2304	2016	2189	2097	2344
	%	15,28	19,25	18,50	4,77	11,95
Zerdali	Tire	75	73	73	4	4
	İzmir	129	125	125	56	56
	%	58,14	58,40	58,40	7,14	7,14
Kiraz	Tire	186	250	250	140	252
	İzmir	68509	57892	66136	108495	87667
	%	0,27	0,43	0,38	0,13	0,29
Vişne	Tire	58	54	54	15	15
	İzmir	424	382	381	434	435
	%	13,68	14,14	14,17	3,46	3,45
Erik	Tire	66	210	210	180	180
	İzmir	12068	11391	11373	15935	16392
	%	0,55	1,84	1,85	1,13	1,10
Dut	Tire	30	28	28	80	80
	İzmir	566	497	499	568	513
	%	5,30	5,63	5,61	14,08	15,59
Badem	Tire	21	18	23	40	40
	İzmir	1811	1811	2529	2376	2716
	%	1,16	0,99	0,91	1,68	1,47
Kestane	Tire	782	693	693	810	945
	İzmir	11542	11610	12168	20802	21721
	%	6,78	5,97	5,70	3,89	4,35
Antep Fıstığı	Tire	782	693	693	810	945
	İzmir	11542	11610	12168	20802	21721
	%	6,78	5,97	5,70	3,89	4,35
Ceviz	Tire	512	1233	1016	2950	2950
	İzmir	4388	4782	5305	8741	10286
	%	11,67	25,78	19,15	33,75	28,68
Nar	Tire	225	230	230	300	480
	İzmir	14036	14886	15084	20064	19454
	%	1,60	1,55	1,52	1,50	2,47
Toplam	Tire	60917	61658	59582	74992	88054

1.6.1.2 Tire İlçesi Üretilen Tahıllar ve Alanları

Ton		2017		2018		2019		2020		2021		Ortalama	
		Alan	Ton	Alan	Ton	Alan	Ton	Alan	Ton	Alan	Ton	Ton	Alan
Buğday, Durum Buğdayı Hariç	Tire	292 00	1333 4	2482 3	9977	2627 0	9017	1890 0	8936	2288 5	1062 5	10377 ,8	24415 ,6
	İzmir	291 226	1007 69	2829 15	9807 3	2601 83	8544 2	2388 16	8225 6	2868 59	1110 68	95521 ,6	27199 9,8
	%	10,0 3	13,23	8,77	10,17	10,1 0	10,55	7,91	10,86	7,98	9,57	10,87 77	8,957 832
Mısır	Tire	222 64	2571 9	9273	8724	7928	5818	9408	1053 1	9958	1007 8	12174	11766 ,2
	İzmir	159 175	1733 36	9228 0	9514 8	9230 8	8768 9	9308 0	9402 1	1100 71	9299 0	10863 6,8	10938 2,8
	%	13,9 9	14,84	10,0 5	9,17	8,59	6,63	10,1 1	11,20	9,05	10,84	10,53 595	10,35 577
Arpa	Tire	484 0	2140	2428 7	1098 6	2192 5	9504	2591 8	1067 6	2599 0	1032 8	8726, 8	20592
	İzmir	104 049	3405 7	1328 31	4394 0	1270 62	4328 4	1152 83	3692 1	1068 62	3637 7	38915 ,8	11721 7,4
	%	4,65	6,28	18,2 8	25,00	17,2 6	21,96	22,4 8	28,92	24,3 2	28,39	22,11 01	17,39 886
Yulaf	Tire	754	131	426	85	482	96	31	12	34	14	67,6	345,4
	İzmir	785 7	1739	7784	2449	9053	2981	7953	3369	1978 0	4896	3086, 8	10485 ,4
	%	9,60	7,53	5,47	3,47	5,32	3,22	0,39	0,36	0,17	0,29	2,973 28	4,191 037
Triticale	Tire	496	269	1069	604	1033	583	20	12	50	28	299,2	533,6
	İzmir	125 5	579	2844	1479	3866	1974	2636	1309	9440	4058	1879, 8	4008, 2
	%	39,5 2	46,46	37,5 9	40,84	26,7 2	29,53	0,76	0,92	0,53	0,69	23,68 77	21,02 367
Bezelye, Kuru	Tire	300	75	1000	250	1000	250	250	125	215	86	157,2	553
	İzmir	282 0	955	2920	915	2920	911	759	322	244	94	639,4	1932, 6
	%	10,6 4	7,85		27,32		27,44		38,82		91,49	38,58 548	10,63 83
Börülce, Kuru	Tire	300	38	100	13	90	12	25	3	24	3	13,8	107,8
	İzmir	809	113	424	59	382	54	223	30	242	35	58,2	416
	%	37,0 8	33,63	23,5 8	22,03	23,5 6	22,22	11,2 1	10,00	9,92	8,57	19,29 117	21,07 121
Pamuk Çekirdeği Çiğit	Tire	220 0	624	2560	768	1894	568	2250	675	2620	814	689,8	2304, 8
	İzmir	274 314	8618 5	2774 34	9364 7	2529 05	8515 3	2772 92	8926 1	2622 07	9037 2	88923 ,6	26883 0,4
	%	0,80	0,72	0,92	0,82	0,75	0,67	0,81	0,76	1,00	0,90	0,773 618	0,856 854

1.6.1.2 Tire İlçesi Üretilen Tahıllar ve Alanları

Ton		2017		2018		2019		2020		2021		Ortalama	
		Alan	Ton	Alan	Ton	Alan	Ton	Alan	Ton	Alan	Ton	Ton	Alan
Pamuk Çekirdeği Çiğit	Tire	2200	624	2560	768	1894	568	2250	675	2620	814	689,8	2304,8
	İzmir	274314	86185	277434	93647	252905	85153	277292	89261	262207	90372	88923,6	268830,4
	%	0,80	0,72	0,92	0,82	0,75	0,67	0,81	0,76	1,00	0,90	0,773618	0,856854
Patates Tatlı Patates Hariç	Tire	5000	450	5000	750	5150	750	12000	750	5250	1254	790,8	6480
	İzmir	111665	18188	93804	13413	112100	13170	129000	11634	112344	12687	13818,4	111782,6
	%	4,48	2,47		5,59		5,69		6,45		9,88	6,018253	4,477679
Pamuk, Çırcırlanmamış	Tire	2200	1040	2560	1280	1894	947	2250	1125	2620	1356	1149,6	2304,8
	İzmir	274314	143641	277434	156077	252905	141920	277292	148769	262207	150620	148205,4	268830,4
	%	0,80	0,72	0,92	0,82	0,75	0,67	0,81	0,76	1,00	0,90	0,773579	0,856854
Pamuk, Çırcırlanmış Lifli	Tire	2200	374	2560	486	1894	350	2250	416	2620	502	425,6	2304,8
	İzmir	274314	51708	277434	59310	252905	52511	277292	55045	262207	55731	54861	268830,4
	%	0,80	0,72	0,92	0,82	0,75	0,67	0,81	0,76	1,00	0,90	0,773149	0,856854
Fiğ Adı Yeşil Ot	Tire	15000	16500	7300	8030	7500	8250	400	524	3045	4568	7574,4	6649
	İzmir	71028	117439	53073	89077	59372	96190	105549	166607	71449	120398	117942,2	72094,2
	%	21,12	14,05	13,75	9,01	12,63	8,58	0,38	0,31	4,26	3,79	7,149978	10,42921
Yonca Yeşilot	Tire	5000	20000	5000	20000	5480	21920	3810	11430	5294	15882	17846,4	4916,8
	İzmir	52624	240439	45522	211319	49520	225778	45378	211548	44899	194726	216762	47588,6
	%	9,50	8,32	10,98	9,46	11,07	9,71	8,40	5,40	11,79	8,16	8,210048	10,34767
Yulaf Yeşilot	Tire	358	269	4000	3000	4750	3563	9495	7121	11275	11275	5045,6	5975,6
	İzmir	10642	9218	16934	17094	16719	21115	27004	31958	33599	37108	23298,6	20979,6
	%	3,36	2,92	23,62	17,55	28,41	16,87	35,16	22,28	33,56	30,38	18,00183	24,82299
Triticale Yeşilot	Tire	500	800	5000	8000	5000	8000	14735	14735	24250	24250	11157	9897
	İzmir	6300	6773	18847	29969	24057	39758	61909	74339	86464	129642	56096,2	39515,4
	%	7,94	11,81	26,53	26,69	20,78	20,12	23,80	19,82	28,05	18,71	19,43086	21,41946
Mısır Slaj	Tire	76900	354000	110000	502500	111000	507500	111575	587875	110000	565150	503405	103895
	İzmir	471922	2661681	531224	2957668	548252	3079394	550010	3239681	539896	3198662	3027417	528260,8
	%	16,3	13,30	20,7	16,99	20,2	16,48	20,2	18,15	20,3	17,67	16,51	19,58

1.6.1.3 Tire İlçesi Üretilen Sebzeler ve Alanları

Ürün / Ton		2017		2018		2019		2020		2021		Ortalama	
		Alan	Üretim Mikatı	Alan	Üretim Mikatı	Alan	Üretim Mikatı	Alan	Üretim Mikatı	Alan	Üretim Mikatı	Alan	Ton
Fasulye, Taze	Tire	6000	6000	5000	5000	5000	5000	1275	1275	1198	1198	3694,6	3694,6
	İzmir	34435	42905	37270	48850	40503	61262	30842	53812	24583	41193	33526,6	49604,4
	%	17,42	13,98	13,42	10,24	12,34	8,16	4,13	2,37	4,87	2,91	10,43835	7,531817
Barbunya, Taze	Tire	700	420	400	240	400	240	100	60	112	67	342,4	205,4
	İzmir	6855	8604	8025	11341	7715	11135	7110	8697	5726	6557	7086,2	9266,8
	%	10,21	4,88	4,98	2,12	5,18	2,16	1,41	0,69	1,96	1,02	4,748623	2,172947
Bezelye, Taze	Tire	1500	1200	2000	1600	2000	1600	1130	904	1021	817	1530,2	1224,2
	İzmir	8545	9428	8091	8927	7872	8924	11482	12150	12155	11762	9629	10238,2
	%	17,55	12,73	24,72	17,92	25,41	17,93	9,84	7,44	8,4	6,95	17,18416	12,59336
Börülce, Taze	Tire	15590	17656	14182	16254	13744	16248	21834	23396	23289	22707	17727,8	19252,2
	İzmir	22635	25884	20273	23581	19616	23572	32186	34642	34423	33652	25826,6	28266,2
	%	68,88	68,21	69,96	68,93	70,07	68,93	67,84	67,54	67,66	67,48	68,87766	68,21642
Bakla, Taze	Tire	600	480	300	240	300	240	20	16	189	13	281,8	197,8
	İzmir	4109	3852	3346	3114	4416	3707	22965	13250	5669	2869	8101	5358,4
	%	14,6	12,46	8,97	7,71	6,79	6,47	0,09	0,12	3,33	0,45	6,756502	5,44326
Karpuz	Tire	13000	39000	5000	15000	4750	14250	850	2550	773	2319	4874,6	14623,8
	İzmir	43239	196544	31262	149932	27440	130340	10612	38987	9741	37796	24458,8	110719,8
	%	30,07	19,84	15,99	10	17,31	10,93	8,01	6,54	7,94	6,14	15,86303	10,69132
Kavun	Tire	6000	15000	5000	12500	4750	11875	1075	2688	923	2317	3549,6	8876
	İzmir	18995	41321	16165	35108	15441	33534	11623	24471	10760	22878	14596,8	31462,4
	%	31,59	36,3	30,93	35,6	30,76	35,41	9,25	10,98	8,58	10,13	22,2215	25,68589
Biber Salçalık	Tire	12000	30000	10000	25000	10000	25000	7000	17500	3151	11029	8430,2	21705,8
	İzmir	25047	68873	21306	58767	20484	56678	18626	55017	13858	45404	19864,2	56947,8
	%	47,91	43,56	46,94	42,54	48,82	44,11	37,58	31,81	22,74	24,29	40,79666	37,26146
Biber Dolmalık	Tire	600	900	300	450	300	450	35	53	35	53	254	381,2
	İzmir	5866	16603	5538	16434	5760	17592	3960	14222	3517	12960	4928,2	15562,2
	%	10,23	5,42	5,42	2,74	5,21	2,56	0,88	0,37	1	0,41	4,546578	2,299705
Biber Sivri	Tire	1200	1800	1000	1500	1000	1500	315	473	379	569	778,8	1168,4
	İzmir	10835	23721	10962	24522	10788	24691	10983	30964	8774	25168	10468,4	25813,2
	%	11,08	7,59	9,12	6,12	9,27	6,08	2,87	1,53	4,32	2,26	7,33097	4,713729
Hıyar Sofralık	Tire	600	1200	300	600	300	600	120	240	118	236	287,6	575,2
	İzmir	13684	146045	11588	121662	11240	116441	9131	112268	6578	106413	10444,2	120565,8
	%	4,38	0,82	2,59	0,49	2,67	0,52	1,31	0,21	1,79	0,22	2,550134	0,453134
Hıyar Turşılık	Tire	600	1500	300	750	250	625	1	3	55	83	241,2	592,2
	İzmir	19955	36271	19255	34097	19810	33296	23234	57392	15917	37176	19634,2	39646,4
	%	3,01	4,14	1,56	2,2	1,26	1,88	0	0,01	0,35	0,22	1,235328	1,688147
Acur	Tire	100	300	100	300	100	300	1	3	1	2	60,4	181
	İzmir	270	980	275	912	280	948	146	511	158	466	225,8	763,4
	%	37,04	30,61	36,36	32,89	35,71	31,65	0,68	0,59	0,63	0,43	22,08656	19,23376
Patlıcan	Tire	1500	4500	500	1500	520	1560	185	555	168	504	574,6	1723,8
	İzmir	8478	25183	7474	22431	7872	23460	6993	22131	4554	14954	7074,2	21631,8
	%	17,69	17,87	6,69	6,69	6,61	6,65	2,65	2,51	3,69	3,37	7,464594	7,416824
Domates - Sofralık	Tire	600	3034	1000	5066	1000	5050	400	2020	796	4020	759,2	3838
	İzmir	33747	240432	28626	208711	27722	200498	30103	201190	19679	123659	27975,4	194898
	%	1,78	1,26	3,49	2,43	3,61	2,52	1,33	1	4,04	3,25	2,85044	2,092561

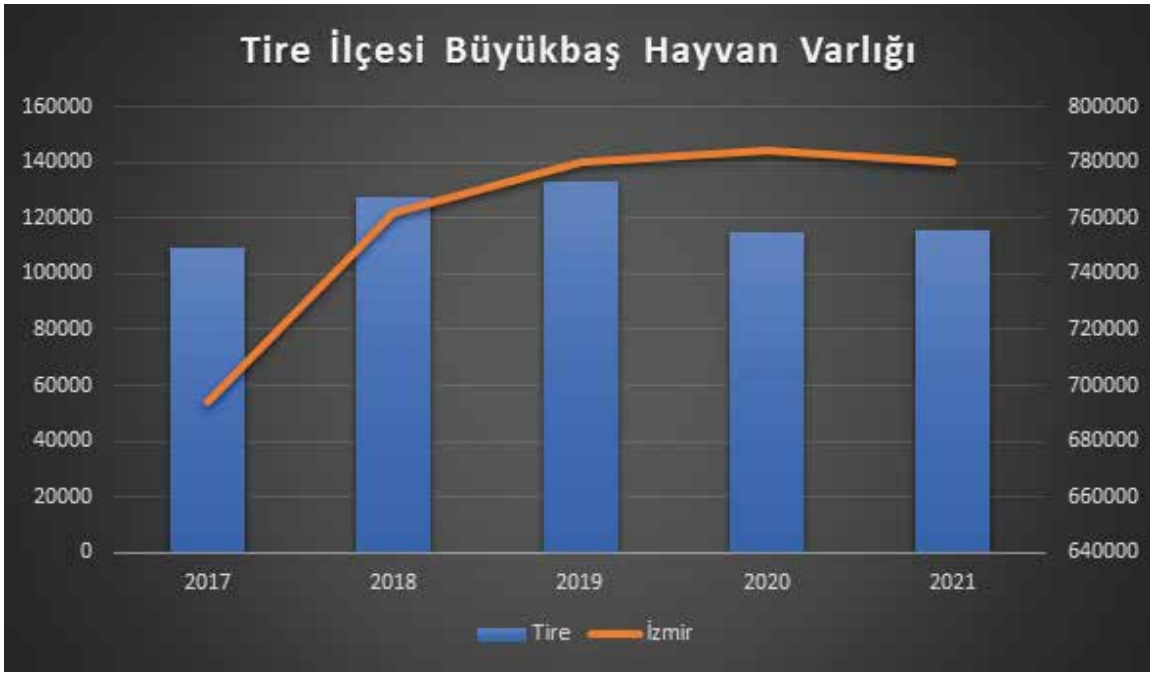
1.6.1.3 Tire İlçesi Üretilen Sebzeler ve Alanları

Ürün / Ton		2017		2018		2019		2020		2021		Ortalama	
		Alan	Üretim Mikatı	Alan	Üretim Mikatı	Alan	Üretim Mikatı	Alan	Üretim Mikatı	Alan	Üretim Mikatı	Alan	Ton
Domates - Salçalık	Tire	15000	75853	12950	65607	13000	65650	16000	80800	7968	64541	12983,6	70490,2
	İzmir	93622	725995	95375	738252	98870	813277	115659	891115	109238	897907	102552,8	813309,2
	%	16,02	10,45	13,58	8,89	13,15	8,07	13,83	9,07	7,29	7,19	12,77527	8,732491
Bamya	Tire	500	200	200	80	200	80	50	23	25	12	195	79
	İzmir	6812	4195	6580	4177	6363	4142	6150	4742	4813	3464	6143,6	4144
	%	7,34	4,77	3,04	1,92	3,14	1,93	0,81	0,49	0,52	0,35	2,971022	1,889142
Kabak Sakız	Tire	400	1000	300	750	300	750	68	176	42	109	222	557
	İzmir	3305	8763	2894	7636	2635	6664	1874	4144	1338	2899	2409,2	6021,2
	%	12,1	11,41	10,37	9,82	11,39	11,25	3,63	4,25	3,14	3,76	8,124393	8,099007
Sarımsak	Tire	770	1155	400	600	400	600	11	17	10	16	318,2	477,6
	İzmir	1228	1637	787	990	738	911	96	129	97	128	589,2	759
	%	62,7	70,56	50,83	60,61	54,2	65,86	11,46	13,18	10,31	12,5	37,89953	44,54039
Soğan Taze	Tire	2000	3000	1500	2250	1500	2250	225	338	244	367	1093,8	1641
	İzmir	4994	7090	4365	6251	4298	6004	1035	1498	960	1409	3130,4	4450,4
	%	40,05	42,31	34,36	35,99	34,9	37,48	21,74	22,56	25,42	26,05	31,29361	32,87853
Pırasa	Tire	500	1250	300	750	300	750	115	288	155	389	274	685,4
	İzmir	6560	22045	12473	46096	12037	48216	10819	44341	8808	33680	10139,4	38875,6
	%	7,62	5,67	2,41	1,63	2,49	1,56	1,06	0,65	1,76	1,15	3,068434	2,131452
Kırmızı Pancar	Tire	200	800	200	800	200	800	94	376	122	488	163,2	652,8
	İzmir	338	1194	277	1042	478	1424	449	1154	464	1226	401,2	1208
	%	59,17	67	72,2	76,78	41,84	56,18	20,94	32,58	26,29	39,8	44,08866	54,46869
Kereviz - Kök	Tire	150	225	100	150	100	150	85	128	13	20	89,6	134,6
	İzmir	3688	9470	3861	10260	3841	11560	3316	10477	3408	9538	3622,8	10261
	%	4,07	2,38	2,59	1,46	2,6	1,3	2,56	1,22	0,38	0,21	2,441104	1,31338
Turp - Kırmızı	Tire	200	300	200	300	200	300	60	90	100	150	152	228
	İzmir	1042	1488	1012	1410	562	805	322	465	378	539	663,2	941,4
	%	19,19	20,16	19,76	21,28	35,59	37,27	18,63	19,35	26,46	27,83	23,92649	25,17782
Lahana Beyaz	Tire	2000	6000	1500	4500	1500	4500	700	2100	189	945	1177,8	3609
	İzmir	7950	30082	6224	23188	6442	22196	6912	22518	5669	20393	6639,4	23675,4
	%	25,16	19,95	24,1	19,41	23,28	20,27	10,13	9,33	3,33	4,63	17,20068	14,71716
Karnabahar	Tire	1200	1800	4000	6000	4000	6000	2500	3750	4955	14865	3331	6483
	İzmir	12158	37900	16597	48545	18272	54823	17461	35929	21627	51433	17223	45726
	%	9,87	4,75	24,1	12,36	21,89	10,94	14,32	10,44	22,91	28,9	18,6182	13,47845
Brokoli	Tire	150	225	1000	1500	1000	1500	1000	1500	2025	5063	1035	1957,6
	İzmir	11938	27995	13426	27602	15421	36068	16869	40185	20005	46638	15531,8	35697,6
	%	1,26	0,8	7,45	5,43	6,48	4,16	5,93	3,73	10,12	10,86	6,247979	4,997121
Marul Göbekli	Tire	300	450	500	750	500	750	500	750	836	1254	527,2	790,8
	İzmir	7627	18188	5942	13413	5942	13170	5795	11634	5225	12687	6106,2	13818,4
	%	3,93	2,47	8,41	5,59	8,41	5,69	8,63	6,45	16	9,88	9,078175	6,018253
Ispanak	Tire	500	500	500	500	500	500	365	365	126	126	398,2	398,2
	İzmir	31926	49960	36769	58851	32884	54791	30391	51693	28901	49497	32174,2	52958,4
	%	1,57	1	1,36	0,85	1,52	0,91	1,2	0,71	0,44	0,25	1,216689	0,744723
Enginar	Tire	30	45	150	225	150	225	20	30	3	5	70,6	106
	İzmir	9353	11845	9611	12957	10022	13538	8666	12097	8448	11466	9220	12380,6
	%	0,32	0,38	1,56	1,74	1,5	1,66	0,23	0,25	0,04	0,04	0,728894	0,814002
Pazı	Tire	30	45	38	57	38	57	5	8	2	3	22,6	34
	İzmir	30	45	38	57	40	58	18	31	19	31	29	44,4
	%	100	100	100	100	95	98,28	27,78	25,81	10,53	9,68	66,66082	66,75195

1.6.2 HAYVANCILIK

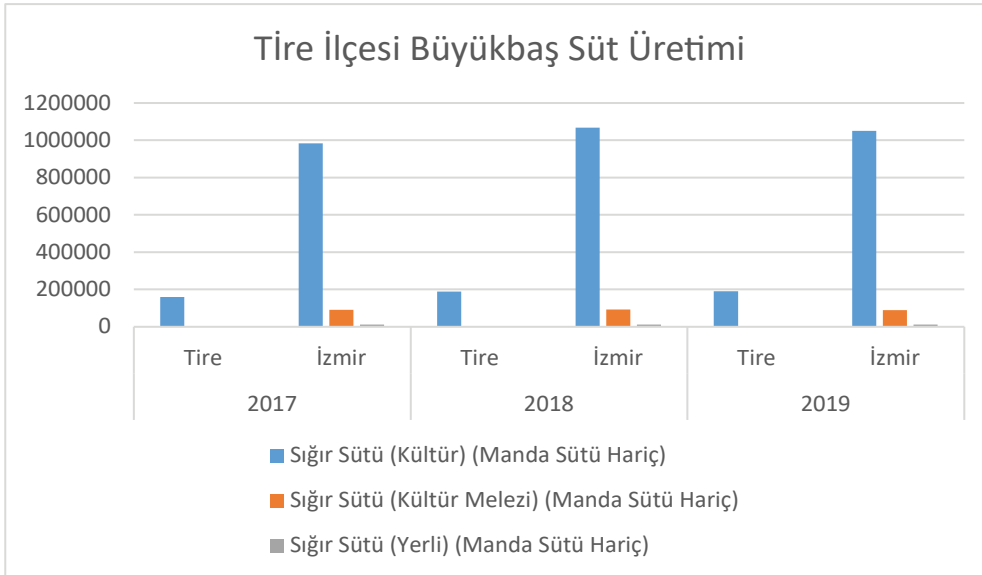
1.6.2.1 Tire İlçesi Büyükbaş Hayvan Varlığı

Türü	Açıklama		2017	2018	2019	2020	2021
Süt Sığırları	Saf Kültür, 2 Ve Daha Yukarı Yaşta (İnek)	Tire	50587	59895	60355	54288	54059
		İzmir	311066	337933	332353	335245	328563
		%	16,26	17,72	18,16	16,19	16,45
	Saf Kültür, 1 - 2 Yaş Arası Dişi (Düve)	Tire	14976	14978	15890	12556	12687
		İzmir	70447	73041	78359	82020	83164
		%	21,26	20,51	20,28	15,31	15,26
	Kültür Melezi, 2 Ve Daha Yukarı Yaşta (İnek)	Tire	447	781	781	743	813
		İzmir	40560	40761	39833	34698	34006
		%	1,10	1,92	1,96	2,14	2,39
	Kültür Melezi, 1 - 2 Yaş Arası Dişi (Düve)	Tire	53	994	989	922	937
		İzmir	15123	17621	18021	15604	16134
		%	0,35	5,64	5,49	5,91	5,81
	Yerli, 2 Ve Daha Yukarı Yaşta (İnek)	Tire	482	505	480	413	429
		İzmir	11973	12297	11910	8919	9943
		%	4,03	4,11	4,03	4,63	4,31
Yerli, 1 - 2 Yaş Arası Dişi (Düve)	Tire	53	31	26	22	23	
	İzmir	4426	4896	5125	5044	10612	
	%	1,20	0,63	0,51	0,44	0,22	
Saf Kültür Sığırları	2 Ve Daha Yukarı Yaşta (Boğa)	Tire	2495	4557	5485	2478	2513
		İzmir	8477	13168	15320	14209	14637
		%	29,43	34,61	35,80	17,44	17,17
	1 - 2 Yaş Arası Erkek (Tosun)	Tire	9652	11032	12275	11126	11429
		İzmir	46324	54416	55643	57387	59215
		%	20,84	20,27	22,06	19,39	19,30
Melez Sığırlar	2 Ve Daha Yukarı Yaşta (Boğa)	Tire	56	259	305	238	248
		İzmir	4371	6056	6234	8132	7056
		%	1,28	4,28	4,89	2,93	3,51
	1 - 2 Yaş Arası Erkek (Tosun)	Tire	430	1563	1608	1428	1398
		İzmir	15379	16106	15918	14147	16348
		%	2,80	9,70	10,10	10,09	8,55
Yerli Sığırlar	2 Ve Daha Yukarı Yaşta (Boğa)	Tire	85	99	85	83	94
		İzmir	2083	3651	3488	1379	1457
		%	4,08	2,71	2,44	6,02	6,45
	2 Ve Daha Yukarı Yaşta (Öküz)	Tire	25	35	30	30	37
		İzmir	69	80	67	85	57
		%	36,23	43,75	44,78	35,29	64,91
	1 - 2 Yaş Arası Erkek (Tosun)	Tire	51	31	26	26	31
		İzmir	3540	4770	4403	2756	2591
		%	1,44	0,65	0,59	0,94	1,20
Buzağı Ve Dana	Sığır Saf Kültür, 1 Yaşından Küçük Erkek	Tire	14321	15310	16550	15028	15058
		İzmir	64448	73723	79447	84146	79588
		%	22,22	20,77	20,83	17,86	18,92
	Sığır Saf Kültür, 1 Yaşından Küçük Dişi	Tire	14211	14689	15682	13276	13427
		İzmir	64462	68700	80418	90793	86635
		%	22,05	21,38	19,50	14,62	15,50
	Sığır Kültür Melezi, 1 Yaşından Küçük Erkek	Tire	895	1514	1514	1401	1459
		İzmir	15521	16673	15395	12550	12617
		%	5,77	9,08	9,83	11,16	11,56
	Sığır Kültür Melezi, 1	Tire	815	1326	1366	1098	1123

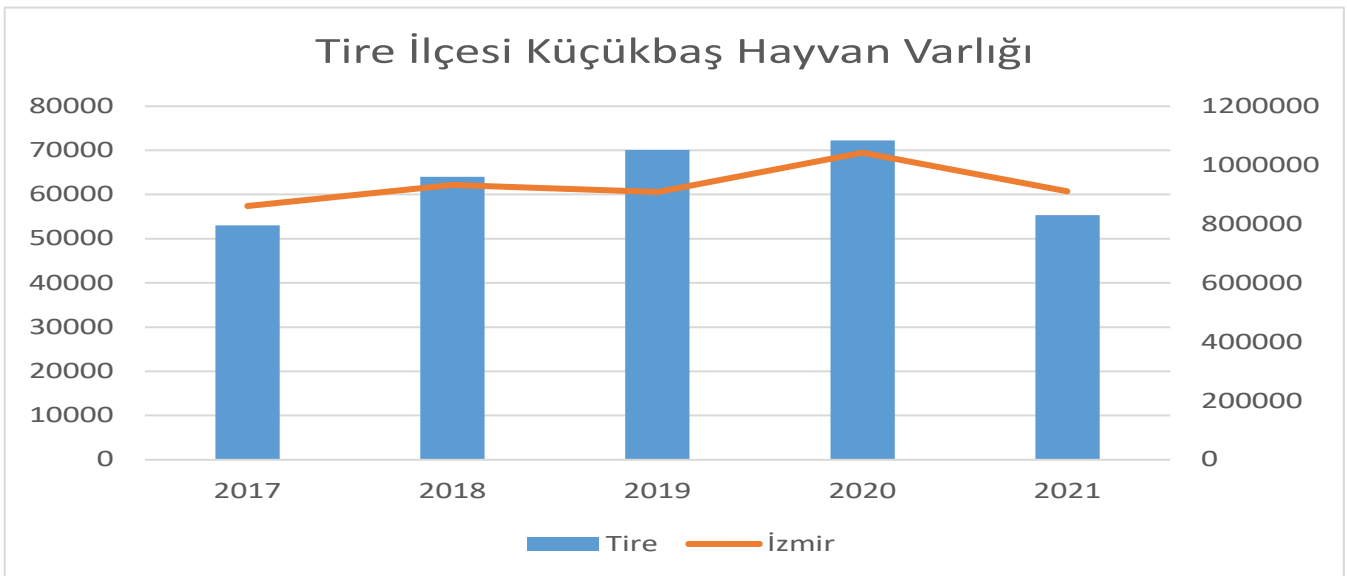
1.6.2.2 Tire İlçesi Büyükbaş Süt Üretimi

Ton		2017	2018	2019
Sığır Sütü (Kültür) (Manda Sütü Hariç)	Tire	159773,981	189172,368	190625,232
	İzmir	982470,854	1067327,587	1049703,715
	%	16%	18%	18%
Sığır Sütü (Kültür Melezi) (Manda Sütü Hariç)	Tire	1006,286	1758,187	1758,187
	İzmir	91308,672	91761,163	89672,05
	%	1%	2%	2%
Sığır Sütü (Yerli) (Manda Sütü Hariç)	Tire	463,877	486,012	461,952
	İzmir	11522,815	11834,633	11462,184
	%	4%	4%	4%
Toplam	Tire	161244,144	191416,567	192845,371
	İzmir	1085302,341	1170923,383	1150837,949
	%	15%	16%	17%

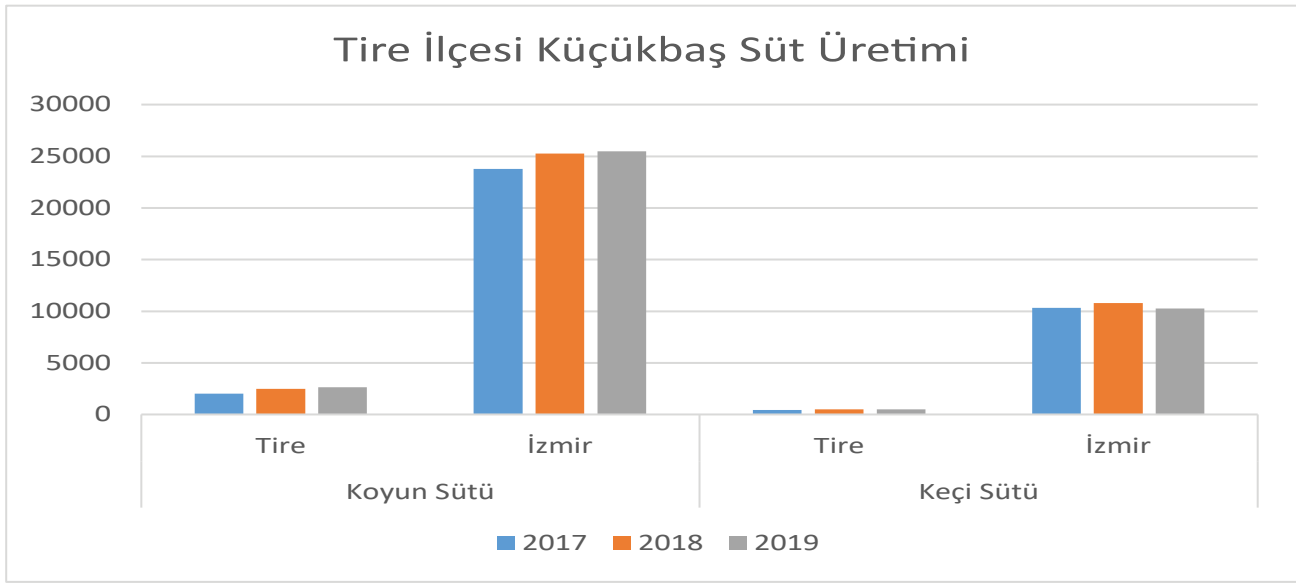
1.6.2.3 Tire İlçesi Küçükbaş Hayvan Varlığı

Türü	Açıklama		2017	2018	2019	2020	2021	
Koyun (Yerli Ve Diğerleri)	6 Aydan Küçük (Dişi Ve Erkek), Kuzu	Tire	93	833	1224	581	472	
		İzmir	49077	54088	50080	68957	62927	
		%	0,19	1,54	2,44	0,84	0,75	
	6 - 12 Ay Arası (Dişi Ve Erkek), Toklu	Tire	1171	3884	7284	16675	12528	
		İzmir	59214	76487	71880	105396	83040	
		%	1,98	5,08	10,13	15,82	15,09	
	12 - 24 Ay Arası (Dişi Ve Erkek), Şişek	Tire	9318	7454	7362	9300	7441	
		İzmir	113132	125781	117855	131192	131704	
		%	8,24	5,93	6,25	7,09	5,65	
	2 Ve Daha Yukarı Yaşta, Dişi Koyun	Tire	31606	39017	41154	32625	24475	
		İzmir	371613	394942	398052	437660	379978	
		%	8,51	9,88	10,34	7,45	6,44	
	2 Ve Daha Yukarı Yaşta, Koç	Tire	2373	3274	3432	2250	1812	
		İzmir	27823	31228	27978	34846	25847	
		%	8,53	10,48	12,27	6,46	7,01	
	Keçi (Kıl Keçisi Ve Diğerleri)	6 Aydan Küçük (Dişi Ve Erkek), Oğlak)	Tire	0	45	16	30	24
			İzmir	12671	13624	15337	21478	20484
			%	0,00	0,33	0,10	0,14	0,12
6 - 12 Ay Arası (Dişi Ve Erkek), Çebiç)		Tire	435	783	1065	1325	992	
		İzmir	26323	29543	28611	38945	33344	
		%	1,65	2,65	3,72	3,40	2,98	
12 - 24 Ay Arası (Dişi Ve Erkek), Gezdan		Tire	1620	936	687	3150	2831	
		İzmir	46925	45716	46237	48821	42593	
		%	3,45	2,05	1,49	6,45	6,65	
2 Ve Daha Yukarı Yaşta, Dişi Keçi		Tire	5893	6914	7009	5758	4325	
		İzmir	141237	147417	140349	141916	118830	
		%	4,17	4,69	4,99	4,06	3,64	
Canlı, 2 Ve Daha Yukarı Yaşta, Teke		Tire	502	852	858	559	426	
		İzmir	13214	13645	12113	12913	11566	
		%	3,80	6,24	7,08	4,33	3,68	
Toplam		Tire	53011	63992	70091	72253	55326	
		İzmir	861229	932471	908492	1042124	910313	
		%	6,16	6,86	7,72	6,93	6,08	

1.6.2.4 Tire İlçesi Küçükbaş Süt Üretimi

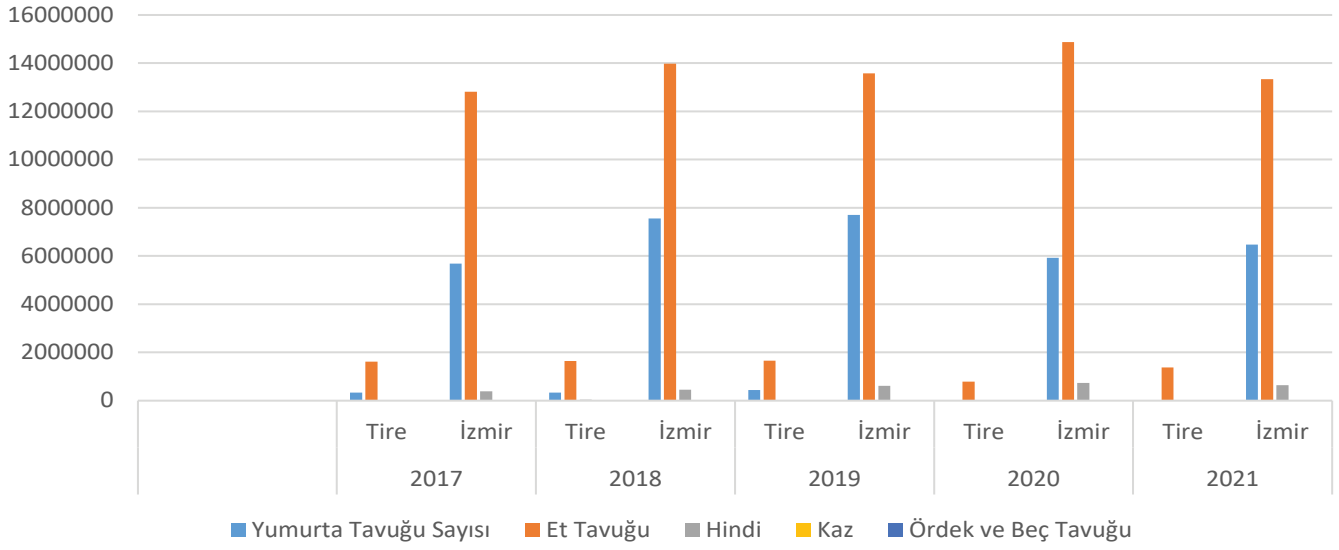
Ton		2017	2018	2019
Koyun Sütü, (Yerli Ve Diğerleri), İşlenmemiş	Tire	2022,784	2497,088	2633,856
	İzmir	23783,23	25276,288	25475,328
	%	9%	10%	10%
Keçi Sütü (Kıl Keçisi Ve Diğerleri), İşlenmemiş	Tire	431,014	505,69	512,638
	İzmir	10330,07	10782,079	10265,126
	%	4%	5%	5%
Toplam	Tire	2453,798	3002,778	3146,494
	İzmir	34113,306	36058,367	35740,454
	%	7%	8%	9%

1.6.2.5 Tire İlçesi Kümes Hayvancılığı

Tür		2017	2018	2019	2020	2021
Yumurta Tavuğu Sayısı	Tire	333400	333620	444550	18500	12010
	İzmir	5689198	7558116	7707068	5918680	6468135
	%	5,86	4,41	5,77	0,31	0,19
Et Tavuğu	Tire	1617549	1642469	1660039	787074	1376010
	İzmir	12817978	13981809	13574089	14868305	13334311
	%	12,62	11,75	12,23	5,29	10,32
Hindi	Tire	21220	39550	25550	10538	13505
	İzmir	383130	448997	613018	732231	635092
	%	5,54	8,81	4,17	1,44	2,13
Kaz	Tire	250	155	150	187	145
	İzmir	4030	4554	4515	4862	4412
	%	6,20	3,40	3,32	3,85	3,29
Ördek ve Beç Tavuğu	Tire	300	270	275	198	130
	İzmir	3576	4226	4149	4010	2919
	%	8,39	6,39	6,63	4,94	4,45

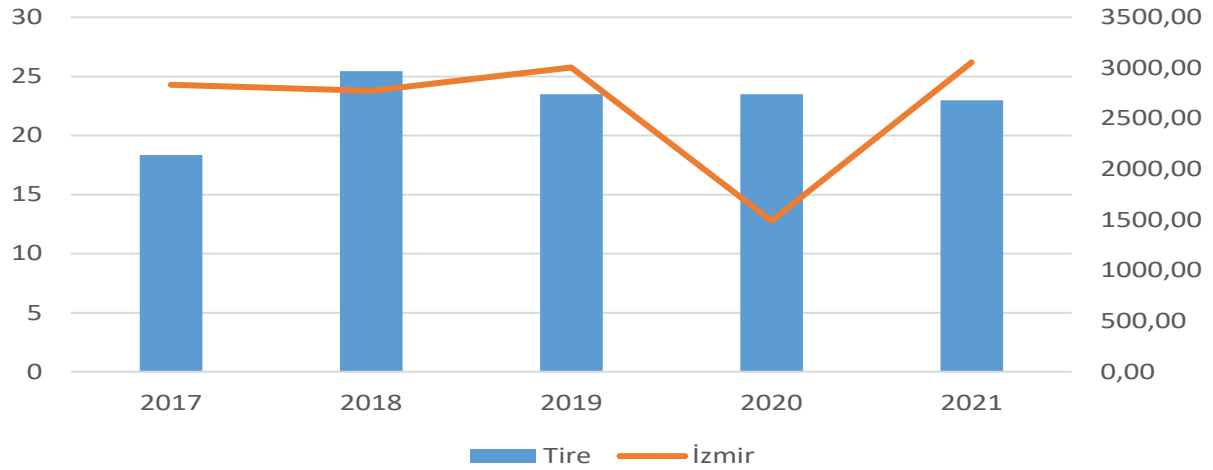
Tire İlçesi Küçükbaş Hayvan Varlığı

1.6.2.6 Arıcılık

Tire İlçesinde Bal Üretimi		2017	2018	2019	2020	2021
Doğal Bal Ton	Tire	18,35	25,45	23,5	23,5	23
	İzmir	2836,21	2776,58	3007,10	1493,07	3056,07
	Toplam	2854,56	2802,03	3030,60	1516,57	3079,07
	Yüzde	0,65	0,92	0,78	1,57	0,75

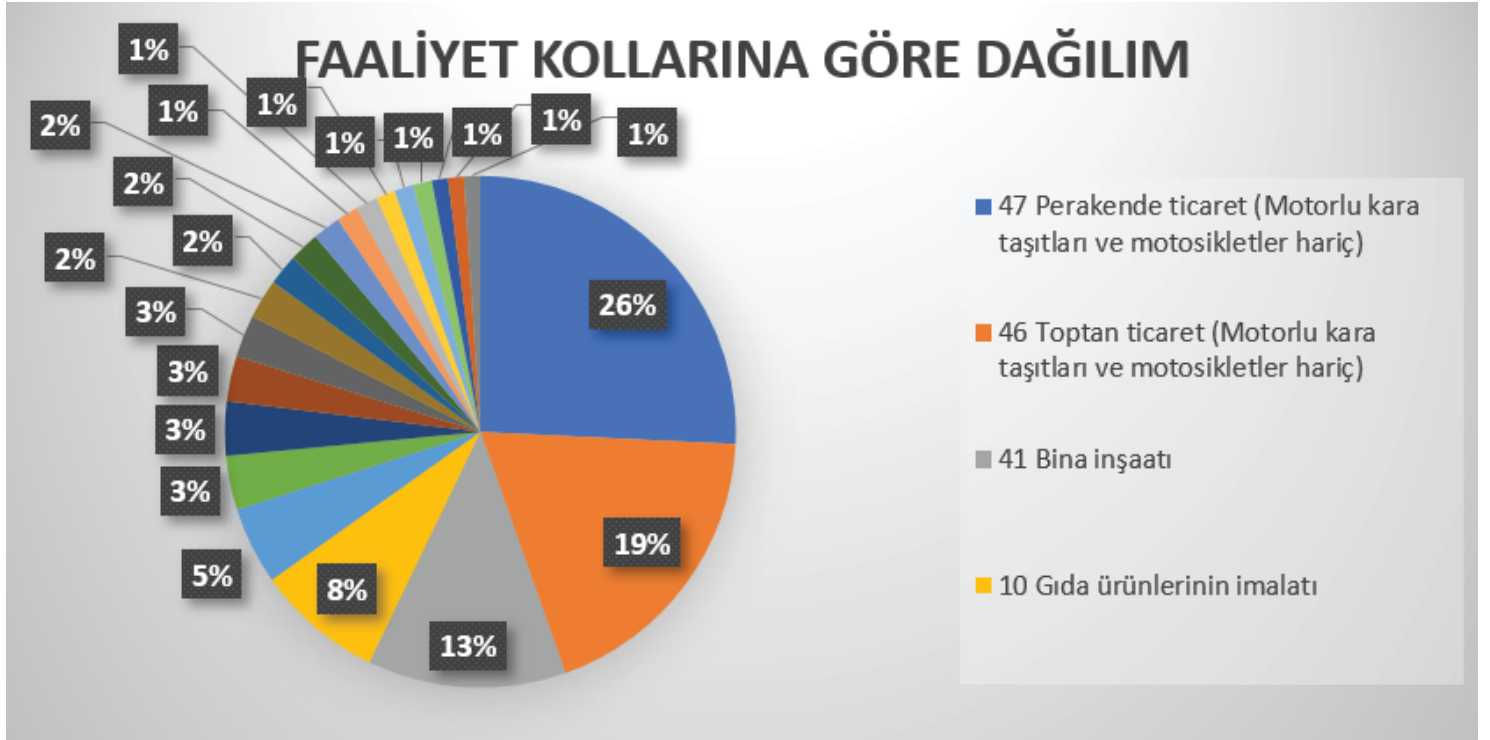
Tire İlçesi Bal Üretimi

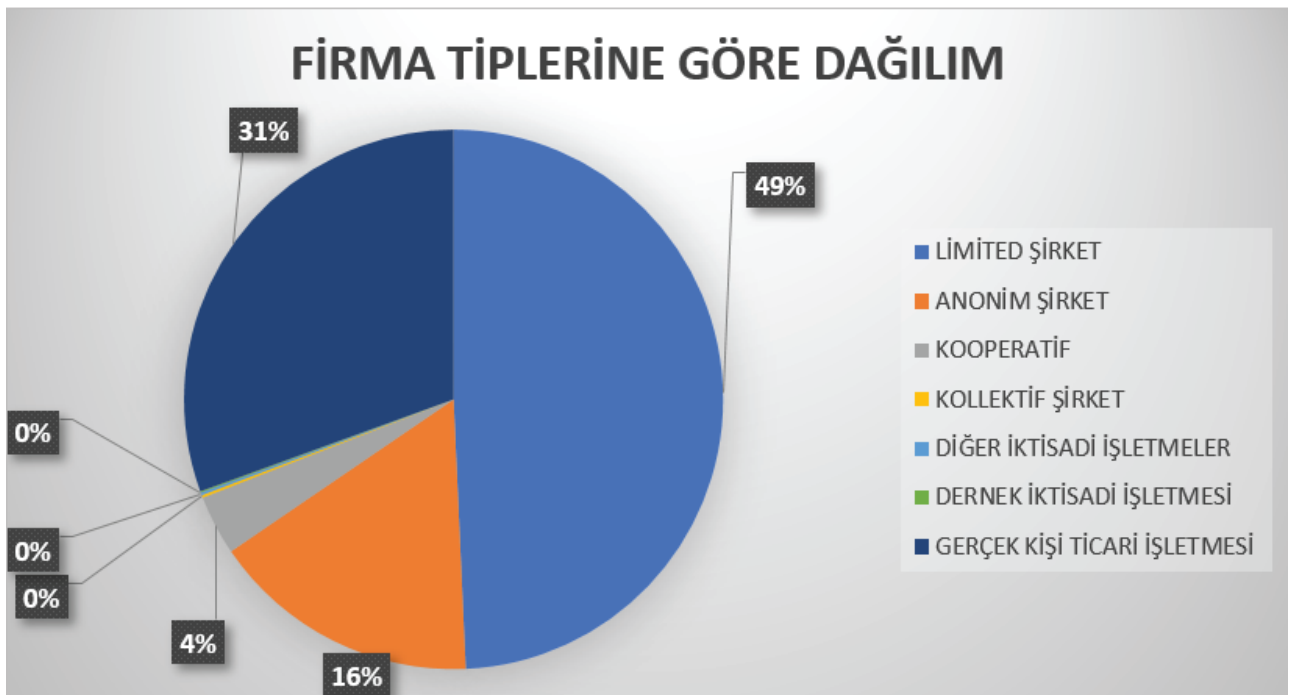
1.6.3 Sanayi ve Ticaret

NACE KODU	NACE AÇIKLAMA	TOPLAM	%
47	Perakende ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)	279	22,25
46	Toptan ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)	204	16,27
41	Bina inşaatı	136	10,85
10	Gıda ürünlerinin imalatı	87	6,94
1	Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	53	4,23
45	Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı	37	2,95
56	Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	37	2,95
49	Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	31	2,47
43	Özel inşaat faaliyetleri	29	2,31
66	Finansal hizmetler ile sigorta faaliyetleri için yardımcı faaliyetler	27	2,15
35	Elektrik enerjisi üretimi	21	1,67
71	Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik test ve analiz faaliyetleri	21	1,67
85	Eğitim	19	1,52
20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	15	1,20
28	El veya motor gücü ile çalışan kaldırma, taşıma, yükleme ya da boşaltma makinelerinin imalatı	15	1,20
23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	13	1,04
31	Büro, okul, ibadethane, otel, lokanta, sinema, tiyatro vb. kapalı alanlar için mobilya imalatı	13	1,04
68	Gayrimenkul faaliyetleri	13	1,04
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	11	0,88
52	Taşımacılık için depolama ve destekleyici faaliyetler	11	0,88
64	Finansal hizmet faaliyetleri (Sigorta ve emeklilik fonları hariç)	11	0,88
65	Sigorta, reasürans ve emeklilik fonları (Zorunlu sosyal güvenlik hariç)	11	0,88
14	Giyim eşyalarının imalatı	9	0,72
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı	9	0,72
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	8	0,64
82	Büro yönetimi, büro destek ve iş destek faaliyetleri	8	0,64
42	Başka yerde sınıflandırılmamış bina dışı diğer yapıların inşaatı	7	0,56
16	Başka yerde sınıflandırılmamış inşaat doğrama ve marangozluk ürünleri	6	0,48
74	Başka yerde sınıflandırılmamış diğer mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	6	0,48
8	Dolomit ve kayağan taşı ocakçılığı	6	0,48
12	Tütün ürünleri imalatı	5	0,40
21	Eczacılığa ilişkin ilaçların imalatı	5	0,40
55	Konaklama	5	0,40
75	Veterinerlik hizmetleri faaliyetleri	5	0,40
79	Seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ve ilgili faaliyetler	5	0,40
86	İnsan sağlığı hizmetleri	5	0,40
2	Orman yetiştirmek için fidan ve tohum üretimi	4	0,32
17	Kağıt veya mukavvadan koli, kutu ve benzeri muhafazaların imalatı	4	0,32

1.6.3.1 Faaliyet Kollarına Göre Dağılım

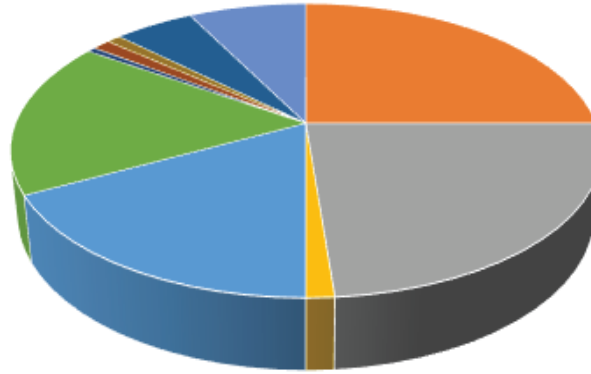
Firma Tipi	Sayı	%
LİMİTED ŞİRKET	618	49,3
ANONİM ŞİRKET	203	16,2
KOOPERATİF	45	3,6
KOLLEKTİF ŞİRKET	2	0,2
DİĞER İKTİSADİ İŞLETMELER	2	0,2
DERNEK İKTİSADİ İŞLETMESİ	1	0,1
GERÇEK KİŞİ TİCARİ İŞLETMESİ	383	30,5
	1254	100,0

1.6.3.2 Tire Organize Sanayi Bölgesi

GENEL TABLO				
	ADET	M2%	ALAN	ADET%
1- Topl. Parsel Sayısı	202	100	2.930.531	100
2- Topl. Sanayi Parseli	179	95	2.778.204	88,6
3- Teknik Hizmet Alanlar	23	5	152.327	11,39
4*- Tahsis Edilen San.Parsel	108	69	1.923.526	60,34
4.1- Üretim Aşamasında	70	68,67	1.320.801	65
4.2 - İnşaat Aşamasında	2	2,13	41.000	2
4.3 - Üretime Ara Veren	4	4,68	90.000	4
4.4 - Kapalı	0	-	-	-
4.5 - Proje	9	3,64	70.000	8
4.6 - Yapı Kullanma Almış	23	20,88	401.725	21
4.7 - Ruhsat Alıp İnş. Başlamayan	0	-	-	-
5- Tahsis Edilmeyen Top.San.Parsel	71	31	854.678	39,66

TİRE ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ ALAN DAĞILIMI

- ADET
- 1- Topl. Parsel Sayısı 202
- 2- Topl. Sanayi Parseli 179
- 3- Teknik Hizmet Alanlar 23
- 4*- Tahsis Edilen San.Parsel 108
- 4.1- Üretim Aşamasında 70
- 4.2 - İnşaat Aşamasında 2
- 4.3 - Üretime Ara Veren 4
- 4.4 - Kapalı 0
- 4.5 - Proje 9
- 4.6 - Yapı Kullanma Almış 23
- 4.7 - Ruhsat Alıp İnş. Başlamayan 0
- 5- Tahsis Edilmeyen Top.San.Parsel 71

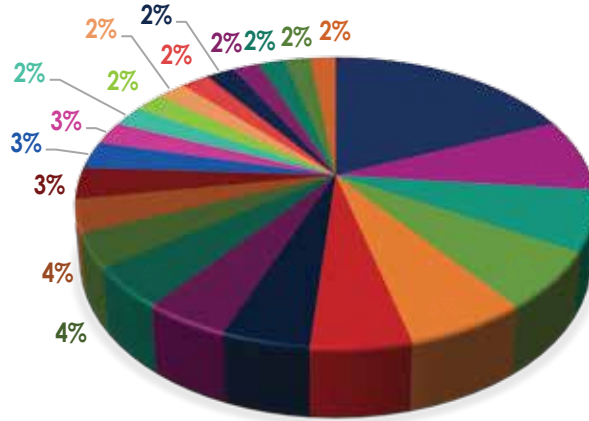
1.6.3.3 İHRACAT

TİRE İLÇESİ ÜLKELER BAZINDA İHRACAT DOLAR DEĞERİ						
	2017	2018	2019	2020	2021	ORTALAMA
ALMANYA	14.241.522,89	26.971.389,92	25.694.669,32	20.358.660,98	26.731.020,97	22.799.452,82
İTALYA	14.346.540,05	14.479.397,32	4.339.266,87	8.061.756,53	8.869.239,57	10.019.240,07
RUSYA FEDERASYONU	244.017,44	2.795.421,91	10.735.820,51	8.403.915,88	19.172.810,96	8.270.397,34
İRAN (İSLAM CUM.)	2.065.515,91	3.392.915,32	17.723.898,52	8.676.510,69	7.462.281,45	7.864.224,38
MISIR	5.006.775,47	9.450.392,93	7.961.744,61	7.322.966,30	9.468.583,57	7.842.092,58
İSVİÇRE	6.322.297,04	6.408.128,25	7.746.854,05	5.091.523,77	6.879.203,14	6.489.601,25
IRAK	8.557.671,25	3.463.719,08	4.372.214,67	6.991.631,05	5.140.951,92	5.705.237,59
SIRBİSTAN	7.479.081,06	5.209.665,79	4.388.227,37	5.797.800,73	5.089.976,65	5.592.950,32
HONG KONG		1.907.980,00	1.587.669,21	6.000.200,00	12.602.287,42	5.524.534,16
FRANSA	437.925,18	7.832.844,46	5.958.000,76	4.269.048,80	4.812.403,21	4.662.044,48
SUDAN	4.206.421,55	4.034.361,75	4.440.387,54	4.992.910,03	4.731.551,89	4.481.126,55
SURİYE	797.124,52	644.329,75	2.152.839,21	11.382.266,25	6.436.791,31	4.282.670,21
TAYLAND	3.600.753,74	2.757.495,00	9.718.508,26	2.694.900,00	110.869,01	3.776.505,20
EGE SERBEST BÖLGE	1.828.283,96	4.871.112,19	2.312.233,92	1.845.319,38	4.874.094,70	3.146.208,83
BİRLEŞİK KRALLIK	2.439.108,67	2.530.561,47	2.461.672,79	3.095.404,21	3.460.001,53	2.797.349,73
LİTVANYA	643.314,77	3.158.730,13	3.943.538,50	2.031.349,73	3.926.490,42	2.740.684,71
POLONYA	329.149,14	1.364.750,13	2.807.524,03	3.839.911,07	4.575.158,48	2.583.298,57
ŞİLİ	3.435.757,43	3.147.046,22	1.147.693,99			2.576.832,55
İSRAİL	2.045.662,21	2.360.489,47	2.368.986,65	3.010.255,84	3.095.331,67	2.576.145,17
FAS	1.659.910,18	985.805,46	3.242.255,73	2.383.464,01	3.971.733,33	2.448.633,74
ROMANYA	2.281.291,42	2.683.937,87	1.187.276,69	1.528.054,32	4.423.234,84	2.420.759,03
HOLLANDA	4.685.284,76	2.454.436,88	944.467,09	1.711.961,41	2.087.831,90	2.376.796,41
BULGARİSTAN	2.017.025,91	2.849.856,66	2.502.354,68	1.444.187,94	2.913.374,16	2.345.359,87
KKTC	1.735.472,07	1.590.539,93	1.671.817,53	1.266.523,33	1.794.693,66	1.611.809,30
ÇEKYA	109.804,77	632.334,08	1.688.612,96	1.697.736,45	3.785.306,31	1.582.758,91
TRINIDAD VE TOBAGO				1.537.258,88		1.537.258,88
İRLANDA	312.069,16	551.299,41	788.075,32	2.608.575,13	2.602.310,83	1.372.465,97
ANTALYA SERBEST BÖL.	832.785,32	1.373.665,26	1.377.772,34	1.395.297,15	1.542.159,30	1.304.335,87
UKRAYNA	39.894,27	262.301,26	969.501,94	1.306.431,82	3.237.137,81	1.163.053,42
GÜNEY KORE CUMHURİYE	568.866,75	83.420,00	410.054,75	1.506.082,98	3.143.403,33	1.142.365,56
MENEMEN DERİ SR.BLG.	496.620,51	1.325.561,99	1.431.749,31	895.409,99	1.530.463,49	1.135.961,06
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	4.493.792,13	104.964,72	101.472,74	167.946,49	327.216,60	1.039.078,54
CEZAYİR	4.112.004,71	201.397,39	146.186,11	109.757,44	252.465,83	964.362,30
PORTEKİZ	676.643,23	276.605,83	190.493,10	1.131.462,51	2.365.289,15	928.098,76
ETİYOPYA		49.659,73	1.773.627,42	1.079.848,32	716.947,92	905.020,85
YUNANİSTAN	856.882,83	901.222,87	1.121.842,96	384.627,64	808.467,86	814.608,83
SLOVENYA		1.841.733,65	440.361,87	288.931,74	538.608,88	777.409,04
İSPANYA	463.643,01	1.152.254,37	425.079,28	713.053,45	974.337,30	745.673,48
BİRLEŞİK DEVLETLER	1.151.341,29	249.270,38	566.811,99	658.142,90	1.088.831,90	742.879,69

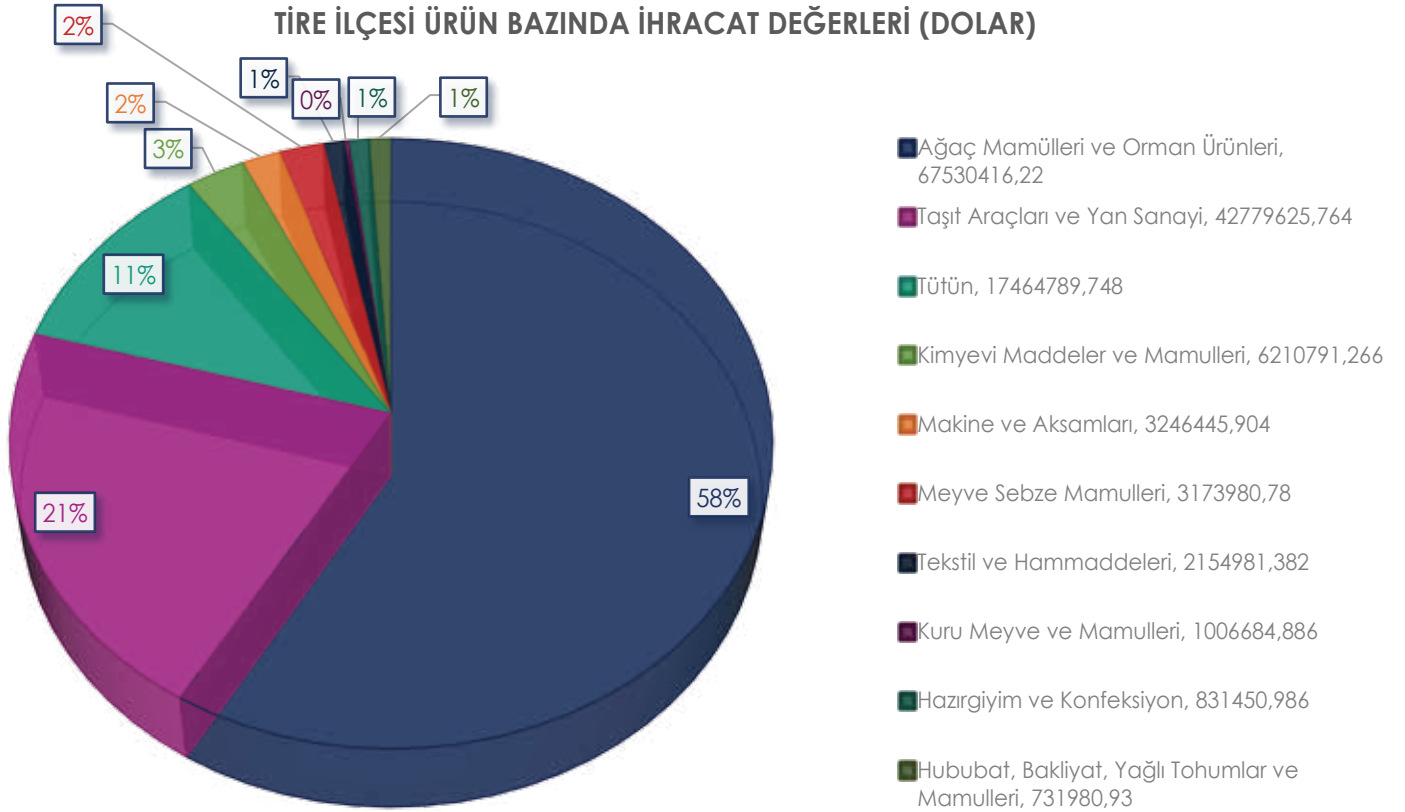
1.6.3.3 İHRACAT

TİRE İLÇESİ İHRACAT YAPILAN ÜLKELERİN DAĞILIMI-DOLAR BEŞ YILLIK ORTALAMA DEĞER

ALMANYA, 22799452,816	İTALYA, 10019240,068	RUSYA FEDERASYONU, 8270397,34
İRAN (İSLAM CUM.), 7864224,378	MISIR, 7842092,576	İSVİÇRE, 6489601,25
İRAK, 5705237,594	SIRBİSTAN, 5592950,32	HONG KONG, 5524534,1575
FRANSA, 4662044,482	SUDAN, 4481126,552	SURİYE, 4282670,208
TAYLAND, 3776505,202	EGE SERBEST BÖLGE, 3146208,83	BİRLEŞİK KRALLIK, 2797349,734
LİTVANYA, 2740684,71	POLONYA, 2583298,57	ŞİLİ, 2576832,54
İSRAİL, 2576145,168	FAS, 2448633,742	ROMANYA, 2420759,028
HOLLANDA, 2376796,408	BULGARİSTAN, 2345359,87	

TİRE İLÇESİ ÜRÜN BAZINDA İHRACAT DEĞERLERİ (DOLAR)

STRATEJİK PLAN YAKLAŞIMI

**TİRE
TİCARET ODASI**

2. Stratejik Planlama Yaklaşımı

Tire Ticaret Odası, planlı hizmet sunumu, politika geliştirme, belirlenen iş programlarına ve bütçelere dayandırma ile uygulamayı etkili bir şekilde izleme ve değerlendirmeyi sağlamak üzere "Stratejik Planlama"yı temel bir araç olarak benimsemiştir. Stratejik planlama; bir yandan mali yönetime etkinlik kazandırırken diğer yandan kurumsal kültür ve kimliğin gelişimine ve güçlendirilmesine destek olur. Stratejik planlama ile TİRE TİCARET ODASI' nın genel değerlendirilmesi gerçekleştirilerek, Paydaşlar belirlendikten sonra, zayıf ve kuvvetli yönler ile önündeki fırsatlar ve karşılaşılabilecek olası tehditler ortaya çıkarılmıştır. Böylece Kurum olarak; sorularının cevabının verilmesi hedeflenmiştir. Belirlenen Amaçlar çerçevesinde; "ulaşmak istenen yer" için Hedefler; bu hedeflere nasıl ulaşılacağı da Stratejilerle ortaya konulmuştur.

Bu bütünlük içerisinde hazırlanacak olan rapor; uzun dönemli (4 ve daha fazla yıllık) hedeflerin yanı sıra; kaynak, zamanlama ve sorumluların belirlendiği iş planlarına temel oluşturmuştur.

Stratejik Planın hazırlanması çalışmaları için bir Stratejik Planlama Ekibi oluşturulmuştur. Stratejik plan ekibi, stratejik yönetim kavramları konusunda yönetim ve çalışanların bilinçlendirilmesi, iç ve dış paydaşlarla koordinasyonun artırılması amacıyla yönelik faaliyetlerini yürütür.

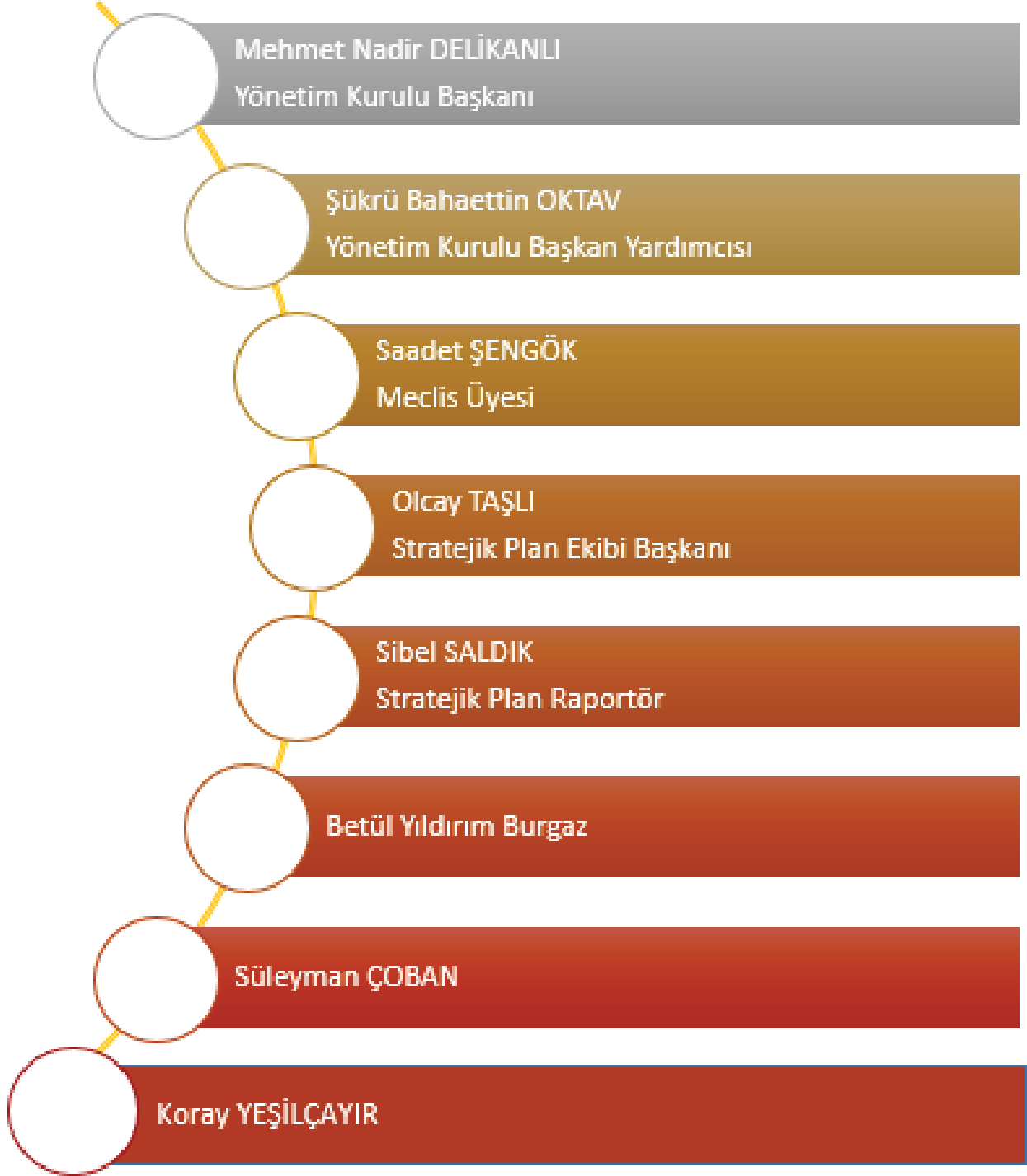
Stratejik plan döneminde Genel Sekreter başkanlığında gerçekleştirilen toplantıda her bölümü temsilen en az bir kişi olmak üzere gönüllülük esasına dayanılarak personel seçimi yapılmıştır. Ayrıca Yönetim Kurulundan en az bir kişi stratejik planın hazırlanması çalışmalarına katılmıştır.

Stratejik planın oluşturulması aşamasında ekip üyeleri, iki haftalık aralıklarla toplanarak planı hazırlamıştır.

Stratejik planın hazırlanmasından sonra; plan onaylanmak üzere yönetim kuruluna sunulmuştur. Planın onayından sonra stratejik plan çeşitli yollarla (Basılı materyal, web vb.) üyelere duyurulmuştur. Stratejik planın yönetim kurulu tarafından onaylanmasından sonra aylık periyotlarla toplanarak plan gözden geçirme toplantıları yapılmaktadır. Gerekli durumlarda yönetim kurulu onayı ile planda değişiklik yapılabilir. Toplantı tutanakları raportör tarafından hazırlanarak ilgili birimlere iletilmektedir.

Tüm toplantılar "Genel Toplantı Tutanağı" ile kayıt altına alınmıştır.

STRATEJİK PLANLAMA EKİBİ

STRATEJİK PLAN HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

SAYFA NO

REVİZYON TARİHİ

REVİZYON NO

DÖNEM

1/1

29.04.2017

01

2022-2026

FAALİYET	SORUMLU	Haftalar												NOTLAR			
		Eyl.21			Eki.21			Kas.21									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
Stratejik Plan Ekibinin seçilmesi/değiştirilmesi	Akreditasyon İzleme Komitesi																
Stratejik Plan Ekibi Görev Dağılımının Yapılması	Akreditasyon İzleme Komitesi																
Stratejik Plan Hazırlık Toplantısı	Stratejik Planlama Ekibi Başkanı																
Tarihi Gelişimin yazılması	Basın Ve Halkla İlişkiler Sorumlusu																
Yasal Yükümlülük ve Mevzuat Analizi	Stratejik Plan Ekibi																
Sunulan Ürün ve Hizmetlerin Belirlenmesi	Stratejik Plan Ekibi																
Paydaş Analizinin yapılması	Stratejik Plan Ekibi																
Kurum İçi Analizinin Yapılması	Stratejik Plan Ekibi																
Swot çalışmasının yapılması	Stratejik Plan Ekibi																
Vizyon-Misyon Bildirisinin Gözden Geçirilmesi	Yönetim Kurulu																
Temel Değerlerin hazırlanması	Yönetim Kurulu																
Stratejik Amaçların belirlenmesi	Stratejik Plan Ekibi																
Hedeflerin belirlenmesi	Stratejik Plan Ekibi																
Stratejilerin Belirlenmesi	Stratejik Plan Ekibi																
Performans Göstergelerinin belirlenmesi	Stratejik Plan Ekibi																
Stratejik Plan Maliyetinin çıkarılması	Stratejik Plan Ekibi																
Stratejik Planın Yönetim Kurulu tarafından gözden geçirilip onaylanması	Yönetim Kurulu																

FORM KODU: FR.147.R001

MEVCUT DURUM ANALİZİ

**TİRE
TİCARET ODASI**

3.1 ODALARIN TARİHSEL GELİŞİMİ

Osmanlı ekonomisinin 19. yüzyılda girdiği gelişme sürecinin göstergelerinden biri de ticaret odalarıydı. İç ve dış ticaretin gelişmesi yolunda hizmet veren ticaret odalarının kurulma girişimi, Abdülaziz döneminin (1861-1876) son aylarında gündeme gelmiştir. Fakat Dersaadet (İstanbul) Ticaret

Odası ancak 1882'de faaliyete geçebilmiştir.

Dersaadet Ticaret Odası öncesinde Osmanlı Ülkesinde benzer bir kuruluş olarak "Ticaret ve Ziraat Meclisi" bulunuyordu. 25 Haziran 1875 tarihli bir kararname ile bu meclisin ziraat, sanayi ve ticaret alanlarındaki görevleri belirlenmiş, Meclis'e "Ziraat ve Ticaret Cemiyetleri" kurma görevi verilmiştir. Bir süre sonra bu meclis feshedilmiş, görevi yeni oluşturulan sanayi, ticaret ve ziraat müdürlüklerine devredilmiştir. Türkiye'de ilk ticaret odası, 1870 yılında kendi ülkesine ihracat yapan bir Fransız firmasının özel gereksinimine yanıt vermek üzere, İnebolu'da kurulmuş, ancak ekonomik ve yasal dayanaktan yoksun olan bu kuruluş bir süre sonra dağılmıştır. Aynı yılda Avusturyalı ve Macar tacirlerin çıkarlarını gözetmek üzere İstanbul'da "Avusturya-Macaristan Ticaret ve Sanayi Odası" kurulmuştur. Ticaret alanındaki bazı boşlukları doldurmak amacıyla 1876 yılında "Ticaret ve Ziraat Bakanlığı" kurulmuştur. Bakanlığa bağlı "Ticaret ve Ziraat Meclisi"nin desteği ile bir "Ziraat ve Ticaret Derneği" açılmıştır. 1800'lerde hızla gelişen Avrupa tekstil endüstrisinin pamuk gereksiniminin bir bölümüne yanıt veren Çukurova'da dışarıya gönderilen pamuğun ihraç işlemlerini yapacak ve Avrupa'daki benzerlerinin işlevlerini görebilecek bir örgüte duyulan lüzumun bir sonucu olarak, Tarsus Ticaret ve Sanayi Odası kurulmuştur (1879). Ülkemizde resmen örgütlenen ilk oda ise İstanbul Ticaret Odası'dır. Yukarıda da belirtildiği üzere,

3.1 ODALARIN TARİHSEL GELİŞİMİ

İstanbul Ticaret Odası, Ticaret ve Ziraat Bakanlığı'nın girişimiyle 1882 yılında açılmıştır. Ticaret ve sanayi odalarına ilişkin, ilk yasal düzenlemenin yapıldığı 1910 yılına dek odalar Ticaret ve Ziraat Bakanlığı'nın buyruğu ile "Ticaret, Ziraat ve Sanayi Odaları" adı altında örgütlenmişlerdir. Bu dönemde Tire ve Trabzon (1884), Muğla (1885), İzmir, Antalya ve Mersin (1886), Balıkesir, Bursa (1889), Adana (1884), Şanlıurfa (1894), Eskişehir (1895), Kayseri, Siverek (1896), Giresun, Antep (1898), Fethiye (1901), Bafra (1903), Isparta (1905), Bartın (1906), Samsun (1907), Manisa, Silifke ve Sivas (1908) Odaları kurulmuştur. 31 Mayıs 1910 tarihinde yayınlanan "Ticaret ve Sanayi Odaları Nizamnamesi" ile ziraat odası bünye dışı bırakılmış, ticaret ve sanayi odaları yalnız ticaret ve sanayi mensuplarının örgütü durumuna getirilmiştir. Tüzüğün örgütlenme açısından getirdiği yenilik yöneticilerin odaya üye tüccar ve sanayiciler tarafından seçimle işbaşına getirilme imkanıdır. Tüzüğün yürürlük süresi içinde Afyon (1910), Çorum (1911), İzmit (1913), Kırşehir, Ödemiş (1914), Bayburt (1915), Zonguldak (1919), Edirne, Elazığ (1920), Milas (1912), Ceyhan, Erzurum, Kilis (1922), Aksaray, Niğde, Burhaniye, Çankırı, Artvin, Çanakkale, Fatsa ve İnegöl Ticaret ve Sanayi Odaları (1923) kurulmuştur.

3.1 ODALARIN TARİHSEL GELİŞİMİ

Örgütsel açıdan en önemli gelişme 22 Nisan 1925 tarih ve 655 sayılı Ticaret ve Sanayi Odaları Yasası ile sağlanmıştır. 655 sayılı yasa ve bu yasaya istinaden yürürlüğe konulan tüzük, odaların kuruluş ve işleyişlerini belirli ilkelere bağlamıştır. Yasanın getirdiği diğer önemli yenilik, odaların tüzel kişiliğe sahip mesleki kuruluşlar olduğunun kabul edilmesidir. Yasa, ticaret ve sanayi ile uğraşanların odalara girmesini zorunlu tutmuştur. Yasanın bir diğer önemli yanı da odaların çalışma alanlarını yerel olmaktan çıkartıp yöresel duruma getirmesidir.

18.11.1943 tarihinde çıkartılan 4355 sayılı Ticaret ve Sanayi Odaları, Esnaf Odaları ve Ticaret Borsaları Yasası, 655 sayılı yasayı yürürlükten kaldırmıştır. 4355 sayılı yasa, odalardaki organ sayısını üçe çıkartmıştır. 25.04.1949 tarih ve 5373 sayılı Esnaf Dernekleri ve Esnaf Dernekleri Birliği Yasası, esnaf niteliğindeki küçük tacir ve sanayicilerin odalardan çıkıp, dernek kurmalarını sağlamıştır. 8.3.1950 tarih ve 5590 sayılı yasa ile odalar, borsalar ve birlik bugünkü durumlarını kazanmışlardır.

1943 tarih ve 4355 sayılı yasa yürürlüğe girinceye dek ticaret ve sanayi odalarının bir şubesi olarak kurulan ve çalışan ticaret borsaları, bu yasayla birlikte ayrı birer tüzel kişilik şeklinde örgütlenme imkanı bulmuşlardır. 5590 sayılı yasayla bugünkü düzenine kavuşan borsalar da hızlı bir gelişme ortamı bulmuşlardır.

Zaman içinde üyelerinin hak ve menfaatlerini daha iyi temsil edebilmek için tek bir çatı altında toplanma ihtiyacını duyan oda ve borsalar, 8 Mart 1950 tarihinde 5590 sayılı TOBB Kuruluş Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden sonra mevcut 32 ticaret ve sanayi odası, 8 ticaret odası, 1 sanayi odası ve 20 ticaret borsasının temsilcileri bir araya gelmek suretiyle 7 Şubat 1952 tarihinde Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ni kurup faaliyete geçirmişlerdir.

3.2 TİRE TİCARET ODASI'NIN TARİHİ

Tire Ticaret Odası, kuruluş itibariyle (miladi 1884-hicri 1301) İzmir Ticaret Odası ile birlikte Ege Bölgesi'nin en eski ticaret odasıdır. Tanzimat süreci ile yeni bir döneme giren Osmanlı Devleti, ekonominin işlevselliğini özellikle Ticaret ve Ziraat Odası gibi kurumsal yapılar ile kontrol altına almayı düşünmüştür. XIX. YY'in son çeyreğinden itibaren ilk kez ekonominin iki ayağı yapısal bir konuma taşınmış olmaktadır. Bu yapılanma gereksinimi daha sonra Cumhuriyet Devleti tarafından da tespit edilmiş ve yaşama geçirilmiştir.

3.2 TİRE TİCARET ODASI'NIN TARİHİ

Daha da önemlisi Osmanlı sürecinde sadece Ticaret Odası oluşumu öngörölmüş iken Cumhuriyet Devleti kurumun adını "Sanayi ve Ticaret Odası" olarak değiştirerek kurumsal yapıya "Sanayi" sözcüğünü de ekleme gereği duymuş- tur. Kurum, "Sanayi ve Ticaret Odası" olarak 1926 yılından başlayarak ticari unsurları sicil kayıtlarına almaya başlamıştır. Ticaretle uğraşan kişi, şirket ve kooperatifler böylece resmi bir kimlik elde etmişlerdir. Odamız, ekonomi- nin ticari yapısını çok yönlü izleyerek, işlevselliğini büyötmüşür. Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren kent yapılan- masını, gereksinimlerini ve organizasyonlarda yol gösterici olarak önemli görevler üstlenmiştir. Odamız ayrıca; kentin her türlü gereksinimi ile ilgili sorunları ilgili makamlara taşıyarak, çözümünü konusunda çareler üretmiştir. Bu işlevi ile kentte tüccar ve iş adamları üretiminin de öncüsü olmuştur.

Günümüzde 900'ü aşkın ticari unsurun kaydını tutan Odamız, bir bakıma yapısal gelişimin lokomotifidir.

3.2.1 GEÇMİŞ DÖNEM MECLİS BAŞKANLARI

MECLİS BAŞKANLARI	
ADI-SOYADI	GÖREV YILLARI
Faik Karaoğlan	1953-1954
Fahri Bilgin	1954-1958
Mehmet Kurşaklıoğlu	1958-1959
Mahmut Aşık Gürçen	1959-1960
Refik Afyonlu	1960-1963
Şükrü Hattatoğlu	1963-1964
Hüsnü Özkantur	1964-1966
Mehmet Aktuğ	1966-1969
İskender Başargan	1969-1972
Erol Ağustos	1972-1987
Levent Yatkın	1987-1992
Hüseyin Zincirci	1992-1999
Necdet Ekinci	1999-2001
Fikret Görceğiz	2001-2005
İbrahim Şentürk	2005- 2018
Mehmet Agah YALGIN	2018-

3.2.2. GEÇMİŞ DÖNEM YÖNETİM KURULU BAŞKANLARI

YÖNETİM KURULU BAŞKANLARI	
ADI-SOYADI	GÖREV YILLARI
Hidayet Helvacıoğlu	1926-1935
Rıza Ayarcıoğlu	1935-1936
Cevat Gökçeoğlu	1937-1939
Nihat Gidel	1940-1943
Hayri Yörükoğlu	1944-1945
Sadık Giz	1947-1950
Sabri Kurtoğlu	1950-1951
Şükrü Hattatoğlu	1951-1953
Mehmet Kurşaklıoğlu	1954-1955
Tevfik Urgancıoğlu	1955-1957
Mahmut Aşık Gürçen	1958-1959
Mithat Kıvanç	1959-1960
Süleyman Keresteci	1960-1961
Cemil Kocabey	1961-1963
Faik Yorgancı	1964-1974
Ahmet Sezen	1975-1977
İhsan Kahvecioğlu	1977-1987
Sahip Bilgin	1987-1992
Mehmet Fikri Namlı	1992-1999
Kürşad Yuvgun	1999-2001
Necdet Ekinci	2001-2005
Hüseyin Çapkınoğlu	2005- 2018
Mehmet Nadir Delikanlı	2018

3.2.3 GEÇMİŞ DÖNEM GENEL SEKRETERLER

GENEL SEKRETERLER	
ADI-SOYADI	GÖREV YILLARI
Hidayet Helvacioğlu	1926-1958
Vehbiye Sezgin	1958-1958
Cahit Çağlar	1958-1969
Ahmet Kıran	1969-1988
Aydın Taşan	1988-2018
Olcaş Taşlı	2019

3.2.4 GEÇMİŞ DÖNEM DİSİPLİN KURULU BAŞKANLARI

DİSİPLİN KURULU BAŞKANLARI	
ADI-SOYADI	GÖREV YILLARI
Ceyhan Boyacıoğlu	2005 - 2009
Mehmet Çeltikcioğlu	2009 - 2013
Mehmet Nadir Delikanlı	2013 - 2018
Hakan AYHAN	2018

3.3. YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER VE MEVZUAT ANALİZİ

Tire Ticaret Odası üyelerinin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslekî disiplin, ahlâk ve dayanışmayı korumak ve ilgili mevzuatla odalara verilen görevleri yerine getirmek amacıyla kurulan tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşudur.

Tire Ticaret Odası'nın sorumlulukları ve yükümlülükleri Anayasa'nın 135'inci maddesine dayanmaktadır. Bu kapsamda toplumsal yaşam açısından taşıdığı önem ışığında Odanın temel nitelikleri normlar hiyerarşisinin en üst basamağı olan Anayasa'da düzenlenmektedir. Bu doğrultuda, mesleki örgütlenmenin birincil kaynağı Anayasa'dır.

Tire Ticaret Odası'nın faaliyet alanları ve verilen hizmetler 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu, ilgili yönetmelikler, İş Kanunu, Devlet Memurları Kanunu ve Oda İç Yönergesi'nde belirtilen esaslar göz önünde bulundurularak yerine getirilmekte ve tüm paydaşlara daha iyi ve kaliteli hizmet verilmesi amaçlanmaktadır.

Öte yandan, Tire Ticaret Odası bünyesinde bulunan Tire Ticaret Sicili Müdürlüğü, Türk Ticaret Kanunu, Ticaret Sicili Yönetmeliği ve Harçlar Kanunu hükümlerine göre ticari işletmelerin ticaret sicili hizmetlerini yerine getirmektedir.

3.4. FAALİYET ALANLARI ÜRÜN VE HİZMETLER

Hizmet	Kanun / Standart	Yönetmelik
Organ Toplantıları	5174 Sayılı TOBB Kanunu	Oda Muameleat Yönetmeliği
Organ Seçimleri	5174 Sayılı TOBB Kanunu	Organ Seçimleri Yönetmeliği
Oda Sicil ve Muhasebe İşlemlerinin Kontrol ve Onayı	5174 Sayılı TOBB Kanunu	Oda Muameleat Yönetmeliği, Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği
İdari İşlemler	5174 Sayılı TOBB Kanunu	Oda Muameleat Yönetmeliği
Bilgi Edinme taleplerinin cevaplandırılması	4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu	-
Raporlama ve Analizler	5174 Sayılı TOBB Kanunu	Oda Muameleat Yönetmeliği

3.4.1 ODA SİCİLİ

Hizmet	Kanun / Standart	Yönetmelik
Üye Kayıt, Terkin ve Değişiklik İşlemleri	5174 Sayılı TOBB Kanunu	Oda Muameleat Yönetmeliği
Belge Hizmetleri	5174 Sayılı TOBB Kanunu	Oda Muameleat Yönetmeliği
Resmi Yazışmalar	5174 Sayılı TOBB Kanunu	Oda Muameleat Yönetmeliği
Üye Bilgilerinin Güncelliğinin sağlanması	5174 Sayılı TOBB Kanunu	Oda Muameleat Yönetmeliği
Kapasite ve Ekspertiz Raporu Hizmetleri	5174 Sayılı TOBB Kanunu	Oda Muameleat Yönetmeliği, Kapasite Raporu Esasları, Kapasite Kriterleri
İş Makinesi Tescil İşlemleri	2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu	İş Makinası Tescil Esasları
Azami Fiyat Tespit İşlemleri	5174 Sayılı TOBB Kanunu	Azami Fiyat Tarifeleri Yönetmeliği
Raporlama ve Analizler	5174 Sayılı TOBB Kanunu	Oda Muameleat Yönetmeliği

3.4.2 TİCARET SİCİLİ

Hizmet	Kanun / Standart	Yönetmelik
Kayıt, Terkin ve Değişiklik İşlemleri	6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu	Ticaret Sicili Yönetmeliği
Belge Hizmetleri	6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu	Ticaret Sicili Yönetmeliği
Resmi Yazışmalar	6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu	Ticaret Sicili Yönetmeliği
Raporlama ve Analizler	6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu	Ticaret Sicili Yönetmeliği

3.4.3 MUHASEBE

Hizmet	Kanun / Standart	Yönetmelik
Bütçeleme	5174 Sayılı TOBB Kanunu	Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği
Muhasebe Kayıtları	5174 Sayılı TOBB Kanunu	Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği
Oda tahsilat ve ödemelerinin gerçekleştirilmesi	5174 Sayılı TOBB Kanunu	Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği
Raporlama ve Analizler	5174 Sayılı TOBB Kanunu	Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği
Raporlama ve Analizler	6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu	Ticaret Sicili Yönetmeliği

3.4.4 İNSAN KAYNAKLARI

Hizmet	Kanun/Standart	Yönetmelik
Personel ile ilgili yasal kayıtların tutulması	4857 Sayılı İş Kanunu, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu	Personel Yönetmeliği, Personel Sicil Yönetmeliği, 6331 Sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanunu Kapsamında Çıkarılan Yönetmelikler
Personel eğitimlerinin gerçekleştirilmesi	TOBB Akreditasyon Sistemi Kılavuzu, ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi Standardı	-
Raporlama ve Analizler	TOBB Akreditasyon Sistemi Kılavuzu, ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi Standardı	-

3.4.5 BASIN YAYIN VE HALKLA İLİŞKİLER

Hizmet	Kanun / Standart	Yönetmelik
Periyodik Yayın	5187 Sayılı Basın Kanunu	-
İlan, bülten, haber hazırlama ve yayınlanması	5187 Sayılı Basın Kanunu	-
Raporlama ve Analizler	TOBB Akreditasyon Sistemi Kılavuzu, ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi Standardı	-

3.4.6 BİLGİ İŞLEM

Hizmet	Kanun / Standart	Yönetmelik
Bilgi Güvenliğinin Sağlanması	6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, TOBB Akreditasyon Sistemi Kılavuzu	-
WEB Sitesinin Yönetimi	5651 Sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi Ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun	-
Hizmet	Kanun / Standart	Yönetmelik
Raporlama ve Analizler	TOBB Akreditasyon Sistemi Kılavuzu, ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi Standardı	-

3.4.7 DIŞ TİCARET

Hizmet	Kanun / Standart	Yönetmelik
Dış Ticarete ilişkin belgelerin düzenlenmesi	5174 Sayılı TOBB Kanunu	-
Raporlama ve Analizler	5174 Sayılı TOBB Kanunu, TOBB Akreditasyon Sistemi Kılavuzu, ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi Standardı	-

3.4.8 KALİTE YÖNETİMİ

Hizmet	Kanun / Standart	Yönetmelik
Yönetim Sistemi uygulamalarının gerçekleştirilmesi	ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi Standardı	-
Raporlama ve Analizler	ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi Standardı	-

3.4.9 AKREDİTASYON

Hizmet	Kanun / Standart	Yönetmelik
TOBB Akreditasyon Sistemi uygulamalarının gerçekleştirilmesi	TOBB Akreditasyon Sistemi Kılavuzu	-
Raporlama ve Analizler	TOBB Akreditasyon Sistemi Kılavuzu	-

3.5 PAYDAŞ ANALİZİ

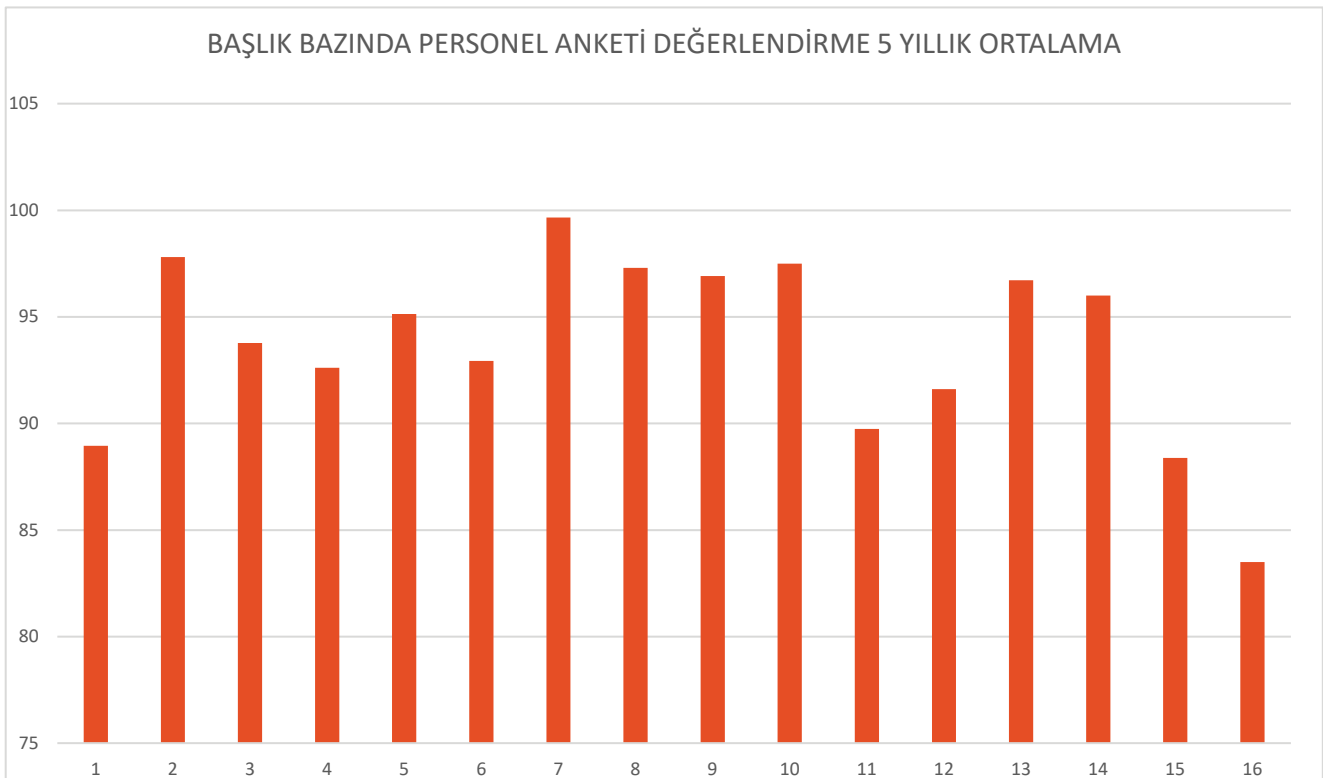
Stratejik planlamanın etkili bir şekilde yapılabilmesinde katılımçılık önemli bir unsurdur. Bu nedenle kurumumuzun faaliyetlerini etkileyen ya da faaliyetlerden etkilenen kesimlerin görüşleri de önem arz etmektedir. Görüşlerin toplanması amacıyla öncelikli olarak iç ve dış paydaşlar tespit edilmiş ve anketler yoluyla görüşleri alınmıştır.

No	Paydaş	Etki Derecesi	Paydaş Tipi	Etkilenen / Etkilendiği Hizmet
1.	Kaymakamlık	7	DIŞ	Ortak Proje ve Faaliyetler, Bilgi Edinme, Üye sorunlarının çözülmesine yönelik faaliyetler
2.	Tire Belediyesi	9	DIŞ	Ortak Proje ve Faaliyetler, Lobcilik faaliyetleri
3.	Yönetim Organları	10	İÇ	5174 Sayılı Kanun Kapsamında Yönetim Faaliyetleri, Temsil
4.	Ticaret Bakanlığı	10	DIŞ	Yasa ve Yönetmelikler, Bilgi Edinme
5.	TOBB	10	DIŞ	5174 Sayılı Kanun Kapsamındaki faaliyetler, bilgi paylaşımı, lobcilik faaliyetleri, Üye sorunlarının çözülmesine yönelik faaliyetler, Eğitimler
6.	Bankalar	9	DIŞ	Kurum bankacılık işlemleri, üyeler ile ilgili işlemler
7.	Tedarikçiler	8	DIŞ	Ortak Projeler-Malzeme Temini
8.	Bilgi İşlem Hizmeti Tedarikçileri	9	DIŞ	Bilgi İşlem Donanımı, Yazılım, Alt Yapı ve Bakım Hizmetleri
9.	Eğitim ve Danışmanlık Hizmeti Tedarikçileri	9	DIŞ	Personel ve Üyelere yönelik eğitim faaliyetleri, kurum ve üyelere yönelik danışmanlık hizmetleri alımı
10.	Yerel ve Bölgesel Basın	8	DIŞ	Medyada görünürlüğün artırılması, kamuoyu oluşturulması
12.	Ticaret Sicil Müdürlükleri	8	DIŞ	Bilgi paylaşımı, Üye işlemleri
15.	Muhasebeciler	8	DIŞ	Üye Faaliyetlerinin yürütülmesine yönelik bilgi ve belgelerin temini, üye işlemlerinin yürütülmesi
16.	TOBB Akreditasyon Müdürlüğü	8	DIŞ	TOBB Akreditasyon Sistemi kapsamındaki faaliyetler, eğitim, bilgi edinme, bilgi paylaşımı
17.	Vergi Dairesi	7	DIŞ	Üye Sorunlarının çözülmesine yönelik ortak proje ve faaliyetler, Üyelik işlemleri
18.	KOSGEB	8	DIŞ	Bilgi Edinme, Eğitim, Proje Danışmanlık Faaliyetleri
20.	İzmir Kalkınma Ajansı	7	DIŞ	Bilgi Edinme, Eğitim, Proje Faaliyetleri
21.	İzmir İli Oda ve Borsaları	7	DIŞ	Üye İşlemleri, Ortak Proje ve Faaliyetler, Bilgi Paylaşımı, Üye sorunlarının çözülmesine yönelik faaliyetler, Lobcilik Faaliyetleri
25.	Tire Tarım ve Orman İlçe Müdürlüğü	7	DIŞ	Ortak Proje ve Faaliyetler, Bilgi Edinme, Üye sorunlarının çözülmesine yönelik faaliyetler
27.	Sosyal Güvenlik Kurumu	8	DIŞ	Üye işlemleri, Bilgi Edinme, Ortak Projeler
28.	Esnaf ve Sanatkarlar Odası	6	DIŞ	Ortak Proje ve Faaliyetler, Bilgi Paylaşımı,
29.	Ziraat Odası	7	DIŞ	Ortak Proje ve Faaliyetler, Bilgi Paylaşımı
30.	Ege İhracatçıları Birliği	7	DIŞ	Bilgi Edinme
31.	Diğer Oda ve Borsalar	7	DIŞ	Ortak Proje ve Faaliyetler, Bilgi Paylaşımı, Üye sorunlarının çözülmesine yönelik faaliyetler
32.	TOBB Emekli Sandığı	7	DIŞ	Personel sosyal güvenlik işlemleri
34.	Ege Üniversitesi Tire Meslek Yüksek Okulu	7	DIŞ	Ortak Proje ve Faaliyetler, Bilgi Paylaşımı, Üye sorunlarının çözülmesine yönelik faaliyetler

3.5.1 İÇ PAYDAŞ ANALİZİ

Tire Ticaret Odası, İç Paydaşları olan personelinin oda ile ilgili görüşlerini almak amacıyla düzenli olarak Haziran ve Aralık aylarında Personel Memnuniyet Anketi düzenlemektedir. Düzenlenen anket sonuçlarından yola çıkılarak gerekli iyileştirme faaliyetleri stratejik plan kapsamında belirlenerek uygulanır. Haziran 2022 tarihli son yapılan anket çalışmasının da aralarında bulunduğu beş yıllık anket çalışması ortalaması aşağıdaki gibidir.

NO	DEĞERLENDİRME KONUSU	2017	2018	2019	2020	2021	ORTALAMA
1	KURUM HAKKINDAKİ GENEL DÜŞÜNCELER	67	73	107	108	91	89
2	KURUMSAL İMAJ	70	79	120	120	100	98
3	MİSYON, VİZYON, POLİTİKA VE STRATEJİLER	67	72	113	117	100	94
4	YÖNETİM ŞEKLİ	68	72	113	114	97	93
5	YAPILAN İŞ	69	73	116	118	100	95
6	YETKİ, SORUMLULUK DENGESİ VE KARAR ALMA SÜRECİ	67	72	111	116	100	93
7	FİZİKSEL ÇALIŞMA ORTAMI	67	92	120	120	100	100
8	İLETİŞİM SİSTEMİ	71	79	118	119	100	97
9	KARİYER OLANAKLARI	67	78	120	120	100	97
10	PROSEDÜR	75	83	114	116	100	98
11	MOTİVASYON-ÖDÜLLENDİRME VE TAKDİR	76	64	108	109	93	90
12	ÇALIŞANLARA VERİLEN DEĞER VE EŞİTLİK	67	67	112	114	98	92
13	TAKIM ÇALIŞMASI	70	73	120	120	100	97
14	ÜRÜN/HİZMET KALİTESİ VE MÜŞTERİ MEMNUNİYETİ	67	73	120	120	100	96
15	KİŞİSEL GELİŞİM VE EĞİTİM OLANAKLARI	67	70	103	108	95	88
16	EKONOMİK VE SOSYAL OLANAKLAR	67	60	98	101	93	84

3.5.2 DIŞ PAYDAŞ ANALİZİ

Diő Paydaş Anketlerinden odanın gelişimine yönelik görüşler alınmıştır. Bu görüşler sorular bazında aşağıdaki gibidir.

DIŞ PAYDAŞ ANKETİ		ORTALAMA
1	Oda ile sürdürdüğüm ilişkilerde beklentilerim dikkate alınıyor.	97%
2	Oda, değişen koşullara uyum sağlama konusunda başarılıdır.	97%
3	Oda, kamuoyu ile bilgi paylaşan bir kurumdur.	98%
4	Oda, koordinasyon ve işbirliğine açık bir kurumdur.	95%
5	Oda, diğer kurum ve kişilerle iletişim kurmada başarılıdır.	95%
6	Oda, kurumsal ve idari anlamdaki sorumluluklarını yerine getirme konusunda başarılıdır.	97%
7	Oda, paydaşlarının görüşlerini ifade edebilecekleri ortamların oluşmasını sağlayan bir kurumdur.	95%
8	Oda ile ilgili soru ve sorunlar için odanın ilgili birimine kolay erişilebilir.	98%
9	Oda, yaptığı iş ve işlemlerde tutarlıdır.	98%
10	Odamızdan aldığınız hizmetler beklentilerinizi ne ölçüde karşılıyor	98%
11	Her yönüyle mükemmel bir "Ticaret Odası" düşündüğünüzde "Tire Ticaret Odası" bu mükemmelliğe ne kadar uygun/yakındır?	97%
12	Odamız hakkında sahip olduğunuz imaj ve görüşünüzü aşağıdaki kriterlere göre değerlendiriniz.	
	İlgili kişilere ulaşım kolaylığı	98%
	Eğitim ve yayım faaliyetleri	94%
	Personelin bilgi ve deneyimi	98%

3.5.2 DIŞ PAYDAŞ ANALİZİ

Dış Paydaş Anketlerinden odanın gelişimine yönelik görüşler alınmıştır. Bu görüşler sorular bazında aşağıdaki gibidir.

Soru 13. Tire Ticaret Odası sizce hangi hizmetlere öncelik vermelidir?

- Sosyal sorumluluk projeleri
- Eğitime katkı projeleri
- Bölgemizdeki firma yetkililerinin Üniversite işbirliği konusunda etkinliğinin sürdürülmesine ve artırılmasına öncelik verilmesi
- Hizmetlerden memnuniyetler dile getirilmiş
- Ekonomik gelişmesine ve istihdam alanının değişmesine.
- Kurumlar arası ikili ilişkilerin güçlendirilmesine

Soru 14. Kurum/Kuruluşunuzun Odamız ile işbirliği içerisinde yapması gerektiğini düşündüğünüz çalışmalarını belirtiniz.

- Kurumumuzun yaptığı çalışmalarda iş birlikteliği içinde olunması,
- Basın faaliyetleri ve tanıtım hizmetleri,
- Eğitimle ilgili ortak projeler içerisinde olma
- Erasmus projeleri yapılabilir, yurt dışı eğitim gezileri yapılabilir,
- Yapılan çalışmalar ; iş birliği ve uyum içinde yapılmaktadır
- Odanın her türlü faaliyetlerinin paylaşılması
- Kıyaslama Toplantısı, Akreditasyon Çalışması, Ortak Proje Çalışmaları
- İlçe'de bulunan MYO mezunlarının iş bulma, istihdam ve öğrencilerinin geliştirilmesi konusunda iş birliği aracı olma rolünün üstlenmesi

Soru 15. Odamızla ortak faaliyetlerin geliştirilmesine yönelik olarak önerilerinizi belirtiniz.

- Okul onarımlarında ortak projeler yürütülmesi
- Ortak istihdam projeleri
- Kariyer-Akademisyen , Firma-Sektör buluşmalarının sağlanması
- Sponsorluk desteği
- Karşılıklı ziyaretlerin artırılması, paylaşımların çoğaltılması
- Ortak meclis toplantıları ve ortak yönetici eğitimleri,
- İlçemiz Tarım ilçesi olmakta olup, ortak bir çalışma olarak tarımsal ürünleri işleyen firmaların ilçemizde artırılmasının sağlanmasının önünün açılması

Soru 16. Kurum/ Kuruluşunuzla Odamız arasında hizmet/yetki çakışması oluyor mu? Varsa öneriniz?

- Hayır kesinlikle olmuyor.

3.6 KURUM İÇİ ANALİZ

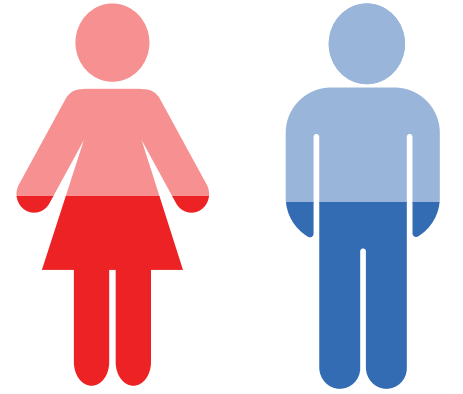

3.6 KURUM İÇİ ANALİZ

Tire Ticaret Odası; üyelerinin ve ilçenin ihtiyaçlarını 5174 sayılı kanun çerçevesinde günümüz teknoloji ve alt yapı kaynaklarını en iyi şekilde kullanarak karşılamaya çalışmaktadır. Odamız, 2006 yılından bu yana kendi binasında hizmet vermektedir.

Odamızın tüm birimleri günümüz teknolojisine uygun bilişim alt yapısına sahiptir. Ayrıca üye ihtiyaçlarının hızlı bir şekilde karşılanması amacıyla kullanılan, hizmete özel yazılımlar mevcuttur. Tüm bilgi işlem alt yapısı düzenli bakımlarla kesintisiz hizmet vermektedir.

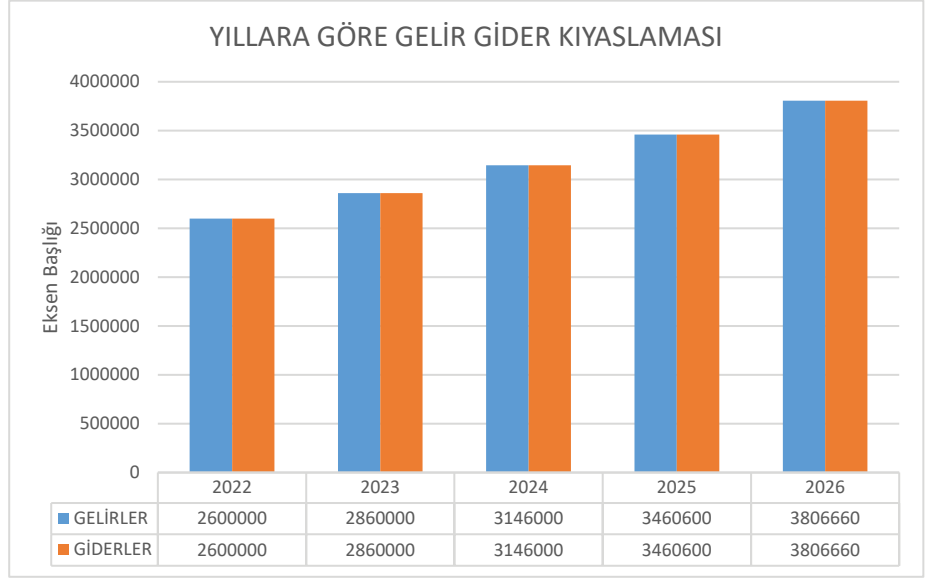
		Adet	%
Çalışan Sayısı	Kadın Çalışan Sayısı	3	50%
	Erkek Çalışan Sayısı	3	50%
	Toplam Çalışan sayısı	6	-
	Ortalama Çalışma Süresi	11 Yıl	-
Öğrenim Durumu	İlköğretim Mezunu	1	16,60%
	Lise Mezunu	-	-
	Ön Lisans Mezunu	-	-
	Lisans Mezunu	4	66,60%
	Yüksek Lisans ve Doktora Mezunu	1	16,60%

3.6.1 MALİ KAYNAKLAR

Odamız gelirleri 5174 sayılı Kanun'un 23. maddesinde belirtilmiştir.

Bu çerçevede oda gelirleri Kayıt Ücreti, Yıllık Aidat, Munzam Aidat, Yapılan Hizmetler Karşılığı Alınan Ücretler, Belge Bedelleri, Faiz gelirleri, Kira Gelirleri, Diğer olağan dışı gelirlerden oluşmaktadır.

3.7 SWOT ANALİZİ

SWOT Analizi çalışmaları, Meslek Komiteleri ve Oda Çalışanları ile gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Risk Analizi Çalışmaları, Dış Paydaş Anketleri, Personel Memnuniyet Anketleri ve Üye Memnuniyet Anketleri sonuçları da bu çalışmalar sırasında veri olarak kullanılmıştır. Yapılan çalışmalar sonucunda ortaya çıkan veriler Stratejik Planlama Ekibi tarafından değerlendirilerek son şekli verilmiştir. SWOT Analizi sonuçları amaç ve hedeflerin belirlenmesine temel oluşturmuştur.

3.7.1 TİRE İLÇESİ

GÜÇLÜ YÖNLERİ

- Tire Organize Sanayi Bölgesinin Varlığı
- Tarım Ve Hayvancılık Konusunda Etkin Olması
- Turizme Uygun Tarihi Ve Doğal Dokusu
- El Sanatları Konusunda Zengin Olması
- Lojistik Firmaların Varlığı
- Yabancı Sermayeli Güçlü Firmaların Varlığı
- Teknik Ve Mesleki Eğitim Yüksekokullarının Varlığı
- Tire İlçesinin Ticaret Merkezi Olmasından Ötürü Halkın Ticarete Yatkın Olması
- Doğalgaz Alt Yapısına Sahip Olunması
- Sgk Merkezinin Bulunması
- Tarımsal Teknolojiye Ev Sahipliği Yapan Markaların Bulunması
- İklim Ve Toprak Yapısının Bir Çok Tarım Ürününe El Verişli Olması
- Süt Üreticileri İçin Arıtma Tesisinin Varlığı
- Sosyal Yaşam Koşullarının Diğer İlçe Ve Büyük İllere Göre Rahat Olması
- Ulaşımın Rahat Olması
- Tarıma Elverişsiz Alanların Güneş Paneli Tesislerinin Kurularak Temiz Enerji Üretimi
- Tire İleri Biyolojik Su Arıtma Sisteminin İlçeye Kurulması Ve Arıtılan Suların Tarımda Kullanılması
- Sit alanı olarak kullanılmayan tarihi alanların restore edilmesi, turizme ve ticarete açılması. (kutu han)

3.7.1 TİRE İLÇESİ

ZAYIF YÖNERİ

- Tire'ye Erişim Yollarının Yetersizliği
- Otobanın Tire'ye Ulaşmaması
- Şehir İçi Trafik Dzensizliği Ve Bariz Otopark Sorunu
- Kalifiyeli Eleman Yetersizliği
- Sosyal Alanların Azlığı
- Köylerden İlçe Merkezlerine Göç , Genç Nüfus Göçü
- Ana Arterler Üzerinde Bulunmaması
- Sit Alanlarının Ticaret Merkezine Dönüştürülememesi , Tarihi Binaların Canlandırılmaması
- İzmir İle Sentezlenememesi
- Tarım Ürünlerinin Değerlendirilmesi İçin Entegre Tesislerinin Yetersizliği
- Gelişime Ayak Uyduramama
- Alt Yapı Yetersizlikleri
- Sermaye Birikimi Yetersizliği
- Yanlış Kentsel Planlama
- Kurumlar Ve Özel Sektördeki İşbirliği Yetersizlikleri
- Genç Nüfusun Nitelik Yönünden Eksik Olması Ve Tembellik , İş Beğenmeme Gibi Davranış Ve Tutumda Olmaları
- Tanıtımın Az Olması
- Tosbi Yönetiminde Organizedeki Yerli Yatırımcıların Yeterli Düzeyde Temsil Edilmemesi
- Tosbi' De Bulunan Firmaların Tire'deki Firmalarla Yeterli Ticari İlişkilerin Bulunmaması
- Organik Gıda Sektörünün Gelişmemesi
- Kent Meydanının Eksikliği
- Konaklama Tesisi Yetersizliği
- Şehir Merkezinde Yönlendirme Levhalarının Yetersizliği
- Turizmin Çok Değerlendirilmemesi
- Salı Pazarının İslah Edilememesi , Dışarıdan Fazla Miktarda Satıcının Gelmesi
- Kültürel Yerlerin Azlığı
- Yerel Tv, Radyo Gibi Kitle İletişim Kanallarının Olmayışı
- Tire Esnafının Eğitim Yetersizliği
- Kişisel Gelişim Ve Eğitim Merkezlerinin Azlığı
- 4 Yıllık Üniversitenin Olmayışı
- Ev Kira Ve Alım Fiyatlarının Artması

FIRSATLAR

- Organize Sanayi Bölgesine Sahip Olması
- Yatırıma Elverişli Olması
- Tarıma Dayalı Sanayi Kapasitesine Sahip Olma
- Yerel Ürün Çeşitliliği
- Gümrükleme Sahası Çalışmalarının Yapılıyor Olması
- Limana Yakın Olması
- Doğa Ve Kültürel Turizme Uygun Olması , Turizm Yatırımlarına Açık Olması
- Yenilenebilir Enerji İçin Uygun Bir Bölge Olması
- Gastronomiye Uygun Olması
- Atıl Binaların Restore Edilmesi, Ticarete Ve Turizme Kazandırılması

TEHTİTLER

- İşletmeye Girmeye Başlamış Olan Avm'ler
- Çevre İlçelerdeki Kaçak Yapılaşmalar
- İlçeye Hizmet Veren Arıtma Tesisinin Bulunmaması
- Genç Nüfusun Göç Vermesi
- Artan Sanayi İle Ortaya Çıkan Sanayi Kirliliği
- Beyin Göçü
- Tarım Arazilerinin Azalması
- Mevcut Binaların Depreme Dayanıklı Olmaması
- İzmir Bölgesindeki Teşviklerin Yeterince Duyurulmaması
- Tire Sebze Ve Meyve Halinin Kapatılarak İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne Bağlanması

3.7.2 TİRE TİCARET ODASI

- Köklü Bir Oda Olması
- Aktif Oda Olması
- 2008 Yılından Bu Yana Kalite Yönetim Sistemine Sahip Olması
- Büyük Ölçekli Sanayicilerin Olması
- Çevre Odalarla Güçlü Bir İşbirliğinin Olması
- İlçedeki Diğer Kurumlarla İşbirliği İçinde Olması
- Öneri Ve Şikayetlere Çabuk Çözüm Bulması
- İşlem Kolaylığı
- Yetkin Ve Tecrübeli Personele Sahip Olması
- Kendi Hizmet Binasına Sahip Olması
- İzmir Büyükşehir Hizmet Merkezi'nin Tto'da Hizmet Veriyor Olması
- İzmir Ticaret Borsası'nın Hizmet Merkezi'nin Tto'da Hizmet Veriyor Olması
- Çözüm Odaklı Yaklaşım
- Disiplinli Çalışma Sistemi
- Meclisinin Güçlü Olması
- Kosgeb, İşkur Ve Meybem Temsilciliğinin Bulunması
- Eğitimli Ve Bilinçli Yöneticilerin Varlığı
- *Merkezi Bir Yerde Bulunması
- Hizmet Standartlarının Oturmuş Olması
- Tobb Akreditasyon Sistemi
- Ohsas 100002

ZAYIF YÖNLER

- Ticaret Ve Sanayi Odası Olmaması
- Teknolojik Alt Yapının Yetersizliği
- Sektörel Toplantılara Üyelerin Yeterince Katılım Sağlamaması
- Personel Memnuniyeti
- Fuar Katılım Azlığı
- Yurtiçi Ve Yurtdışı İş Gezilerinin Yetersizliği
- Bilgi İletişim Teknolojilerinin Verimli Kullanılmayışı
- Uluslararası Kurumlarla İşbirliğinin Yetersizliği
- Stk'larla Yürütülen Ortak Projelerin Yetersizliği
- Bina Çevresi Otopark Sorunu
- Yasa Ve Yönetmeliklerin Getirdiği Kısıtlar
- Personel Memnuniyeti

TİRE TİCARET ODASI

FIRSATLAR

- Yabancı Ortaklı Büyük Ölçekli Firmaların Üye Portföyünde Bulunması
- Tobb Akreditasyon Sistemine Dahil Edilmiş Olması
- Çevre Odalar Ve Stk'larla Güçlü İşbirliği
- Karar Alıcılarla İşbirliği
- Üyelere Banka Kredisi Kolaylığı
- Üyelere Eğitim Ve Sağlık Konusunda Avantaj Sağlaması

TEHTİTLER

- Ebso'nun Varlığı
- ekonomik dalgalanmaların oda gelirin olumsuz etkisi
- Pandemi süreci
- Üyelerin yaşadığı mali sıkıntıların, oda gelirin yansımaları
- Aidat toplamadaki zorluklar

3.7.2.1 PERSONEL

GÜÇLÜ YÖNERİ

- Yetkin Ve Tecrübeli Personel
- Uyumlu Çalışma Ortamı
- Yasa Ve Yönetmeliklere Hakimiyet
- Üyelerle Güçlü İşbirliği
- Aktif Genç Personel
- Disiplinli Çalışma Sistemi

ZAYIF YÖNLER

- Yabancı Dil Bilen Personel Azlığı

FIRSATLAR

- Akreditasyon Sistemi Sürecinin Devam Ediyor Olması
- Eğitim İmkanlarının Sunulması
- Personel Performans Değerlendirme Çalışmaları Neticesinde Ödüllendirmelerin Yer Alması

TEHTİTLER

- Seçimler
- Bazı Görevleri Yerine Getiren Personele Vekalet Edecek Personelin Bulunmaması

3.7.2.2 MECLİS VE YÖNETİM KURULU

GÜÇLÜ YÖNERİ

- Yönetim Kurulu Üyeleri Arasında Güçlü İşbirliği
- Üye İlişkilerinin Güçlü Olması
- Karar Alıcılarla İyi İlişkiler
- Yenilikçi Ve Genç Yönetim
- Personel Ve Yönetim Organlarının Uyumlu Çalışması
- Personel Ve Yönetim Üyelerine Ulaşım Kolaylığı
- Tobb Gibi Güçlü Bir Kurumda Basın Yayın Komisyonunda Komisyon Üyesi Olarak Yer Almak

ZAYIF YÖNLER

- Yabancı Dil Bilen Yönetim Kurulu Üyesinin Azlığı
- Eğitim Seviyesinin Düşük Olması
- Komitelerin Etkin Ve Etkli Olmaması

FIRSATLAR

- Akreditasyon Sistemi Sürecinin Devam Ediyor Olması
- Yerel Yöneticiler Olmaları
- Çevre Odalarla Güçlü İlişkiler

GELECEĞE BAKIŞ

**TİRE
TİCARET ODASI**

4.1 VİZYONUMUZ

Tire'yi marka bir ilçe haline getirerek üyelerin gelişimini sağlayacak faaliyetler sürdüren, ilçe ekonomisine değer katan ürünlerin işlenerek ihracat yapan bir ilçe haline gelmesini sağlamak.

4.2 MİSYONUMUZ

Üyelerimizin ulusal ve uluslararası düzeyde rekabet gücünü artıracak çözümler üretmek ve hizmetler sunmaktır.

- Üyelerimize, ihtiyaç ve beklentilerinin ötesinde tarafsız, hızlı ve doğru hizmet sunmak,
- Üyelerimiz ile devlet arasındaki ilişkileri, hukukun üstünlüğü ilkesine dayanarak tarafsız olarak yürütmek,
- Üyelerimizin kurumsallaşma yolunda geliştirilmesi ve güçlendirilmesi için gerekli faaliyetleri organize ederek yönlendirici rol oynamak,
- Yasal yükümlülüklerin yanında toplumsal yükümlülükleri de dikkate alarak, hizmet alanımızı yasaların bize vermiş olduğu sınırlar çerçevesinde genişletmek, hizmet verdiğimiz alanlarda uluslararası standartlara uygun hizmet vermektir.
- Üyelerimize, ihtiyaç ve beklentilerinin ötesinde tarafsız, hızlı ve doğru hizmet sunmak,
- Üyelerimiz ile devlet arasındaki ilişkileri, hukukun üstünlüğü ilkesine dayanarak tarafsız olarak yürütmek,
- Üyelerimizin kurumsallaşma yolunda geliştirilmesi ve güçlendirilmesi için gerekli faaliyetleri organize ederek yönlendirici rol oynamak,
- Yasal yükümlülüklerin yanında toplumsal yükümlülükleri de dikkate alarak, hizmet alanımızı yasaların bize vermiş olduğu sınırlar çerçevesinde genişletmek, hizmet verdiğimiz alanlarda uluslararası standartlara uygun hizmet vermektir.

KALİTE POLİTİKAMIZ

- Üyelerle işbirliği yaparak en üst düzeyde üye memnuniyeti,
- Hizmette güven, eşitlik, tarafsızlık ve gizlilik,
- Konusunda ulusal ve uluslararası alanda öncülük ve liderlik,
- Amaç ve hedeflerimize en kısa sürede ulaşabilmek için kaynakları en etkin ve ekonomik biçimde kullanmak,
- Üyelerimize sunduğumuz hizmetleri sürekli geliştirmek,
- Üyelerin yaşadığı sorunların kaynağını tespit etmek ve geleceğinin yapılandırılmasına yönelik uygulamaları geliştirmek ve üyelerin işlerini kolaylaştıracak projeler hazırlamak,
- Üyelere öncülük ederek örnek bir sivil toplum örgütü ve Ticaret Odası oluşturmak,
- Üyelerini küresel gelişmeler ve olası riskler karşısında sürekli bilgilendirmek amacıyla, iletişimi daha da etkinleştirmek, eğitimler düzenlemek,
- Ekip çalışması anlayışını kurum kültürümüzün temel unsurlarından biri olarak görmek,
- Çalışanlarına değer veren bir kurum kültürü oluşturmak ve çalışma ortamını etkinleştirerek çalışan memnuniyetini sürekli kılmak,
- Belirlenen hedeflere ulaşmak için sistemli ve planlı eğitim, katılım ve geliştirme çalışmaları yapmak,
- Üye ihtiyaç ve beklentilerini karşılayabilmek için; kalite yönetim ve TOBB Akreditasyon sisteminin şartlarına uymak ve sistemi sürekli iyileştirerek geliştirmek.

STRATEJİK AMAÇ VE HEDEFLER FORMU

GERÇEKLEŞTİ

GERÇEKLEŞMEDİ

DEVAM EDİYOR

DÖNEM

REVİZYON NO

REVİZYON TARİHİ

2022-2026

1

18.10.2018

STRATEJİK AMAÇ 1: ODANIN TOPLUMDA VE ÜYELER KATINDA BİLİNİRLİĞİNİN ARTIRILMASI

AMAÇ	HEDEF NO	STRATEJİK HEDEFLER	STRATEJİLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ	SORUMLU KİŞİLER	TAKVİM					GERÇEKLEŞME DURUMU			
	11		Oda ve Faaliyetlerini Tanıtmak											
		1.1.1	Oda Hizmet ve Tanıtımları İçin Meteryal Hazırlanması	Tanıtım Meteryal Sayısı	Basın Yayın Halkla İlişkiler/ Bilgi İşlem Sorumlusu		2022	2023	2024	2025	2026			
						Hedef	2	3	4	4	5			
		1.1.2	Oda, üyelerini bilgilendirmek için İnternet sitesi ve sosyal medya üzerinden her faaliyetini zamanında duyuracaktır.	Sosyal Medya istatistikleri izleme raporu	Basın Yayın Halkla İlişkiler/ Bilgi İşlem Sorumlusu		2022	2023	2024	2025	2026			
						Hedef	100%	100%	100%	100%	100%			
		1.1.3	Oda, üyelerini ve kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla yılda bir defa faaliyet raporu yayınlayacaktır.	Yayınlanan Faaliyet Raporu	Basın Yayın Halkla İlişkiler/ Bilgi İşlem Sorumlusu		2022	2023	2024	2025	2026			
						Hedef	1	1	1	1	1			
		1.1.4	Sürekli yayın e-bülteni Web sayfamızda yayınlamak	Aylık E-Bülten Sayısı	Basın Yayın Halkla İlişkiler/ Bilgi İşlem Sorumlusu		2022	2023	2024	2025	2026			
						Hedef	12	12	12	12	12			
	12		Sosyal Sorumluluğa Yönelik Çalışmalar Yapmak											
		1.2.1	Okul çağındaki Öğrencilerin İhtiyaç Temini	Öğrenci Sayısı	Yönetim Kurulu/Genel Sekreter		2022	2023	2024	2025	2026			
						Hedef	65	66	67	68	70			
		1.2.2	Üniversite Öğrencilerine Eğitim Yardımı Yapmak	Burs Yardımı Yapılan Öğrenci Sayısı, Faturalar	Yönetim Kurulu/Genel Sekreter		2022	2023	2024	2025	2026			
						Hedef	70	71	72	73	74			
		1.2.3	İhtiyaç Sahiplerinin Belirlenmesi ve Yardım Paketlerinin Dağıtımı	Kişi sayısı	Yönetim Kurulu/Genel Sekreter		2022	2023	2024	2025	2026			
						Hedef	650	700	700	750	800			
		1.2.4	Sosyal sorumluluk ve farkındalık faaliyetlerine katılım ve destek sağlamak.	Organizasyon Sayısı /Toplantı Sayısı	Yönetim Kurulu/Genel Sekreter		2022	2023	2024	2025	2026			
						Hedef	3	4	5	5	6			

STRATEJİK AMAÇ VE HEDEFLER FORMU

GERÇEKLEŞTİ	
GERÇEKLEŞMEDİ	
DEVAM EDİYOR	

DÖNEM
2022-2026

REVİZYON NO
1

REVİZYON TARİHİ
18.10.2018

STRATEJİK AMAÇ 2: ÜYELERE SUNULAN HİZMETİN GELİŞTİRİLMESİ

AMAÇ	HEDEF NO	STRATEJİK HEDEFLER	STRATEJİLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ	SORUMLU KİŞİLER	TAKVİM					GERÇEKLEŞME DURUMU			
	2.1		ÜYE İLİŞKİLERİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ, SAĞLANACAK AYRICALIKLAR				2022	2023	2024	2025	2026			
		2.1.1	Üye Ziyaretlerinin Gerçekleştirilmesi	Ziyaret Sayısı	Yönetim Kurulu/Genel Sekreter/Üye Temsilcisi	Hedef	70	80	82	90	95			
		2.1.2	Başarılı Üyelerin Kategorilerine Göre Takdir Edilmesi	20 yılı tamamlamış Üyelere Onur Belgesi Takdim Edilmesi	Yönetim Kurulu/Genel Sekreter/Üye Temsilcisi	Hedef	15	20	25	30	35			
		2.1.3	Üye Memnuniyet Anketlerinin Yapılması ve sonuçlarına göre çalışmalar yapmak	Üye Memnuniyet Anket Formu memnuniyet oranı	Genel Sekreter/Üye Temsilcisi/Kalite Yönetim Temsilcisi	Hedef	80%	90%	95%	95%	100%			
	2.2		ÜYELERE İHTİYAÇ DUYDUKLARI ALANLARDA HİZMET VERMEK VE BİLGİ SUNMAK				2022	2023	2024	2025	2026			
		2.2.1	Üyelerimizin Eğitim, Sağlık, Finans ve Hizmet Sektörlerindeki Ayrıcalıklardan Faydalanabilmesi	İmzalanan Protokol Sayısı	Yönetim Kurulu	Hedef	2	2	3	3	3			
		2.2.2	Dış Ticaret Eğitimi Vermek	Eğitim Sayısı	Genel Sekreter	Hedef	1	1	1	1	1			
		2.2.3	Üyelere ve Çalışanlarının Gelişimine Yönelik Eğitimler /seminer Gerçekleştirilmesi	Eğitim Sayısı/Seminer	Genel Sekreter/Üye Temsilcisi/Akreditasyon ve Kalite Yönetim Temsilcisi	Hedef	2	3	3	4	4			
		2.2.4	Üyelerin Yurtiçi Fuarlara Katılımını Teşvik Etmek fuarlara katılım sağlamak (oda üyeleri ile üyelerin açtığı standları ziyarette bulunmak)	Rapor/ Fuar Sayısı	Yönetim Kurulu-Genel Sekreterlik	Hedef	2	3	3	4	4			
		2.2.5	Üyelere Yurtdışı Fuar Organizasyonu Düzenlemek	Fuar Sayısı	Yönetim Kurulu/Genel Sekreter/Üye Temsilcisi	Hedef	1	1	1	1	1			
		2.2.6	Dış Ticaret Ülke Raporu Hazırlamak	Rapor Sayısı	Dış Ticaret Sorumlusu	Hedef	1	2	1	1	1			
		2.2.7	Proje, Hibe ve Destekler hakkında bilgilendirme yapmak	Bilgilendirilen Üye Sayısı(SMS-E MAIL)	Ar-Ge Sorumlusu/Üye Temsilcisi	Hedef	850	900	950	1000	1050			
		2.2.8	Üye İhtiyacının Tespiti Doğrultusunda Sektörel Toplantı Yapmak	Toplantı Sayısı	Genel Sekreter/Üye Temsilcisi	Hedef	2	2	2	3	3			

STRATEJİK AMAÇ VE HEDEFLER FORMU

GERÇEKLEŞTİ	
GERÇEKLEŞMEDİ	
DEVAM EDİYOR	

DÖNEM

REVİZYON NO

REVİZYON TARİHİ

2022-2026

1

18.10.2018

STRATEJİK AMAÇ 3: KURUMSAL VE BÖLGESEL GELİŞİME YÖNELİK ÇALIŞMALAR YAPMAK

AMAÇ	HEDEF NO	STRATEJİK HEDEFLER	STRATEJİLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ	SORUMLU KİŞİLER	TAKVİM					GERÇEKLEŞME DURUMU			
	3.1		Yöneticilerin Yetkinliklerinin Artırılması , Genç ve Kadın Girişimcilere Destek Sağlamak											
		3.1.1	Yönetim Organları için Eğitimler	Yönetici Eğitim Kayıtları	Genel Sekreter	Hedef	2022	2023	2024	2025	2026			
							2	2	2	2	2			
		3.1.2	Meclis ve yönetime yıllık yapılan oryantasyon eğitimi ve olası yönetim değişikliklerde yapılan oryantasyon	Eğitim Katılım Tutanağı	Genel Sekreter	Hedef	2022	2023	2024	2025	2026			
		3.1.3	Genç ve Kadın Girişimciler ile Toplantı Yapmak Yenilikçi İş Fikirlerine Öncülük Etmek	Katılım Sağlanan Toplantı Sayısı	Yönetim Kurulu /Genel Sekreter/Genç-Kadın Girişimciler Başkanları	Hedef	2022	2023	2024	2025	2026			
							2	2	3	4	5			
	3.2		Personel Verimliliğinin Geliştirilerek Hizmet Kalitesinin Artırılması											
		3.2.1	Memnuniyetin Ölçülmesi ve Değerlendirilmesi	Memnuniyet Oranı	Genel Sekreter	Hedef	2022	2023	2024	2025	2026			
							80%	85%	90%	95%	100%			
		3.2.2	Yönetim Kurulu ile Personel Arasında Motivasyonu Artırıcı Etkinlik Düzenlenmesi	Etkinlik Sayısı	Yönetim Kurulu /Genel Sekreter	Hedef	2022	2023	2024	2025	2026			
							2	2	3	3	4			
		3.2.3	Genel Sekreter Tarafından Çalışanlardan Birebir Görüş Alınması	Toplantı Kayıtları	Genel Sekreter	Hedef	2022	2023	2024	2025	2026			
							12	12	12	12	12			
		3.2.4	Çalışan performanslarının ölçülmesi ve ödüllendirme	Ödül sayısı	Genel Sekreter	Hedef	2022	2023	2024	2025	2026			
							1	1	2	2	2			
		3.2.5	Çalışanların Mesleki ve Kişisel Gelişimlerine Yönelik Birimsel Bazlı Çalışmalar Yapmak	Eğitim Sayısı	Genel Sekreter	Hedef	2022	2023	2024	2025	2026			
							3	3	4	4	5			

STRATEJİK AMAÇ VE HEDEFLER FORMU

GERÇEKLEŞTİ
GERÇEKLEŞMEDİ
DEVAM EDİYOR

DÖNEM		REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ												
2022-2026		1	18.10.2018												
STRATEJİK AMAÇ 3: KURUMSAL VE BÖLGESEL GELİŞİME YÖNELİK ÇALIŞMALAR YAPMAK															
AMAÇ	HEDEF NO	STRATEJİK HEDEFLER	STRATEJİLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ	SORUMLU KİŞİLER	TAKVİM					GERÇEKLEŞME DURUMU				
	3.3		Yerel Kalkınmaya Yönelik Çalışma Yapmak												
		3.3.1	Tire İçin Coğrafi İşaretlere Yönelik Çalışmalarda Bulunmak	Coğrafi Ürün İşaretli	Yönetim Kurulu/Genel Sekreter		2022	2023	2024	2025	2026				
						Hedef	2	2	2	2	2				
		3.3.2	Yerel Yönetimlerin Bölgesel Tanıtım Etkinliklerinde Destek Olmak	Katkı Sağlanan Festival, Etkinlik V.B. Sayısı	Yönetim Kurulu/Genel Sekreter		2022	2023	2024	2025	2026				
						Hedef	1	2	2	3	4				
		3.3.3	Lobi faaliyetlerinin desteklenmesi	Lobicilik çalışmaları	Yönetim Kurulu/Genel Sekreter		2022	2023	2024	2025	2026				
						Hedef	1	2	2	2	1				
		3.3.4	Diğer kurum, kuruluşlarla ve sivil toplum örgütleriyle ortak etkinlikler ve görüşmeler yapmak	Çalışma Sayısı	Yönetim Kurulu/Genel Sekreter/Basın Yayın Halkla İlişkiler		2022	2023	2024	2025	2026				
						Hedef	1	2	2	3	3				

İZLEME DEĞERLENDİRME

**TİRE
TİCARET ODASI**

İzleme ve değerlendirmenin amacı, Stratejik Plan'ın belirlenen takvime göre uygulanmasını temin etmek, ortaya çıkabilecek gecikme, sorun ve sıkıntıları erkenden görerek nlem almaktır. Bu hedef doğrultusunda Tire Ticaret Odası bünyesinde bir Stratejik Plan İzleme ve Değerlendirme Komitesi oluşturulacaktır. Bu komite ilgili kişilerden oluşacak ve Tire Ticaret Odası Stratejik Planı'nın izlemesinde uygulamadaki güçlü ve zayıf yönler ön plana çıkacaktır. Bu komitenin problemleri çözmesi, Tire Ticaret Odası'nın performansının artırmasına ve değişen koşullara ayak uydurmasına yardım edecektir. Değerlendirme kısmında ise uygulamadan dersler çıkarılarak, eksik ya da yanlış metotlar tespit edilecektir. İzleme kısmı şu üç ana unsurdan oluşacaktır:

- Kullanılan kaynakların izlenmesi
- Faaliyetlerin izlenmesi
- Sonuçların izlenmesi

Akreditasyon İzleme Komitesi tarafından her üç ayda bir toplu olarak gözden geçirilip takip edilecek ve değişimlerin nedenlerini tespit edecektir. Değerlendirme kısmına gelindiğinde ise Stratejik Plan'ın Tire Ticaret Odası'na ne ölçüde etki ettiği değişikliklere yol açtığı gözlemlenecektir. Değerlendirme kısmında ortaya çıkan sonuçlara göre; Stratejik Plan'ın genişletilmesinde, iyileştirilmesinde ve hedeflerin ilerleyen yıllarda gözden geçirilmesinde etkili olacaktır.

2021
2026

STRATEJİK
PLAN

TİRE
TİCARET ODASI

www.tireto.org.tr

bilgi@tireto.org.tr

0232 512 10 79

Yeni Mahalle
İsmail Taşlı Caddesi No: 25 Tire - İzmir